

בנק יהב לעובדי המדינה בע"מ והחברות המאוחדות שלו

תוכן עניינים

עמוד

1	דוח הדירקטוריון
27	סקירת ההנהלה
34	הצהרת המנכ"ל
35	הצהרת החשבונאי הראשי
36	סקירת רואה החשבון המבקר

תמצית הדוחות הכספיים הביניים המאוחדים:

37	מאזן
38	דוח רווח והפסד
39	דוח על השינויים בהון העצמי
41	דוח על תזרימי המזומנים
42	ביאורים
45	ניירות ערך
47	הפרשה לחובות מסופקים
48	הלימות הון
52	נכסים והתחייבויות לפי בסיסי הצמדה
55	התחייבויות תלויות והתקשרות מיוחדות
56	פעילות במכשירים נגזרים
57	רווח מפעולות מימון לפני הפרשה לחובות מסופקים
58	מגזרי פעילות
59	התקשרויות עם צדדים קשורים

דוח הדירקטוריון לדוחות הכספים ליום 30 ביוני 2009

דירקטוריון הבנק מתכבד להגיש את דוח הדירקטוריון ליום 30 ביוני 2009. הדוח מוגש עם תמצית הדוחות הכספיים הביניים המאוחדים של בנק יהב לעובדי המדינה בע"מ (להלן הבנק) הנוגעים למצבו העסקי של הבנק ולתוצאות פעולותיו בגין ששת החודשים הראשונים של שנת 2009 (להלן התקופה המדווחת).

הדוחות הכספיים הלא מבוקרים של הבנק נערכו על פי הוראותיו והנחיותיו של המפקח על הבנקים ונסקרו על ידי רואי החשבון המבוקרים של הבנק. הנתונים מוצגים בהם בסכומים מדווחים.

התפתחויות במשק בישראל

התפתחויות ריאליות

האינדיקטורים והנתונים המתפרסמים אודות הרבעון השני של שנת 2009 מחזקים את ההערכה בדבר התמתנות הירידה המתמשכת בפעילות הריאלית שאפיינה את הרבעון האחרון של שנת 2008 ואת הרבעון הראשון של שנת 2009.

נתוני הפתיחה הטובים של המשק הביאו לכך ששיעורי הירידה בתוצר ובצריכה הפרטית ברבעון הראשון של שנת 2009 מתונים ביחס למדינות אחרות בעולם.

המדד המשולב למצב המשק עלה בחודש יוני ב- 0.2%, עלייה ראשונה מאז חודש יולי 2008 והושפע מהנתונים החיוביים של סחר החוץ.

קצב הירידה בגביית המיסים, הן הישירים והן העקיפים, הואט בארבעת החודשים האחרונים של המחצית הראשונה של שנת 2009.

נמשכת העלייה בשיעור האבטלה שהחלה בחודש ספטמבר 2008 ובחודש מאי 2009 עמד שיעור הבלתי מועסקים על 8.4% לעומת 6.8% בסוף שנת 2008.

אינפלציה ושערי חליפין

במהלך התקופה המדווחת עלה מדד המחירים לצרכן (הידוע) בשיעור של כ- 1.2 נקודות האחוז, לעומת עלייה של 2.8 נקודות האחוז בתקופה המקבילה אשתקד ועלייה של כ- 4.5 נקודות האחוז בכל שנת 2008. המדד הושפע בעיקר מעליות מחירי התחבורה והתקשורת, הדיור והאנרגיה.

ברבעון הראשון של שנת 2009 ירד המדד הידוע בכ- 0.7 נקודות האחוז ואילו ברבעון השני של השנה עלה המדד הידוע בכ- 1.9 נקודות האחוז.

יעד האינפלציה שנקבע על ידי בנק ישראל לשנת 2009 עומד על 3%-1% בדומה ליעד שנקבע בשנים קודמות.

במהלך התקופה המדווחת פחת שער החליפין של השקל מול הדולר בשיעור של 3.1% ועמד על 3.919 שקלים חדשים לדולר בסוף חודש יוני 2009, לעומת 3.802 בסוף חודש דצמבר 2008. מול האירו פחת השקל בשיעור של 4.5% במהלך התקופה המדווחת ועמד על 5.535 שקלים חדשים לאירו, לעומת 5.297 בסוף שנת 2008.

במהלך הרבעון השני של שנת 2009 תוסף השקל בכ- 6.4% אל מול הדולר לאחר פיחות חד של כ- 10.2% במהלך הרבעון הראשון של השנה. במהלך התקופה המדווחת בנק ישראל המשיך ברכישות מט"ח יומיות של כ- 100 מיליון דולר בממוצע ליום בהן החל בחודש מארס 2008, בכדי לתמוך בשער החליפין ולהגדיל את יתרות המט"ח.

מדיניות מוניטארית ופיסקאלית

במהלך התקופה המדווחת המשיך בנק ישראל במדיניות המוניטארית המרחיבה בה החל בסוף שנת 2008, במטרה להביא את האינפלציה ליעדה ולייצב את השווקים הפיננסיים תוך תמיכה בפעילות הכלכלית על רקע המשבר הפיננסי העולמי.

בארבעה מהלכים רצופים הוריד בנק ישראל את הריבית מ- 2.5% בסוף חודש דצמבר 2008 ל- 0.5% בסוף חודש מארס 2009, רמת הריבית הנמוכה ביותר אי פעם. במהלך הרבעון השני של שנת 2009 נותרה ריבית בנק ישראל ללא שינוי.

בנק ישראל פעל במהלך התקופה המדווחת באמצעות שני כלים נוספים בכדי ליצור הרחבה מוניטארית- רכישת מט"ח ורכישת אג"ח ממשלתיות ברמה יומית.

בנק ישראל הפסיק לרכוש אג"ח ממשלתיות ב- 5 באוגוסט 2009 והודיע כי אין בכוונתו למכור את ניירות הערך שרכש.

בתקופה המדווחת הסתכם הגרעון בתקציב הממשלה בכ- 17.7 מיליארד ש"ח (ללא מתן אשראי) לעומת עודף תקציבי של כ- 2.1 מיליארד ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

עיקר ההסבר לגרעון נעוץ בהכנסות ממיסים שהיו נמוכות בכ- 12% לעומת רמתן בתקופה המקבילה בשנים 2008 ו- 2007. הוצאות משרדי הממשלה היו גבוהות בכ- 3.7% בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד.

תקציב המדינה לשנים 2009-2010 אושר בממשלה רק באמצע חודש מאי 2009, ולפיו יגדל התקציב בכל אחת מהשנים האלו ב- 1.7% על פי חוק התקציב ובשיעור נוסף וזמני של 1.35%.

שוקי הכספים וההון

ירידות שערים בעולם, המשך קריסת גופים פיננסיים בארצות הברית ופרסום נתונים המעידים על העמקת המיתון והאבטלה במשק מחד ורמות הריבית הנמוכות, התערבות בנק ישראל בשווקים, תכניות חילוץ וסיוע, העודף בחשבון השוטף והציפיות להתאוששות ומעבר לצמיחה כבר בשנת 2010 מנגד, הביאו לתנודתיות בשערי המניות ולתנודות תוך יומיות חדות בשעריהן.

מחזור המסחר היומי הממוצע במניות הסתכם במהלך המחצית הראשונה של שנת 2009 בכ- 1.5 מיליארד ש"ח, נמוך בכ- 25% מהמחזור הממוצע בתקופה המקבילה אשתקד שהסתכם בכ- 2 מיליארד ש"ח.

מדד ת"א 100 עלה במהלך התקופה המדווחת בכ- 42% לעומת ירידה של כ- 14% בתקופה המקבילה אשתקד וירידה של כ- 51% בשנת 2008.

בשוק איגרות החוב הממשלתיות נרשמה במהלך התקופה המדווחת עליית מדדים.

מדד איגרות החוב הצמודות למדד עלה בתקופה המדווחת בכ- 6.5% לעומת עלייה של כ- 9.6% בשנת 2008 כולה. עליות השערים באיגרות החוב הממשלתיות נובעות, כאמור, מהמשך התערבות בנק ישראל בשוק זה, שהחלה בחודש פברואר 2009, על- ידי רכישות איגרות חוב בהיקפים גדולים. המחזור היומי הממוצע במהלך התקופה המדווחת היה גבוה בכ- 10% לעומת המחזור היומי הממוצע בשנת 2008.

מדד איגרות החוב הממשלתיות הלא צמודות בריבית קבועה לטווח הקצר עלה במהלך התקופה המדווחת בכ- 0.8%, לטווח הבינוני עלה המדד בכ- 1.2% ואילו לטווח הארוך ירד המדד בכ- 0.2%. בסוף חודש יוני 2009 עמדה תשואת המק"מ לשנה על 1.10% ובאיגרות החוב הלא צמודות מסוג 'שחר' לכ- 17 שנה עמדה התשואה על 5.93%.

פעילות הבנק ותיאור התפתחות עסקיו

מידע צופה פני עתיד

המידע המפורט בדוח זה והנוגע לתיאור עסקי הבנק, למצבו הכספי ולתוצאות פעילותו עשוי להכיל מידע צופה פני עתיד כהגדרתו בחוק ניירות ערך התשכ"ח - 1968. משפטים הכוללים ביטויים, כגון 'אנו מאמינים', 'שואפים', 'צפוי', 'מתכוונים', 'אמור ל...', 'מעריכים', 'חוזים' וביטויים דומים אחרים מצביעים על כך שמדובר במידע צופה פני עתיד.

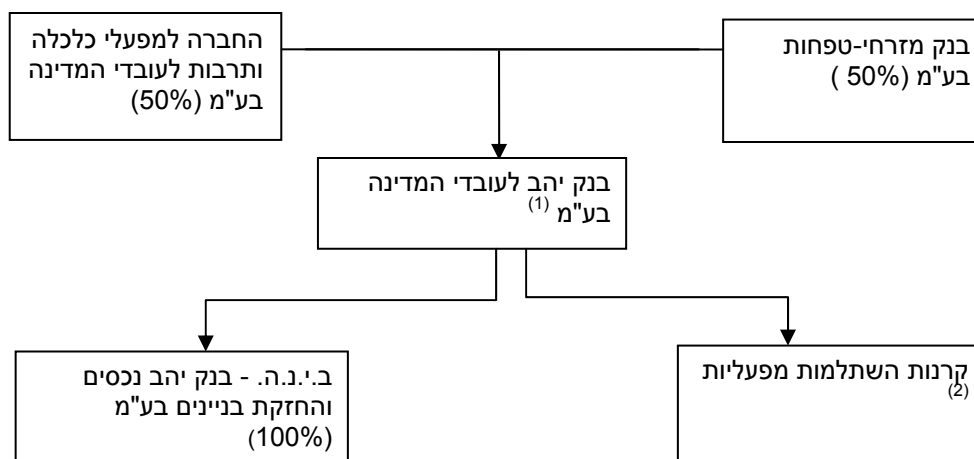
מידע זה משקף את השקפתו הנוכחית של הבנק בנוגע לאירועים עתידיים המבוססים על הערכות ולכן נתונים לסיכונים, לחוסר ודאות ואף לאפשרות שלא יתממשו כלל או שיתממשו במקצת בלבד.

פעילות הבנק

הבנק הוא תאגיד בנקאי הפועל בהתאם לרישיון 'בנק', לפי הוראות חוק הבנקאות (רישוי), התשמ"א - 1981. ביום 28 בינואר 2009 נתקבל רישיון המחליף את רישיונו הקודם של הבנק מיום 11 בינואר 2005, אשר התיר לבנק פעילות עם עובדי המדינה והמגזר הציבורי. על פי הרישיון החדש הבנק רשאי לעסוק בפעילויות חדשות ולהרחיב את קהל לקוחותיו, הכל בהשוואה למצב ערב קבלת הרישיון ובכפוף להיתר מראש של המפקח על הבנקים.

בד בבד עם רישיון זה נתקבל בבנק אישור המפקח על הבנקים להעניק שירותים ללקוחות יחידים (כגון שכירים, עצמאים ומשקי בית) ולתאגידים, ובלבד שהתאגידים לא יקבלו אשראי בסכום העולה על המגבלה שנקבעה. הבנק סיים את היערכותו לפעילות על פי הרישיון החדש, בכפוף ובהתאם למדיניות הדירקטוריון בנושא זה.

תרשים שליטה והחזקות עיקריות

(1) חברת יהב מסד ניהול תיקים בע"מ (בפירוק) (החזקה 50%), נמצאת בתהליך פירוק. כך גם חיסכון יהב בע"מ (בפירוק) (החזקה 75%), חן יהב בע"מ (בפירוק) (החזקה 90%), יהבית בע"מ (בפירוק) (החזקה 90%) ויהב השתלמות וחיסכון בע"מ (בפירוק) (החזקה 90%).

(2) הבנק הוא בעלים של 90% ממניות החברות האמורות. מבלי לגרוע מהאמור, הודיע הבנק ביום 3 ביולי 2008 לאגף שוק ההון, ביטוח וחיסכון במשרד האוצר כי הוא מוותר, באופן חד-צדדי, על הזכויות הנלוות למניותיו בקרנות השתלמות המפעליות: יהב קרן השתלמות וחיסכון לרופאים בע"מ, יהב קרן השתלמות וחיסכון לאחים ואחיות בע"מ ויהב פ.ר.ח. חברה לניהול קופות גמל בע"מ, ככל שיש בזכויות אלו כדי להוות 'שליטה' כמשמעותה בהוראות הדין, כלומר הזכות להשתתף באספות של בעלי המניות של החברה והזכות לקבל את יתרת נכסיה בעת פירוק. הבנק הודיע כי מדובר בויתור אישי שלא יחייב צדדים שלישיים שירכשו את המניות וכי ויתור זה לא יחול במקרים חריגים המפורטים בגוף ההודעה.

התפתחויות העיקריות ברווחיות הבנק

להלן השינויים בסעיפי הרווח וההפסד העיקריים:

לששה חודשים שהסתיימו

שיעור השינוי באחוזים	ביום 30 ביוני		
	2008	2009	
	במיליוני ש"ח		
(5)	122.9	116.8	רווח מפעולות מימון לפני הפרשה לחובות מסופקים
138	2.4	5.7	הפרשה לחובות מסופקים
(8)	120.5	111.1	רווח מפעולות מימון לאחר הפרשה לחובות מסופקים
(2)	70.7	69.5	הכנסות תפעוליות ואחרות
(5)	165.5	156.5	הוצאות תפעוליות ואחרות
(6)	25.7	24.1	רווח מפעולות רגילות לפני מסים
1	15.2	15.4	רווח מפעולות רגילות לאחר מסים
	95.5	-	רווח מפעולות בלתי רגילות, לאחר מס
(86)	110.7	15.4	רווח נקי

הרווח הנקי של הבנק הסתכם בתקופה המדווחת ב- 15.4 מיליון ש"ח לעומת 110.7 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הרווח הנקי אשתקד כולל רווח ממכירת פעילות קופת גמל בסך 95.5 מיליון ש"ח.

הרווח מפעולות רגילות לאחר מס בתקופה המדווחת הסתכם ב- 15.4 מיליון ש"ח לעומת 15.2 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

השפעות חיוביות על הרווח מפעולות רגילות לאחר מסים בתקופה המדווחת הן:

- ירידה בהוצאות תפעוליות בסך של 9.0 מיליון ש"ח.
- עלייה בהכנסות מעמלות ניירות ערך בסך של 4.5 מיליון ש"ח.
- עודף הכנסות מיעודה לפיצויים על הוצאות להשלמת עתודה לפיצויים בסך 6.6 מיליון ש"ח לעומת הוצאות בסך של כ-2.0 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

השפעות שליליות על הרווח מפעולות רגילות לאחר מסים הן:

- ירידה ברווח מפעולות מימון לפני הפרשה לחובות מסופקים בסך של 6.1 מיליון ש"ח.
- עלייה בהוצאות הפרשה לחובות מסופקים בסך של 3.3 מיליון ש"ח.
- ירידה בדמי תפעול קופות גמל הנובע ממכירת פעילות קופות גמל בסך 9.4 מיליון ש"ח, כמפורט בפרק 'מגזר שוק ההון'.
- ירידה בדמי טיפול אשראי בסך של כ- 4.9 מיליון ש"ח.

הרווח מפעולות מימון לפני הפרשה לחובות מסופקים הסתכם בתקופה המדווחת ב-116.8 מיליון ש"ח לעומת 122.9 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, ירידה של כ-5%.

השפעות חיוביות על הרווח מפעולות מימון בתקופה המדווחת הן:

- רווח ממכירת ניירות ערך זמינים למכירה בסך של 25.5 מיליון ש"ח לעומת 1.0 מיליון ש"ח בתקופה מקבילה אשתקד.
- גידול בהיקפי אשראי, כולל אשראי ב'ריבית יהב' בכ- 5%.

השפעות שליליות על הרווח מפעולות מימון בתקופה המדווחת הן:

- צמצום מהותי במרווחי הבנק בגין פיקדונות הציבור במגזר הלא צמוד כתוצאה מהורדת ריבית בנק ישראל.
- קיטון בסך כ- 6 מיליון ש"ח הנובע ממדידת הרווח והפסד במכשירים נגזרים על בסיס שווי הוגן לעומת מדידת התוצאות בפעילות הפיננסית על בסיס צבירה, בעיקר כתוצאה מצפי למדדים גבוהים ברבעון השלישי 2009.

להלן תרומת מגזרי ההצמדה השונים לרווח מפעולות מימון לפני הפרשה לחובות מסופקים:

לששה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני

2008		2009		
באחוזים	במיליוני ש"ח	באחוזים	במיליוני ש"ח	
70	86.1	56	65.2	מטבע ישראלי לא צמוד
24	30.4	18	21.1	מטבע ישראלי צמוד למדד
3	3.3	2	2.8	מטבע חוץ (כולל צמוד למטבע חוץ)
3	3.1	24	27.7	הכנסות מימון אחרות
<u>100</u>	<u>122.9</u>	<u>100</u>	<u>116.8</u>	סך הכול

פער הריבית הכולל, המבטא את ההפרש שבין שיעור ההכנסה על הנכסים לבין שיעור ההוצאה על ההתחייבויות, הסתכם בתקופה המדווחת בכ-1.3% לעומת 2.4% בתקופה המקבילה אשתקד.

להלן פירוט פערי הריבית לפי מגזרי הצמדה:

לששה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני

<u>2008</u>	<u>2009</u>	
		באחוזים
2.6	1.6	מגזר ישראלי לא צמוד
1.7	0.8	מגזר ישראלי צמוד למדד
2.1	1.0	מגזר מטבע חוץ (כולל צמוד למטבע חוץ)

הרכב הנכסים הממוצע של הבנק לפי מגזרי ההצמדה השונים הוא כדלקמן:

לששה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני

<u>2008</u>	<u>2009</u>	
		באחוזים
67	65	מגזר ישראלי לא צמוד
28	30	מגזר ישראלי צמוד למדד
5	5	מגזר מטבע חוץ (כולל צמוד למטבע חוץ)

ההפרשה לחובות מסופקים הסתכמה בתקופה המדווחת בסך של 5.7 מיליון ש"ח לעומת 2.4 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, עלייה של כ-138%.

ההפרשה הספציפית לחובות מסופקים הסתכמה בתקופה המדווחת בסך 6.9 מיליון ש"ח לעומת 2.2 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

ההפרשה משקפת הערכה שמרנית וזהירה של הנהלת הבנק את תיק האשראי. ההפסדים בפועל יכול שיהיו שונים מההפרשה הספציפית שנעשתה בגינם.

שיעור הוצאות ההפרשה לחובות מסופקים מסך האשראי לציבור במונחים שנתיים הוא 0.69% בתקופה המדווחת לעומת 0.26% בתקופה המקבילה אשתקד.

הכנסות התפעוליות והאחרות הסתכמו בתקופה המדווחת ב-69.5 מיליון ש"ח לעומת 70.7 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, ירידה של כ-2%.

- הפעילות בכרטיסי אשראי

הכנסות הבנק מהשתתפות בהכנסות של חברת כרטיסי אשראי הסתכמו בתקופה המדווחת ב-16.7 מיליון ש"ח לעומת 17.0 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, ירידה של כ-2%.

הכנסות הבנק מריבית על אשראי ללקוחות באמצעות כרטיסי אשראי הכלולות, בין היתר, ברווח מפעולות מימון הסתכמו בתקופה המדווחת ב-3.0 מיליון ש"ח, בדומה לתקופה המקבילה אשתקד.

- יתר העמלות התפעוליות

העמלות התפעוליות הסתכמו בתקופה המדווחת בסך של 45.7 מיליון ש"ח לעומת 53.1 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, ירידה של כ-14%. העמלות התפעוליות כוללות, בין היתר, עמלות בגין שירותים לקופות גמל ולקרנות השתלמות. הירידה נבעה בעיקר מירידה בהכנסות מעמלות בגין שירותים אלו בעיקר עקב מכירת פעילות קופות הגמל והסכמי התפעול שנחתמו בעקבותיה, כמפורט בפרק 'מגזר שוק ההון'. כמו כן, יש ירידה בדמי טיפול אשראי ומנגד עלייה בעמלות מפעילות בניירות ערך.

הכנסות אחרות

ההכנסות האחרות הסתכמו בתקופה המדווחת בסך של 7.1 מיליון ש"ח לעומת 0.6 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. ההכנסות בתקופה המדווחת מורכבות בעיקר מעודף הכנסות מייעודה לפיצויים בניכוי הוצאות להשלמת עתודה לפיצויים.

ההוצאות התפעוליות והאחרות הסתכמו בתקופה המדווחת ב-156.5 מיליון ש"ח לעומת 165.5 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, ירידה של כ-5% כמפורט להלן.

דוח הדירקטוריון ליום 30 ביוני 2009

- **הוצאות השכר** הסתכמו בתקופה המדווחת ב-75.7 מיליון ש"ח לעומת 83.1 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, ירידה של כ-9% לרבות ירידה בהפרשות שכר בגין ביטול מענקים.

- **הוצאות אחזקה ופחת בניינים וציוד** הסתכמו בתקופה המדווחת ב-30.5 מיליון ש"ח לעומת 26.3 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, עלייה של כ-16%. העלייה בהוצאות האחזקה נובעת בעיקר מפתיחת סניפים חדשים ושדרוג ופיתוח תשתיות כחלק מתכנית ההתרחבות של הבנק, כמפורט בפרק 'המגזר הקמעונאי'.

- **ההוצאות האחרות** הסתכמו בתקופה המדווחת ב-50.3 מיליון ש"ח לעומת 56.1 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, ירידה של כ-10%, הנובעת בעיקר מקיטון בסעיף הוצאות הפרסום והשיווק ומקיטון הוצאות שירותים מקצועיים.

ההפרשה למסים על הרווח מפעולות רגילות הסתכמה בתקופה המדווחת ב-8.7 מיליון ש"ח, ושיעורה מהרווח מפעולות רגילות הוא כ-36%.

הרווח הנקי למניה רגילה בת 0.01 ש"ח ע.נ. מפעולות רגילות עמד בתקופה המדווחת על 0.63 ש"ח לעומת 0.62 ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

הרווח הנקי למניה רגילה בת 0.01 ש"ח ע.נ. עמד בתקופה המדווחת על 0.63 ש"ח לעומת 4.54 ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

השוואת מדדי הרווחיות (באחוזים):

לשנה שהסתיימה ביום <u>31 בדצמבר 2008</u>	לששה חודשים שהסתיימו <u>ביום 30 ביוני</u>		
	<u>2008</u>	<u>2009</u>	
9.9	8.7	7.3	תשואת הרווח מפעולות רגילות לפני מסים להון העצמי
6.0	5.1	4.6	תשואת הרווח מפעולות רגילות לאחר מסים להון העצמי
21.2	40.2	4.6	תשואת הרווח הנקי להון העצמי
81.7	85.5	84.0	יחס הוצאה להכנסה ⁽¹⁾
40.2	42.7	44.4	כיסוי הוצאות תפעוליות בהכנסות תפעוליות ואחרות

(1) יחס ההוצאה להכנסה מחושב על פי היחס בין הוצאות התפעוליות והאחרות לבין הרווח מפעולות מימון לפני הפרשה לחובות מסופקים וההכנסות התפעוליות והאחרות.

מבנה והתפתחויות העיקריות בנכסים ובהתחייבויות של הבנק

מאזן הבנק ליום 30 ביוני 2009 הסתכם ב-12,442 מיליון ש"ח לעומת 11,823 מיליון ש"ח ביום 31 בדצמבר 2008, עלייה של כ-5%.

להלן השינויים בסעיפי המאזן העיקריים (במיליוני שקלים חדשים):

שיעור השינוי באחוזים	יתרה ליום 31/12/08	יתרה ליום 30/6/09	
5	11,823	12,442	סך כל המאזן
39	4,317	5,987	מזומנים ופיקדונות בבנקים
(35)	3,499	2,272	ניירות ערך
5	3,823	4,001	אשראי לציבור
6	11,013	11,622	פיקדונות הציבור
3	702	723	הון עצמי
	5.9	5.8	יחס ההון העצמי למאזן (באחוזים)

ניירות ערך ופיקדונות בבנקים

הקישור בסעיף 'ניירות הערך' נבע מהסטה של ההשקעות באיגרות חוב ובמלוות ממשלתיים לטווח קצר להשקעה בפיקדונות יומיים בבנקים, בין היתר בשל פדיון גבוה של איגרות חוב ממשלתיות.

להלן התפלגות תיק ניירות הערך של הבנק (במיליוני שקלים חדשים):

שיעור השינוי באחוזים	יתרה ליום 31/12/08	יתרה ליום 30/6/09	
(36)	13.2	8.4	ניירות ערך לפדיון של ממשלת ישראל
	2.6	-	של בנקים
(37)	3,333.6	2,090.1	ניירות ערך זמינים למכירה של ממשלת ישראל
(8)	99.1	91.3	של בנקים
66	48.7	80.6	של אחרים
(18)	1.7	1.4	ניירות ערך למסחר של ממשלת ישראל

חשיפות אשראי למוסדות פיננסיים זרים

להלן נתוני חשיפת הבנק למוסדות פיננסיים זרים (1) (במיליוני ש"ח):

ליום 31 בדצמבר 2008		ליום 30 ביוני 2009		
חשיפת אשראי נוכחית	סיכון אשראי מאזני (2)	חשיפת אשראי נוכחית	סיכון אשראי מאזני (2)	דרוג אשראי חיצוני
8.5	8.5	2.4	2.4	AAA עד
25.3	25.3	18.2	18.2	AA-
				A+ עד - A
				סך הכל
				חשיפת
				אשראי
				למוסדות
33.8	33.8	20.6	20.6	פיננסיים זרים

- (1) מוסדות פיננסיים זרים כוללים: בנקים, בנקים להשקעות, ברוקרים/דילרים, חברות ביטוח, גופים מוסדיים וגופים בשליטת הגופים הללו. חשיפת הבנק היא רובה ככולה לבנקים ולבנקים להשקעות, הרשומים בארצות הברית.
- (2) השקעות באיגרות חוב.

חלק מהחשיפות הנכללות בטבלה לעיל נכללות גם במסגרת סקירת ההנהלה – תוספת ג' – סיכון אשראי לפי ענפי משק, המצורפת לדוחות הכספיים, תחת ענף "שירותים פיננסיים". בסקירת ההנהלה נכללים אשראי לציבור, והשקעות באיגרות חוב של הציבור.

ההשקעה באיגרות חוב בחו"ל כפופה למגבלות ההשקעה באיגרות חוב קונצרניות אשר נקבעו על ידי ועדת ההשקעות של הדירקטוריון.

ועדת ההשקעות קבעה מגבלות השקעה באיגרות חוב בחו"ל בנוגע לגובה ההשקעה הכולל וגובה ההשקעה למנפיק. ההשקעה באיגרות חוב קונצרניות כפופה גם לטבלת פרמיית סיכון.

דירוג איגרות החוב בחו"ל נקבע לפי הדירוג בחברות בינלאומיות.

הבנק עוקב אחר פרסומם של דירוגים עדכניים לגבי מוסדות פיננסיים להם הוא חשוף. כמו כן, בוחן הבנק באופן שוטף מידע נוסף ככל שקיים זמין, לגבי אותם מוסדות.

להלן התפלגות ההפסדים של איגרות חוב זמינות למכירה שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן (במיליוני ש"ח):

סה"כ	מעל 9 חודשים ועד 12 חודשים	מעל 6 חודשים ועד 9 חודשים	עד 6 חודשים	עד 20% מ-20% ועד 40%	30/6/09 שיעור הירידה
1.3	0.3	-	1.0	20%	שיעור
0.3	-	0.3	-	40%	הירידה
					31/12/08
			8.8	20%	שיעור
			0.3	40%	הירידה

אשראי לציבור

העלייה בסעיף 'אשראי לציבור' נובעת מהגידול בביצועי האשראי בקרב לקוחות הבנק. מיום 1 בינואר 2008 ניתן אשראי ב'ריבית יהב' הכולל הלוואות וחח"ד לעובדי מדינה. עד ליום 31 בדצמבר 2007 רובו המוחלט של אשראי בתנאים אלו ניתן כנגד פיקדונות המדינה ונכלל באשראי מפיקדונות לפי מידת הגבייה. שיעור האשראי לציבור מסך נכסי המאזן ליום 30 ביוני 2009 הוא כ-32% בדומה לסוף שנת 2008.

סיכון אשראי כולל לציבור

הסיכון הכולל של האשראי לציבור מורכב מסיכון אשראי מאזני, הכולל את האשראי לציבור ואת ההשקעות באיגרות חוב של תאגידיים, ומסיכון אשראי חוץ-מאזני, הכולל מסגרות אשראי בלתי מנוצלות והתחייבויות למתן אשראי.

סיכון האשראי הכולל לציבור ליום 30 ביוני 2009 הסתכם ב-6,691 מיליון ש"ח לעומת 6,461 מיליון ש"ח בסוף שנת 2008.

פיקדונות הציבור

להלן הרכב פיקדונות הציבור (במיליוני ש"ח):

שיעור השינוי באחוזים	יתרה ליום		פיקדונות לזמן קצוב פיקדונות בתכניות חיסכון פיקדונות לפי דרישה ואחרים סך הכול
	31/12/08	30/6/09	
1	8,633	8,735	
(9)	971	886	
42	1,409	2,001	
6	11,013	11,622	

להלן התפלגות פיקדונות הציבור לפי מגזרי ההצמדה השונים:

מסך	חלק המגזר פיקדונות הציבור		השינוי	יתרה ליום		מגזר הצמדה
	31/12/08	30/6/09		במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח	
	באחוזים		באחוזים	במיליוני ש"ח		
	70	69	4	336	7,721	לא צמוד
	25	26	8	214	2,755	צמוד מדד
	5	5	11	59	537	מטבע חוץ
	<u>100</u>	<u>100</u>	<u>6</u>	<u>609</u>	<u>11,013</u>	(כולל צמוד מט"ח)
						סך הכול
						11,622

הון עצמי

הגידול בהון העצמי נובע מהרווח השוטף ומהתאמות חיוביות בגין ניירות ערך זמינים למכירה.

יחס ההון העצמי לרכיבי הסיכון

יחס ההון העצמי לרכיבי סיכון נכון ליום 30 ביוני 2009 הוא 11.6% לעומת 11.9% ביום 31 בדצמבר 2008. הירידה נובעת בעיקר מביצועי אשראי ומהשקעות בפיקדונות בבנקים בתקופה המדווחת לעומת השקעה באג"ח ממשלתיים בסוף שנה קודמת.

הבנק עוקב באופן שוטף אחר יחס ההון העצמי לרכיבי הסיכון. דירקטוריון הבנק קבע כי לא יפחת יחס הלימות ההון משיעור של 11.5% במהלך שנת 2009 וקבע יעד לסוף שנת 2009 של יחס הלימות הון בסך של 13% וזאת על רקע הנהוג המקובל בבנקים בעולם לשמור על יחס הלימות הון בשיעורים העולים על דרישות המינימום (9%) של הרגולטורים ולקראת אימוץ הוראת באזל 2.

גיוס מקורות הוניים

כחלק מתכנית העבודה של הבנק, הנקבעת בידי הדירקטוריון והכוללת יעדים לגידול בתחומי הפעילות השונים, מתבצעת הערכה של השפעת העמידה ביעדים על היקף נכסי הסיכון של הבנק וכתוצאה מכך על יחס הלימות ההון. בהתאם לכך נקבעים נוסף על היעדים העסקיים ועל יעדי הרווחיות, גם המקורות לגיוס ההון, וזאת על פי ההנחיות שקבע דירקטוריון הבנק.

במהלך חודש מארס 2009, אישר דירקטוריון הבנק והוועדה לעסקאות עם אנשים קשורים, מתכונת שתאפשר התקשרות עם חברת האם לגיוס הון.

ביום 3 באוגוסט 2009, גייס הבנק כתבי התחייבויות נדחים בסך של 100 מיליון ש"ח מחברת האם. להלן תמצית התנאים:

- כתבי ההתחייבויות הנדחים נושאים ריבית הצמודה למדד המחירים לצרכן.
- כתבי ההתחייבויות הנדחים הינם לתקופה של 10 שנים.
- כתבי ההתחייבויות הנדחים אינם ניתנים לפרעון מוקדם ללא הודעה מוקדמת או עמלה, אלא באישור המפקח על הבנקים.
- כתבי ההתחייבויות הנדחים אינם מובטחים בביטחונות כלשהם.

מדיניות חשבונאית בנושאים קריטיים

הדוחות הכספיים של הבנק ערוכים על פי עקרונות וכללי חשבונאות שעיקרם פורט בביאור 2 לדוחות הכספיים לשנת 2008. בעת היישום של כללי החשבונאות בעריכת הדוחות הכספיים הנהלת הבנק משתמשת בהנחות, בהערכות ובאומדנים שונים המשפיעים על הסכומים המדווחים של הנכסים וההתחייבויות (לרבות התחייבויות תלויות) ושל התוצאות המדווחות של הבנק.

ייתכן שהתממשותם בעתיד של האומדנים וההערכות יהיה שונה מכפי שהוערך בעת עריכת הדוחות הכספיים. חלק מההערכות והאומדנים כאמור כרוכים במידה רבה של אי ודאות, והם עלולים להיות מושפעים בעתיד משינויים שונים.

בכל הנוגע למדיניות החשבונאית הבנק מחשיב אומדנים והערכות מסוג זה, שהשינויים בהם עשויים להשפיע באופן מהותי על התוצאות הכספיות המוצגות בדוחות הכספיים, כאומדנים וכהערכות בנושאים קריטיים. לדעת הנהלת הבנק, האומדנים וההערכות שיושמו בעת עריכת הדוחות הכספיים נאותים ונעשו על פי מיטב ידיעתה ושיקול דעתה המקצועי.

היערכות ואומדנים חשבונאים בנושאים קריטיים כאמור לעיל, פורטו בדוח הדירקטוריון לשנת 2008. במהלך התקופה המדווחת לא אירעו שינויים במדיניות החשבונאיות של הבנק בנושא הקריטי - הפרשה לחובות מסופקים אשר מפורט בדוח הדירקטוריון לשנת 2008.

מדיניות ניהול סיכונים

במהלך פעילותו הבנק נחשף לסיכונים שונים, כגון סיכונים שוק (סיכונים הנובעים מחשיפה לשינויים בשיעורי הריבית ובשערי החליפין וסיכונים מחשיפת בסיסי ההצמדה), סיכונים נזילות, סיכונים אשראי וסיכונים תפעוליים. הוראות בנק ישראל לניהול בנקאי תקין קובעות עקרונות יסוד לניהול ולבקרת סיכונים. ההנחיות דורשות מעורבות והבנה של הדירקטוריון בניהול סיכונים, מינוי מנהל סיכונים שהוא חבר הנהלה והעמדת כלים להערכה ולמדידה של סיכונים.

בגין סיכונים האשראי והשוק יש דרישה רגולטורית להלימות הון.

מדיניות ניהול הסיכונים של הבנק מאושרת בדירקטוריון הבנק. הדירקטוריון קובע את תקרות החשיפה המותרות בתחומים השונים. נושא ניהול הסיכונים נדון אחת לרבעון בדירקטוריון הבנק על בסיס מסמך החשיפות המפרט את מכלול הנושאים הנוגעים לניהול סיכונים. כמו כן, דירקטוריון הבנק מקבל דיווח חודשי מתומצת בכל הנוגע לסיכונים השוק והנזילות בישיבות הדירקטוריון התקופתיות.

מנהל אגף סיכונים ונוסטרו, מר משה גל, הוא מנהל הסיכונים של הבנק, האחראי על סיכונים שוק, נזילות ועל הסיכונים התפעוליים.

מנהל הסיכונים אחראי בין היתר לניהול שוטף של החשיפות, למתן המלצות לדירקטוריון ולהנהלה בנושא ניהול החשיפות, ליצירה ולגידור סיכונים ולהסדרת נוהלי מעקב ובקרה.

מנהל אגף בנקאות קמעונאית, מר חנן ידידיה, הוא מנהל סיכונים האשראי של הבנק. למנהל סיכונים האשראי כפופה בין היתר היחידה לבקרה וליתור סיכונים אשראי.

מנהלת האגף לייעוץ משפטי עו"ד נורית עירוני, מנהלת הסיכון המשפטי.

לבנק יחידה לבקרת אשראי ולבקרת סיכונים שוק ונזילות הכפופה לחשב הבנק.

מדיניות ניהול הנכסים וההתחייבויות נדונה בצוות ניהול נכסים והתחייבויות (להלן ננ"ה) של הבנק. צוותי משנה מנהלים את הפעילות השוטפת, הנעשית על פי החלטות הדירקטוריון או ועדותיו העוסקות בחשיפות לסיכונים שוק ונזילות ובכפוף להוראות הפיקוח על הבנקים.

ביוני 2009 הוציא בנק ישראל טיוטה להתייעצות בנושא מנהל סיכונים ראשי ופונקציית ניהול הסיכונים. המסמך קובע הנחיות בקשר למעמד, לתפקידים ולאחריות של פונקציית ניהול סיכונים. הבנק לומד את המסמך על מנת להתאים את המבנה הארגוני לנדרש.

סיכונים שוק

סיכון שוק הוא הסיכון להפסד בפוזיציות מאזניות וחוף-מאזניות הנובע משינוי בשווי ההוגן של מכשיר פיננסי עקב שינוי בתנאי השוק.

מדיניות סיכונים השוק ודרכי ניהולם מכוונת להפחית את רמת הסיכון מהפעילות השוטפת של הבנק עד למינימום סביר. מלבד ניהול שמרני של הפעילות השוטפת, המדיניות מכוונת ליצור אפיק הכנסה נוסף מביצוע חשיפות יזומות וממסחר על פי הרשאות של הנהלת הבנק ושל הדירקטוריון. תהליך ניהול הסיכונים כולל מדידת הסיכונים, הערכת התוצאות האפשריות הנובעות מסיכונים אלו, דיווח, נהלים ובקרה.

לבנק מערך מחשוב המאפשר לנהל בסיס נתונים ולבצע את החישובים הדרושים לצורך ניהול הסיכונים. הבנק אומד אחת לחודש את רגישות הערך הנוכחי של כלל הבנק לשינויים בגורמי הסיכון העיקריים. הבנק אומד את סיכונים השוק של כלל הבנק גם בשיטת הערך בסיכון (VAR). כמו כן, נבחנים תרחישי קיצון והשפעתם על הון הבנק.

הבנק נדרש לשמור על יחס הון מזערי בגין סיכונים השוק על פי מודל סטנדרטי שהגדיר בנק ישראל. הלימות הון הרגולטורית מחושבת על סיכונים המטבע והאינפלציה בבנק. סך ההון הנדרש לעניין זה ביום 30 ביוני 2009 הוא 1.8 מיליון ש"ח (הסכום המשוקלל במונחי נכסי סיכון הוא 20.1 מיליון ש"ח).

חשיפת הבסיס

חשיפת הבסיס מוגדרת כחשיפת ההון הפיננסי הפעיל לשלושה מגזרי הצמדה כדלקמן: שקל לא צמוד, שקל צמוד מדד ומט"ח (כולל צמוד מט"ח). הסיכון נובע מהשפעה אפשרית של האינפלציה ומשינויים בשערי החליפין על הכנסות הבנק. אגף סיכונים ונוסטרו של הבנק אחראי על ניהול סיכון הבסיס. המדיניות נקבעת על פי תנאי השוק ובכפוף למגבלות קיימות.

מגבלות חשיפת הבסיס שקבע דירקטוריון הבנק במגזרים השונים הן אלו:
 במגזר הלא צמוד ינוע עודף או חוסר בנכסים בין (-25%) ל-120% מההון העצמי הפעיל.
 במגזר הצמוד למדד עודף הנכסים או עודף ההתחייבויות נגזר מיתר המגזרים.
 במגזר המט"ח לא יעלה עודף הנכסים או עודף ההתחייבויות על 20% מההון העצמי הפעיל.
 לצורך חישוב מגבלות החשיפה ההון העצמי הפעיל מוגדר כהון עצמי, בניכוי נכסים לא פיננסיים, בניכוי ההתאמות נטו בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן ובתוספת הפרשה לחובות מסופקים כללית ונוספת. מדידת החשיפות נעשית לאחר התאמות כלכליות אשר כוללות מכשירים נגזרים המוצגים כחוץ-מאזניים.

החשיפה המקסימלית במגזר המט"ח מוגבלת כמפורט להלן:
 חשיפה לדולר האמריקני עד 20% מההון העצמי הפעיל וחשיפה לאירו עד 10% מההון העצמי הפעיל. החשיפה לשאר המטבעות עד 0.5% מההון העצמי הפעיל לכל מטבע, בכפוף למגבלה הכוללת על החשיפה במט"ח.

להלן חשיפת הבסיס במהלך המחצית הראשונה של שנת 2009 (במיליוני ש"ח):

מנימום במהלך 1-6/09 ⁽¹⁾	מקסימום במהלך 1-6/09 ⁽¹⁾	ליום 30 ביוני 2009	
168.5	474.4	191.5	מגזר צמוד מדד
55.6	377.5	330.8	מגזר שקל לא צמוד
-	22.6	22.6	מגזר מט"ח וצמוד מט"ח
		544.9	סך הכול הון פיננסי פעיל

⁽¹⁾ על בסיס מדידה לסופי חודשים.

נכון ליום 30 ביוני 2009 רגישות השווי ההוגן לירידה במדד בשיעור של 1% היא כ-2.1 מיליון ש"ח שהם כ-0.4% מסך ההון העצמי הפעיל (1.5 מיליון ש"ח שהם כ-0.3% מסך ההון העצמי הפעיל נכון ליום 31 בדצמבר 2008).

דירקטוריון הבנק אישר לעסוק במכשירים נגזרים עם תאגידים בנקאיים בלבד, בכפוף למגבלות שנקבעות מעת לעת בוועדת ההשקעות של הדירקטוריון על השקעות בתאגידים אלו. במסגרת זו הבנק מבצע מסחר בעסקאות עתידיות כחלק ממערך ניהול הנכסים וההתחייבויות של הבנק (ALM).

חשיפת הריבית

דיווח על החשיפה בשיעורי הריבית מוצג בסקירת ההנהלה בתוספת ב. מטרת ניהול חשיפת הריבית היא למזער בעלות סבירה את סיכוני הריבית הנגזרים מן הפעולות השוטפות במגזרי ההצמדה השונים. שינויים בשיעורי הריבית עלולים לפגוע ברווחיות הבנק אם יש פער בין משך החיים הממוצע (להלן המח"מ) של הנכסים לבין מח"מ ההתחייבויות. לשם כך מתבצעת בחינה תקופתית של מח"מ המקורות והשימושים.

המח"מ המחושב לצורך ניהול חשיפת הריבית הוא מח"מ כלכלי המושפע גם ממכשירים נגזרים המוצגים כחוץ-מאזניים וגם מההון העצמי הפעיל (שלא כמו המח"מ החשבונאי וההפרש במח"מ המוצגים בסקירת ההנהלה בתוספת ב). ההון העצמי הפעיל מסווג כמקור לא צמוד לזמן קצר.

חשיפת הריבית נמדדת במונחים של שינוי הערך הנוכחי כתוצאה משינויים בריבית.

דירקטוריון הבנק קבע מגבלת פער מח"מ של עד ± 0.5 שנים בכל אחד ממגזרי ההצמדה השונים האלה: הלא צמוד, הצמוד למדד והמט"ח (כולל צמוד מט"ח).

דירקטוריון הבנק קבע מגבלה כוללת בחשיפה לריבית (השינוי בשווי ההוגן במגזר בעקבות עלייה או ירידה בשיעור של 1% בריבית) במגזר הצמוד ובמגזר הלא צמוד יחדיו של 6% מההון העצמי ומגבלה של 1% מההון העצמי במגזר המט"ח והצמוד מט"ח.

מגבלה	מקסימום במהלך 1-6/09	מינימום במהלך 1-6/09	באחוזים מסך ההון העצמי	שינוי בשווי ההוגן במיליוני ש"ח	ריבית	חשיפת ריבית (1)
			31/12/08	30/6/09	31/12/08	30/6/09
מגזר צמוד למדד ומגזר שקל לא צמוד (2)	6	2.8	1.6	2.5	(11.2)	(17.9)
מגזר מט"ח וצמוד מט"ח	1	-	-	-	(0.2)	(0.1)

(1) השינוי בשווי ההוגן במגזר בעקבות שינוי בשיעור של 1% בריבית.
 (2) חישוב החשיפה נעשה בלא קיזוז בין המגזרים.

במגזר הלא צמוד - לרוב הנכסים וההתחייבויות מח"מ קצר או שהם צמודים לריבית הפריים היכולה להשתנות מדי יום ביומו, ועל כן הם מסווגים כנכסים או כהתחייבויות לפירעון עם דרישה. מח"מ ההתחייבויות במגזר מושפע, בין היתר, מיתרת עו"ש הזכות שנפרסת על פי הערכת הבנק עד שנתיים. בדוח סקירת ההנהלה על החשיפה לשינויים בשיעורי הריבית (תוספת ב) הוצגו פיקדונות הציבור השקליים בהנחת פריסת עו"ש הזכות.

ליום 30 ביוני 2009 יש מרווח של כ-0.8% בין שיעור התשואה הפנימי של הנכסים לבין שיעור התשואה הפנימי של ההתחייבויות (מרווח שלילי של 0.2% נכון ליום 31 בדצמבר 2008). העלייה במרווח נובעת מהארכת מח"מ ההשקעות. המרווח מושפע משערוך חשבונאי שונה בין המקורות בריבית קבועה (פיקדונות) לבין השימושים (איגרות חוב) שמשערוכים בהתאם לשווי השוק שלהם. ליום 30 ביוני 2009 מח"מ ההתחייבויות ארוך ממח"מ הנכסים ב-0.17 שנים (0.09 שנים נכון ליום 31 בדצמבר 2008), ולכן יש חשיפה לירידת ריבית במגזר. התחזית בסוף הרבעון הייתה לעליית ריבית קלה במגזר הלא צמוד בטווח הקצר והבינוני.

במגזר הצמוד למדד - ליום 30 ביוני 2009 יש מרווח שלילי בשיעור של כ-0.4% בין שיעור התשואה הפנימי של הנכסים לבין שיעור התשואה הפנימי של ההתחייבויות (מרווח חיובי של 0.9% נכון ליום 31 בדצמבר 2008). צד הנכסים כולל השקעות בניירות ערך הנרשמות במאזן לפי שווין ההוגן כנגדן ההתחייבויות נרשמות במאזן על בסיס צבירה. בנטרול השפעת רישום ההשקעות באיגרות חוב לפי שווין ההוגן, היה הפער בשיעור התשואה הפנימי ליום 30 ביוני 2009 מגיע לפער חיובי של כ-0.6%. ליום 30 ביוני 2009 מח"מ הנכסים ארוך ממח"מ ההתחייבויות ב-0.15 שנים (0.16 שנים נכון ליום 31 בדצמבר 2008), ולכן יש חשיפה לעליית ריבית במגזר. התחזית בסוף הרבעון הייתה שהריבית במגזר הצמוד בטווח הקצר תשמור על יציבות.

הבנק מפעיל תכניות חיסכון בריבית משתנה כדי להקטין את חשיפת הבנק לריבית במגזר הצמוד למדד. נכון ליום 30 ביוני 2009 הצבירה בתכניות אלו היא כ-1,656 מיליון ש"ח, שהם כ-56% מסך פיקדונות הציבור במגזר הצמוד למדד.

עיקר השקעות הבנק בתקופה האחרונה הן לטווחים של שנה עד שנתיים. בשל יכולת התכנסות מוגבלת לזמן קצר קשה להתאים במדויק את מח"מ הנכסים למח"מ ההתחייבויות במגזר. נוסף על כך, לבנק תכניות חיסכון בריבית משתנה אחת לחצי שנה בעלות מח"מ קצר (של כ-0.3 שנים) שכנגדן הוא מתכסה על פי מח"מ של שנה.

במגזר מטבע חוץ - היקף הנכסים וההתחייבויות במגזר אינו גדול. נכון ליום 30 ביוני 2009 יש מרווח בשיעור של כ-1.6% בין שיעור התשואה הפנימי של הנכסים לבין שיעור התשואה הפנימי של ההתחייבויות (4.5% נכון ליום 31 בדצמבר 2008). מח"מ הנכסים כמעט זהה למח"מ ההתחייבויות (מח"מ ההתחייבויות ארוך ממח"מ הנכסים ב-0.03 שנים נכון ליום 31 בדצמבר 2008). התחזית בסוף הרבעון הייתה להמשך הרמה הנמוכה של ריבית הבנק המרכזי של ארצות הברית.

להלן תיאור השפעתם של שינויים היפותטיים בשיעורי הריבית על השווי ההוגן של המכשירים הפיננסיים של הבנק:

א. השווי ההוגן של המכשירים הפיננסיים למעט פריטים לא כספיים (לפני השפעתם של שינויים היפותטיים בשיעורי הריבית) במיליוני שקלים חדשים.

ליום 30 ביוני 2009				
סך הכול	מטבע חוץ (2)	מטבע ישראלי		
		לא צמוד	צמוד למדד	
12,345.1	619.8	8,089.1	3,636.2	נכסים פיננסיים(1)
406.8	-	406.8	-	סכומים לקבל בגין מכשירים פיננסיים נגזרים וחוץ-מאזניים (3)
11,737.5	597.8	8,131.1	3,008.6	התחייבויות פיננסיות(1)
418.0	-	-	418.0	סכומים לשלם בגין מכשירים פיננסיים נגזרים וחוץ-מאזניים (3)
596.4	22.0	364.8	209.6	שווי הוגן נטו של מכשירים פיננסיים

ליום 31 בדצמבר 2008				
סך הכול	מטבע חוץ (2)	מטבע ישראלי		
		לא צמוד	צמוד למדד	
11,658.8	550.9	7,646.9	3,461.0	נכסים פיננסיים(1)
541.0	-	541.0	-	סכומים לקבל בגין מכשירים פיננסיים נגזרים וחוץ-מאזניים (3)
11,107.8	538.5	7,797.9	2,771.4	התחייבויות פיננסיות(1)
538.7	-	-	538.7	סכומים לשלם בגין מכשירים פיננסיים נגזרים וחוץ-מאזניים (3)
553.3	12.4	390.0	150.9	שווי הוגן נטו של מכשירים פיננסיים

ב. השפעתם של שינויים היפותטיים בשיעורי הריבית על השווי ההוגן נטו של המכשירים הפיננסיים למעט פריטים לא כספיים. במיליוני שקלים חדשים.

ליום 30 ביוני 2009

שווי הוגן נטו של מכשירים פיננסיים לאחר השפעת שינוי בשווי ההוגן השינויים בשיעורי הריבית (4)						
באחוזים			מטבע ישראלי		השינוי בשיעורי הריבית	
סך הכול	סך הכול	סך הכול	מטבע חוץ(2)	לא צמוד		
1.1	6.4	602.8	21.9	377.0	203.9	גידול מידי בו בזמן של אחוז אחד
0.1	0.6	597.0	22.0	366.0	209.0	גידול מידי בו בזמן של 0.1 אחוז
(1.0)	(6.2)	590.2	22.1	352.6	215.5	קטון מידי בו בזמן של אחוז אחד

ליום 31 בדצמבר 2008

שווי הוגן נטו של מכשירים פיננסיים לאחר השפעת שינוי בשווי ההוגן השינויים בשיעורי הריבית (4)						
באחוזים			מטבע ישראלי		השינוי בשיעורי הריבית	
סך הכול	סך הכול	סך הכול	מטבע חוץ(2)	לא צמוד		
0.2	0.9	554.2	12.5	395.8	145.9	גידול מידי בו בזמן של אחוז אחד
0.0	0.2	553.5	12.4	390.7	150.4	גידול מידי בו בזמן של 0.1 אחוז
(0.2)	(1.0)	552.3	12.2	383.9	156.2	קטון מידי בו בזמן של אחוז אחד

- (1) לא כולל יתרות מאזניות של מכשירים פיננסיים נגזרים ושווי הוגן של מכשירים פיננסיים חוץ-מאזניים.
  - (2) לרבות מטבע ישראלי צמוד למטבע חוץ.
  - (3) סכומים לקבל (לשלם) בגין מכשירים פיננסיים נגזרים ובגין מכשירים פיננסיים חוץ-מאזניים.
  - (4) השווי ההוגן נטו של המכשירים הפיננסיים שמוצג בכל מגזר הצמדה הוא השווי ההוגן נטו במגזר זה בהנחה שחל שינוי בכל שיעורי הריבית במגזר ההצמדה כפי שצוין. סך כל השווי ההוגן נטו של מכשירים פיננסיים הוא השווי ההוגן נטו של כל המכשירים הפיננסיים (למעט פריטים לא כספיים) בהנחה שהיה שינוי בשיעורי הריבית בכל מגזרי ההצמדה.
- לפירוט נוסף בדבר ההנחות ששימשו לחישוב השווי ההוגן של המכשירים הפיננסיים ראה ביאור 17 בדוח הכספי ליום 31/12/08.

- אומדן פנימי של ערך ה- VAR

הבנק אומד את סיכוני השוק של כלל הבנק אחת לחודש גם בשיטת הערך בסיכון (VAR). אומדן הסיכון מחושב באופן של 10 ימי עסקים, ברמת מובהקות של 99%, בשיטה של VAR היסטורי על פי ההיסטוריה של שלוש השנים האחרונות.

ה- VAR היסטורי מניח כי ההתנהגות ההיסטורית של גורמי הסיכון תחזור על עצמה בעתיד, דבר שייתכן שלא יתרחש.

בדירקטוריון הבנק בחודש מאי 2009 הוחלט על מגבלת VAR של 5% מההון העצמי. נכון ליום 30 ביוני 2009 אומדן הערך בסיכון הוא כ-9.9 מיליוני ש"ח, שהם כ-1.4 מסך ההון העצמי של הבנק (5.4 מיליוני ש"ח ליום 31/12/08 שהם 0.8% מסך ההון העצמי של הבנק). הגידול באומדן הערך בסיכון נובע, בין היתר, מגידול בפער המח"מ במגזר השקלי.

בשנת 2009 החל הבנק לאמוד את סיכוני השוק של נכסי הבנק בשיטת הערך בסיכון אחת לשבוע.

סיכון נזילות

סיכון הנזילות הוא הסיכון לרווחי הבנק ולהונו העצמי בעקבות אי יכולתו לספק את צורכי נזילותו. ניהול הסיכון מבוקר באופן סדיר כדי להבטיח את היכולת להתמודד גם במצבי ביקוש והיצע חריגים בשווקים הפיננסיים.

ניהול הנזילות השוטף נמצא באחריות יחידת הנוסטרו של הבנק.

הנחיות הפיקוח על הבנקים בנושא ניהול הנזילות עוגנו בהוראת ניהול בנקאי תקין מספר 342. על פי ההוראה הבנק נדרש להפעיל מערכות מידע לשליטה, למדידה, לבקרה ולדיווח על הנזילות.

דירקטוריון הבנק קבע מדיניות לניהול סיכון הנזילות של הבנק. במסמך המדיניות נקבעו הרכיבים הכמותיים לחישוב יחס הנזילות, נקבעו מגבלות על פער הנזילות ונקבע מערך הטיפול בחריגות מהמדיניות ומהמגבלות שנקבעו.

לבנק יש מנגנון למדידה שוטפת ולבקרה אחר מצב הנזילות על בסיס יומי. מנגנון שבין תפקידיו לאמוד את מצב הנזילות, לנהל את המקורות ולהיערך למשבר נזילות.

אמידת מצב הנזילות מתבצעת על פי חישוב פער הנזילות לפי תקופות לפירעון ועל פי יחס הנכסים הנזילים להתחייבויות.

הבנק בנה מודל סטטיסטי LAR (LIQUIDITY AT RISK) כדי לקבוע את רמת הנזילות הנדרשת שתשקף נכונה את פעילות הבנק, וזאת על בסיס נתונים היסטוריים שהבנק אוסף ומנתח. דירקטוריון הבנק אישר את המודל.

בכל התקופה המדווחת הבנק עומד ביחס הנזילות הנדרש בעת שימוש במודל פנימי.

ראה להלן גם בפרק 'מדיניות גיוס המקורות ומצב הנזילות'.

היערכות ליישום עקרונות באזל 2

הוועדה הבינלאומית לפיקוח על הבנקים (ועדת באזל) מתאמת בנושאים שונים את פעולות הבנקים המרכזיים במדינות המתועשות.

מסמך ועדת באזל 1 משנת 1988 קבע את דרישות הלימות ההון בתאגידים הבנקאיים בעניין חשיפת התאגיד הבנקאי לסיכונים אשראי על פי שיטה סטנדרטית.

הוועדה פרסמה בשנת 2006 את הנוסח הסופי של המלצות ועדת באזל 2 שנועדו להסדיר את הלימות ההון של בנקים.

בתאריך 31 בדצמבר 2008 פרסם בנק ישראל את הוראת השעה הסופית בנושא 'מסגרת העבודה למדידה והלימות הון' המבוססת על הוראות ועדת באזל 2 (להלן הוראות באזל 2).

הוראות באזל 2 כוללות שלושה נדבכים כדלקמן:

נדבך 1 - חישוב הקצאת ההון הנדרשת בגין החשיפה לסיכונים אשראי, שוק וסיכונים תפעוליים. בשלב הראשון, בנק ישראל ממליץ ליישם בנדבך ה-1 את הגישה הסטנדרטית.

נדבך 2 - קובע כללים שעל פיהם יתבצע תהליך פנימי בבנק להערכת ההון הנדרש בגין מכלול הסיכונים של הבנק (שלא נכללו בנדבך 1), ובמקביל תהליך סקירה שיבוצע על ידי המפקח על הבנקים.

נדבך 3 - עוסק במשמעת שוק וכולל דרישות דיווח לציבור וגילוי איכותי וכמותי בנוגע לחשיפות לסיכונים שהבנק חשוף אליהם, לאופן ניהולם ולהערכתם.

בחודש יוני 2009 פורסמה טיוטת הוראת שעה בדבר הוראות גילוי כמותיות ואיכותיות הנדרשות החל מהדוחות הכספיים השנתיים לשנת 2009.

בין היתר, מטרת ההנחיות שנקבעו בהוראות באזל 2 היא לייסד מערכת כללים מקיפה לטיפול בנושאים של זיהוי, הערכה ובקרה ולהרחיב את הדיווח לציבור בנוגע לסיכונים ולהלימות הון.

- דרישות בנק ישראל

בנק ישראל פרסם הוראת שעה בנושא הגישה הסטנדרטית, ולפיה החל מ-31 בדצמבר 2008 יש לדווח לבנק ישראל על יחס הלימות ההון לרכיבי סיכון על פי הוראות באזל 2 נוסף על הדיווח הקיים בנושא זה. כמו כן, הוראות באזל 2, על שלושת הנדבכים, יחולו על התאגידים הבנקאים בישראל מיום 31 בדצמבר 2009. בנק ישראל עוקב אחרי התקדמות הבנקים בפרויקט ודורש דיווח שוטף בנושא.

ביום 2 בדצמבר 2008 העביר בנק ישראל מסמך המפרט את התבנית המוצעת לדיווח על התהליך הפנימי להערכת הלימות ההון (דוח ICAAP), כנדרש בנדבך השני למסגרת באזל 2. תהליך זה נועד להבטיח כי יוחזק על ידי התאגידים הבנקאיים הון הולם בכל הסיכונים הגלומים בעסקיהם, וכן שיפותחו וינקטו על ידם תהליכים נאותים לניהול הסיכונים. התהליך משלב, בין היתר, קביעה של יעדי הון, תהליכי תכנון הון ובחינת מצב ההון במגוון תרחישי קיצון.

חמש הקבוצות הבנקאיות הגדולות נדרשו להגיש לפיקוח על הבנקים טיוטת דוח ICAAP עד ליום 30 ביוני 2009.

- התארגנות הבנק

לצורך יישום הנדבך השני של באזל, הבנק הקים צוותים לכל סיכון ובראש כל סיכון מונה חבר הנהלה האחראי על הסיכון. הצוותים השונים בוחנים את הפערים הקיימים ונמצאים בתהליך של סגירתם בהתאם לתכנית עבודה לסגירת כל הפערים עד אמצע שנת 2010.

הצוותים השונים כותבים בעזרת יועצים חיצונים, את מסמכי ה- ICAAP של הבנק לכל הסיכונים. הבנק העביר טיוטה ראשונה של ה- ICAAP לחברת האם לצורך שילובה במסמך הכולל של קבוצת הבנק. כפי שדווח לבנק, בנק מזרחי טפחות הגיש ב- 30 ביוני 2009 לבנק ישראל טיוטת מסמך ICAAP ראשונה ובכוונת בנק מזרחי טפחות להחזיק את ההון הנדרש לכלל הקבוצה.

סיכוני אשראי

סיכון אשראי הוא הסיכון להפסד הנובע מכך שלווה לא יעמוד בהחזרי האשראי שקיבל לפי הסכם האשראי עם הבנק.

מערך ניהול האשראי מסתמך על סמכויות אשראי ברמות השונות ועל נוהלי האשראי אשר מגדירים את תהליך אישור האשראי ואת דרך גיבוש ההחלטות והבקרה.

הבנק משקיע באורח שוטף משאבים בהכשרת העובדים העוסקים בגיבוש החלטות ובהערכת סיכונים באשראי.

הבנק נותן אשראי ללקוחותיו בתוך כדי הפעלת מכלול שיקולים לרבות אמינות, ניסיון עבר, יכולת החזר, היעדר תסמינים שליליים וביטחונות מוצעים.

הביטחונות הניתנים להבטחת אשראי שהבנק נותן כוללים זכות קיזוז פיקדונות (לרבות תכניות חיסכון) ושיעבוד נכסים שונים, בכללם תיקי ניירות ערך, כלי רכב, קרנות השתלמות וקופות גמל נזילות וערבים. הערבים להלוואות הם ברובם ערבים מוגנים אשר ניתן להיפרע מהם רק לאחר מיצוי ההליכים נגד החייב. היקף הביטחונות המטריאליים הוא כ- 5% מסך האשראי שניתן. תכנית העבודה של הבנק תומכת בהגדלת שיעור זה.

בבנק מחלקה לבקרה ואיתור סיכוני אשראי הכפופה למנהל סיכוני האשראי. היחידה עוסקת בבחינה שוטפת של מתן אשראי על כל היבטיו, לרבות בחינת שיקולי אשראי.

עבודת היחידה מאפשרת בקרה יומיומית ועקבית אחר השיקולים למתן אשראי ללקוחות, גילוי מידי של ליקויים והפקת לקחים שישמשו בסיס להתאמה, לתיקון נהלים ולהסקת מסקנות בשאר יחידות האגף לבנקאות קמעונאית העוסקות במתן אשראי.

לבנק יחידת בקרת אשראי. היחידה מכינה דוחות בקרת אשראי המוצגים לפני דירקטוריון הבנק אחת לשנה ומדווחת להנהלת הבנק אחת לרבעון.

- אג"ח תאגידים

ועדת ההשקעות של דירקטוריון הבנק קבעה מגבלות השקעה באג"ח תאגידים. במהלך הרבעון האחרון של שנת 2008 אישרה ועדת ההשקעות של דירקטוריון הבנק את המשך החזקתן של מרבית איגרות חוב שדירוגן ירד (בעלות מתואמת של כ-12 מיליון ש"ח).

צוות השקעות לענייני אג"ח תאגידים דן בקביעת מסגרות לפעילות באג"ח מסוג זה, בכפוף לנוהלי פעילות מתאימים. בקרה בנושא אג"ח תאגידים נכללת בתכנית בקרת האשראי.

- הפרשה לחובות מסופקים

הבנק גיבש קריטריונים כדי לקבוע מהם חובות בעייתיים ונהלים למעקב אחריהם, ועל יסוד זה נבדק חישוב ההפרשות לחובות מסופקים אשר לדעת הנהלת הבנק משקפות את סיכוני האשראי של הבנק. הנהלת הבנק שוקדת כל העת על שיפור הפיקוח והבקרה על הטיפול בחובות בעייתיים ועל הרחבת המידע והכלים העומדים לרשות הבנק בעת מתן האשראי ללקוחותיו.

מדיניות האשראי של הבנק, שלפיה תיק האשראי מפוזר בין מספר רב של לווים פרטיים שיתרת האשראי של כל אחד מהם נמוכה בדרך כלל, תורמת להקטנת סיכון האשראי.

- חובות בעייתיים

יתרה ליום			(במיליוני ש"ח)
31/12/08	30/6/08	30/6/09	
2.7	2.1	3.8	שאינם נושאים הכנסה
14.0	11.1	17.1	שאורגנו מחדש
16.4	12.5	16.2	בפיגור זמני
<u>43.0</u>	<u>25.4</u>	<u>58.4</u>	בהשגחה מיוחדת
76.1	51.1	95.5	סך הכול אשראי מאזני ללוים בעייתיים
5.5	3.3	4.7	סיכון אשראי חוץ-מאזני ללוים בעייתיים
<u>0.5</u>	-	-	אג"ח של לווים בעייתיים
<u>82.1</u>	<u>54.4</u>	<u>100.2</u>	סיכון אשראי כולל בגין לווים בעייתיים

הגידול בחובות הבעייתיים לעומת התקופה המקבילה אשתקד נובע מגידול משמעותי ביתרת האשראי על חשבון הבנק. חלק מהגידול בהשגחה המיוחדת נובע מחובות של לקוחות שהעבירו את פעילותם לבנקים אחרים. הבנק פועל כדי לאתר מוקדם ככל האפשר לווים בסיכון, ולשם כך הוא מפעיל כלי מעקב לבקרה. בעקבות הגידול בהיקפי האשראי, הבנק תגבר את מערך בקרת הסיכונים ונהלי העבודה הכרוכים בנושא, כאמור לעיל.

- מדידה וגילוי של חובות פגומים, סיכון אשראי והפרשה להפסדי אשראי

בחודש דצמבר 2007, פורסמו הוראות דיווח לציבור בדבר "מדידה וגילוי של חובות פגומים, סיכון אשראי והפרשה להפסדי אשראי". התחולה שנקבעה בהוראה היא 1 בינואר 2010. בחודש יולי 2009 פרסם בנק ישראל טיוטה בדבר דחיית מועד היישום ל-30 ביוני 2010.

ההוראות מתבססות על כללי דיווח ומדידה של תקני חשבונאות אמריקאיים ושל רשויות הפיקוח בארצות הברית.

העקרונות המנחים שבבסיס ההוראות, מהווים שינוי מהותי ביחס להוראות הנוכחיות ומפורטות בביאור 3 (2) לתמצית הדוחות הכספיים.

- מודל להערכת איכות תיק האשראי

בהתאם להוראת ניהול בנקאי תקין מספר 319, יחידת בקרת אשראי צריכה להעריך את טיב האשראי של כל הלוים ה'גדולים' בסבב של אחת לשלוש שנים לפחות.

מתכונת המדגם אושרה בהנהלה, בדירקטוריון הבנק ובידי בנק ישראל.

התפיסה שעומדת ביסוד שיטת המדגם גורסת כי הדגימה תתבצע לפי אופי הלקוחות, ועם דגימת הלקוח היחיד תוערך איכות תיק האשראי שלו על מרכיביו השונים.

עקרונות המדגם פורטו בדוחות הכספיים לשנת 2008.

הבנק בוחן את המתכונת החדשה, וזאת בהתאם להתפתחות בהיקף תיק האשראי ובמאפייניו.

סיכון תפעולי

סיכון תפעולי מוגדר כסיכון להפסדים הנובעים מכשלים או מליקויים בתהליכים פנימיים (בין אם מדובר בגורמי אנוש בין אם מכשלים במערכות) או מאירועים חיצוניים. ההגדרה כוללת סיכונים משפטיים, והיא אינה כוללת סיכונים אסטרטגיים. בגין הסיכון התפעולי יש דרישה עתידית להלימות הון רגולטורית במסגרת הוראות באזל 2.

בבנק יש גופי פיקוח והכוונה שונים בנושא הסיכון התפעולי, ובהם דירקטוריון הבנק, צוות הנהלה לניהול סיכונים תפעוליים בראשות מנהל הסיכונים, בקר סיכונים ובקרי משנה בסניפים וביחידות המטה בבנק. כמו כן, בבנק יש גופים נוספים שחלק מפעילותם נוגע לבקרת הסיכונים התפעוליים, ובהם קצין ציות ומניעת הלבנת הון ומימון טרור ומחלקת אבטחת מידע. כחלק מניהול הסיכון נאסף מידע על אירועי נזק תפעולי שהתרחשו בפועל ומיפוי כל הסיכונים התפעוליים ביחידות הבנק.

במהלך שנת 2008 עודכנה תכנית העבודה בנושא הסיכון התפעולי והותאמה לדרישות נדבך 2 במסמך באזל 2.

סיכון משפטי

סיכון משפטי הוא הסיכון להפסד בגלל היעדר האפשרות לאכוף באופן משפטי קיומו של הסכם. הסיכונים נובעים מחקיקה, מתקנות, מפסיקה ומהוראות של הרשויות; מפעילות בלא גיבוי בהסכמים מספקים או בלא יעוץ משפטי או מיעוץ משפטי חלקי או לקוי; וכן סיכונים הנובעים מהליכים משפטיים.

סיכונים מעין אלו יכולים לנבוע ממכלול רחב של נסיבות, ופעמים רבות הם שלובים בסיכונים תפעוליים אחרים. הסיכונים עלולים להתרחש, בין היתר, עקב היעדר סמכות או כשרות של אחד הצדדים להסכם, בגלל היעדר מסמכים מתאימים, בגלל אי חוקיות או אי שלמות של הסכמים, בשל טעויות במילוי פרטים נחוצים בהסכם וכיוצא בזה.

הפעילות הרחבה של הבנק בתחום תפעול קופות הגמל כרוכה בהיערכות מורכבת להוראות המשפטיות של הרשויות המפקחות.

החשיפה בגין סיכונים אלו מבוקרת ומוקטנת גם בדרכים הללו:

- העסקת יועצים משפטיים שלהם ידע וניסיון במערכת הבנקאית ובמערכת קופות גמל וקרנות השתלמות.
- מתן יעוץ משפטי בעת התקשרויות חדשות של הבנק. נוכח הגידול בפעילות הבנק אף הוקם אגף העוסק בתיאום הפעילות המשפטית וכולל גם את מזכירות הבנק.
- בדיקת מידת ההשפעה שתהיה להוראות החקיקה והרשויות המפקחות על עבודת הבנק ועל התקשרויותיו.
- הפקת לקחים משינויים בחקיקה, לרבות מפסיקת בתי המשפט, והעברת חוות דעת כתובות בעניינים אלו ליחידות השונות בבנק, יישומם של לקחים אלו בנוהלי הבנק ובמסמכים המשפטיים הנהוגים בבנק וכן עדכון היחידות הרלוונטיות בבנק.
- מינוי קצין ציות שתפקידו מפורטים להלן.
- קיום הנחיות ונהלים מתאימים למניעת הסיכונים.

קצין ציות

מינוי קצין ציות ופעילותו נדרש כחלק מניהול הסיכונים בבנק. בין תפקידיו לסייע להנהלה ולדירקטוריון לשאת באחריותם לציות הבנק לכל דרישות החוק ולדרישות רגולטוריות אחרות בתחום הצרכני, להקטין את החשיפה של הבנק לתביעות משפטיות, למנוע הפסדים כספיים העלולים להיגרם לבנק בגין הפרת הוראות החוק האמורות ולשמור על המוניטין הטוב של הבנק.

קצין הציות עוסק, בין היתר, בהטמעת ההוראות הצרכניות בקרב עובדי הבנק. כחלק מפעולות ההטמעה הוכנו מצגות ולומדות אשר כל עובדי הבנק למדו ונבחנו על תוכן.

קצין הציות בודק את הפרות בתחום ההוראות הצרכניות ועוקב אחר פעולות המחלקות השונות עד לתיקון הליקויים. במקרים אחדים הטיפול מחייב שינויים במערכות המיכון. כמו כן, הבנק עוקב אחר השינויים בחקיקה או בהוראות המיסוי בזיקה להוראות הצרכניות.

בסניפי הבנק מונו אחראים לנושא הציות, והם מסייעים להטמעת ההוראות הצרכניות בבנק. האחראים מבצעים אחת לחודש בקרה בנושאים שבזיקה להוראות הצרכניות.

ברבעון השני של השנה נערך כנס לאחראי ציות בסניפים וביחידות המטה בנושאים שיש בהם זיקה להוראות צרכניות.

מניעת הלבנת הון ומימון טרור וזיהוי לקוחות

חוק איסור הלבנת הון, התש"ס – 2000 וחוק איסור מימון טרור, התשס"ה – 2005 והדינים שנקבעו מכוחם, מטילים חובות של זיהוי הלקוחות, רישום פרטיהם ודיווח על פעולות מסוימות המתבצעות באמצעות התאגיד הבנקאי.

הוראות בנק ישראל מחייבות את דירקטוריון הבנק לקבוע את המדיניות בנושא איסור הלבנת הון ומימון טרור. דירקטוריון הבנק מינה ממונה על יישום הוראות החוק לאיסור הלבנת הון ומניעת מימון טרור ואימץ כללים מנחים בתחומים האלה:

- שילוב הטיפול ביישומן ובאכיפתן של הוראות חוק איסור מימון טרור, התשס"ה - 2005 כחלק מתחומי האחריות מונה על איסור הלבנת הון.
- קיום בקרה והבטחת הציות לחוק.
- מתן מענה לסיכונים הגלומים בשירותים הניתנים ללקוחות באמצעות טכנולוגיות חדשניות.
- סיווג לקוחות ובחינת פעילותם על פי רמות סיכון לעניין הלבנת הון ומימון טרור.

עוד הדגיש הדירקטוריון את החשיבות העליונה שבקיום מערך לימודי והסברתי מובנה להטמעת הידע בקרב העובדים.

בהמשך להצהרת מדיניות הבנק, אישרו ההנהלה והדירקטוריון מסמך מדיניות מפורט שהוחל על כל הסניפים ויחידות הבנק. המסמך כולל קווי מדיניות ותהליכים ניהוליים שמטרתם להבטיח אחידות ושיטתיות בטיפול בנושאים העומדים בזיקה לאיסור הלבנת הון ולמניעת מימון טרור.

בבנק מופעלת מערכת ממוחשבת לזיהוי ולאיתור לקוחות וחשבונות שהם בבחינת מוקדי סיכון להלבנת הון. המערכת עושה שימוש בנתוני מאגר המידע של הבנק בתחומי פעילות שונים. לבנק מערכת ממוחשבת לתיעוד ולשמירת מידע לעניין הוראת 'הכר את הלקוח'.

ברבעון השני של השנה נערכו הדרכות לסגני מנהלי אגפים, למנהלי סניפים, לאחראי הציות בסניפים ולמנהלי עו"ש בסניפים בנושא איסור הלבנת הון.

טבלת גורמי סיכון

בעקבות ההתפתחויות שחלו בפעילות הבנק במחצית הראשונה של שנת 2009 ובהמשך לדיון שנערך בגורמי הסיכון השונים כפי שדווח בדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2008, קיימה הנהלת הבנק במהלך חודש יולי דיון בנוגע לחלק מגורמי הסיכון.

גורמי הסיכון שנדונו מפורטים להלן:

סיכון אשראי, איכות לווים וביטחונות, ריכוזיות ענפית – הרחבת רשיון הבנק מעמידה בפני הבנק הזדמנויות משמעותיות יחד עם סיכונים אפשריים. נדונו השפעת פתיחת הרשיון על חשיפת הבנק לסיכונים אשראי נכון ל- 30 ביוני 2009, הסיכון הוגדר נמוך (בדומה ל- 31 בדצמבר 2008).

סיכון תפעולי – נדונו הסעיפים המרכזיים המשפיעים על הסיכון. הסיכון הוגדר בינוני (בדומה ל- 31 בדצמבר 2008).

סיכון תחרות – הסיכון הוגדר בינוני (בדומה ל- 31 בדצמבר 2008).

מדיניות גיוס המקורות ומצב הנזילות

מקורות הבנק הם בעיקר תכניות חיסכון, פיקדונות לזמן קצוב ופיקדונות לפי דרישה. כמו כן, הבנק מנצל על פי הצורך את המקורות המוניטריים שבנק ישראל מעמיד לרשותו.

לבנק יש מסגרת מוניטרית של עד 500 מיליון ש"ח מבנק מזרחי-טפחות לפעילות שוטפת ו-500 מיליון ש"ח נוספים לניצול במקרים חריגים ועל פי הצורך. עד היום הבנק לא ניצל מסגרות אלו.

מצב הנזילות בבנק

נכון ליום 30 ביוני 2009 הסתכמו פיקדונות הציבור השקליים הניתנים למשיכה לפי דרישה (עו"ש ופר"י) ב-2,483 מיליון ש"ח לעומת 1,808 מיליון ש"ח ליום 31 בדצמבר 2008, עלייה של כ-37%. בדבר פיקדונות הציבור לפי מגזרי הצמדה ראה לעיל בפרק 'המבנה וההתפתחויות העיקריות בנכסים ובהתחייבויות של הבנק'.

נכון ליום 30 ביוני 2009 יתרות המזומנים והפיקדונות היומיים הנזילים בבנקים ובבנק ישראל הן כ-64% מיתרות פיקדונות הציבור הנזילים השקליים.

במהלך הרבעון הראשון ירדה ריבית בנק ישראל ב-2.0 נקודות האחוז, משיעור של 2.5% לשיעור של 0.5% ומאז נשארה יציבה.

אשראי בריבית משתנה

- חלק ניכר מהאשראי שהבנק נותן הוא בריבית משתנה. במגזר השקלי הלא צמוד האשראי בריבית משתנה ניתן בריבית המשתנה בהתאם לשינויים בשיעור ריבית הפריים. שיעור ריבית הפריים מבוסס על ריבית בנק ישראל בתוספת של 1.5%. ריבית הפריים עשויה להשתנות בכל חודש, על פי החלטת נגיד בנק ישראל על שינויים בריבית המוניטרית.

- במגזר השקלי הלא צמוד ניתן אשראי 'בריבית יהב' אשר נקבעת על ידי הבנק, בתחילת כל חודש או רבעון, בהתאם לשיעור "ריבית על הלוואות לעובדים" כפי שזו נקבעת מעת לעת על ידי החשב הכללי במשרד האוצר.

מגזרי פעילות

פעילות הבנק מנוהלת בשני מגזרי פעילות אלו:

1. המגזר הקמעונאי, הכולל את כל הפעילות הבנקאית-פיננסית מול הלקוחות.
2. מגזר שוק ההון, הכולל את פעילות הבנק בתחום קופות הגמל וקרנות ההשתלמות.

תיאור עסקי הבנק לפי מגזרי פעילות

פעילות הבנק מנוהלת בשני מגזרי הפעילות כאמור, החלוקה למגזרי פעילות נעשית על פי השירותים והמוצרים הניתנים ללקוחות בכל מגזר. הנהלת הבנק משתמשת בנתוני המגזרים בעת ניתוח תוצאות הפעילות של הבנק ונעזרת בהם כדי לגבש החלטות.

המגזר הקמעונאי כולל את כל הפעילות הבנקאית-פיננסית מול לקוחות הבנק, ומגזר שוק ההון כולל את הפעילות בתחום קופות הגמל וקרנות ההשתלמות.

תוצאות פעולות המגזרים מפורטות להלן. נתוני תוצאות המגזרים נערכו על פי הוראות המפקח על הבנקים בדבר 'מגזרי פעילות עיקריים', וכוללים את המידע כפי שהוא מוצג להנהלת הבנק.

תוצאות הפעילות בין המגזרים השונים נחלקו כדלקמן:

רווח מפעולות מימון והפרשה לחובות מסופקים - משויכים למגזר הקמעונאי.

הכנסות תפעוליות ואחרות - הכנסות כל מגזר סווגו באופן ישיר לפעילותו.

הוצאות תפעוליות ואחרות - מרבית ההוצאות מסווגות ספציפית למגזרים. הוצאות שלא ניתן היה לסווג באופן ישיר הוקצו לכל מגזר על פי יחס פעילותו (מספר עובדים יחסי, שטח בשימוש וכולי).

הון עצמי - מיוחס למגזר הקמעונאי.

להלן תוצאות פעילות הבנק על פי מגזרי פעילות (במיליוני ש"ח):

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני						
2008			2009			
(בלתי מבוקר)			(בלתי מבוקר)			
סה"כ	שוק ההון	קמעונאי	סה"כ	שוק ההון	קמעונאי	
62.5	-	62.5	61.5	-	61.5	רווח מפעולות מימון לפני הפרשה
31.7	7.5	24.2	37.1	6.6	30.5	לחובות מסופקים הכנסות תפעוליות ואחרות
<u>94.2</u>	<u>7.5</u>	<u>86.7</u>	<u>98.6</u>	<u>6.6</u>	<u>92.0</u>	סך ההכנסות הפרשה לחובות מסופקים
<u>1.2</u>	---	<u>1.2</u>	<u>2.6</u>	---	<u>2.6</u>	רווח מפעולות רגילות לאחר מס
4.2	-	4.2	11.3	0.1	11.2	רווח (הפסד) מפעילות בלתי רגילה, לאחר מס
(0.1)	(0.1)	---	---	---	---	
<u>4.1</u>	<u>(0.1)</u>	<u>4.2</u>	<u>11.3</u>	<u>0.1</u>	<u>11.2</u>	רווח נקי
לששה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני						
2008			2009			
(בלתי מבוקר)			(בלתי מבוקר)			
סה"כ	שוק ההון	קמעונאי	סה"כ	שוק ההון	קמעונאי	
122.9	-	122.9	116.8	-	116.8	רווח מפעולות מימון לפני הפרשה
70.7	22.6	48.1	69.5	13.0	56.5	לחובות מסופקים הכנסות תפעוליות ואחרות
<u>193.6</u>	<u>22.6</u>	<u>171.0</u>	<u>186.3</u>	<u>13.0</u>	<u>173.3</u>	סך ההכנסות הפרשה לחובות מסופקים
<u>2.4</u>	---	<u>2.4</u>	<u>5.7</u>	---	<u>5.7</u>	רווח (הפסד) מפעולות רגילות לאחר מס
15.2	1.8	13.4	15.4	(0.5)	15.9	רווח מפעילות בלתי רגילה, לאחר מס
<u>95.5</u>	<u>95.5</u>	---	---	---	---	
<u>110.7</u>	<u>97.3</u>	<u>13.4</u>	<u>15.4</u>	<u>(0.5)</u>	<u>15.9</u>	רווח נקי

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2008
(מבוקר)

סה"כ	שוק ההון	קמעונאי	
264.4	-	264.4	רווח מפעולות מימון לפני הפרשה
129.3	35.2	94.1	לחובות מסופקים הכנסות תפעוליות ואחרות
<u>393.7</u>	<u>35.2</u>	<u>358.5</u>	סך ההכנסות הפרשה לחובות מסופקים
<u>8.6</u>	---	<u>8.6</u>	רווח מפעולות רגילות לאחר מס
38.7	1.8	36.9	רווח מפעילות בלתי רגילה, לאחר מס
97.8	95.4	2.4	
<u>136.5</u>	<u>97.2</u>	<u>39.3</u>	רווח נקי

המגזר הקמעונאי

מבנה המגזר

המגזר הקמעונאי הוא המגזר העיקרי של הבנק. המגזר כולל את מערך הסינוף ואת הפעילות התומכת באגפים ובהנהלת הבנק.

המוצרים הבנקאיים העיקריים שהמגזר מספק כוללים ניהול חשבון עו"ש, אשראי, פיקדונות, מט"ח, תכניות חיסכון, פעילות בכרטיסי אשראי ופעילות שוק ההון (השקעות בעבור לקוחות הבנק).

יעדים ואסטרטגיה עסקית

- גידול בנתח השוק והרחבת בסיס הלקוחות.

ביום 28 בינואר 2009 נתקבל רישיון המחליף את רישיונו הקודם של הבנק מיום 11 בינואר 2005. בד בבד קיבל הבנק את אישור המפקח על הבנקים להעניק שירותים ללקוחות יחידים (כגון שכירים, עצמאים ומשקי בית) ולתאגידיים, ובלבד שהתאגידיים לא יקבלו אשראי בסכום העולה על המגבלה שנקבעה.

הבנק סיים את היערכותו לפעילות על פי הרישיון החדש, ובהתאם למדיניות הדירקטוריון בנושא זה.

יודגש, כי האמור בסעיף זה הוא מידע צופה פני עתיד. יש אפשרות שמסיבות חוקיות, תקציביות, אנושיות או אחרות לא יבצע הבנק את הפעולות האמורות או לא יבצען במלואן או שהפעולות שיבוצעו לא יניבו את הפרות המקווים, וכי שאיפתו של הבנק להגדיל את רווחיו מפעילותו של מגזר זה לא יתממשו.

שינויים ברווחיות המגזר

להלן השינויים ברווחיות המגזר (במיליוני ש"ח):

שיעור השינוי באחוזים	לששה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני		
	2008	2009	
19	13.4	15.9	רווח נקי
(5)	122.9	116.8	רווח מפעולות מימון לפני הפרשה לחובות מסופקים
17	48.1	56.5	הכנסות תפעוליות ואחרות
138	2.4	5.7	הפרשה לחובות מסופקים

תחרות

בחודש פברואר 2009, נחתם הסכם בין 'חבר' ובין חברת ישרכארט להנפקת כרטיס אשראי חוץ בנקאי. הנפקת הכרטיס עלולה לפגוע בהכנסות הבנק מפעולות בכרטיסי אשראי. הבנק פועל להקטנת הפגיעה הצפויה בהכנסות. בשלב זה, אין ביכולתה של הנהלת הבנק להעריכה.

מוצרים חדשים

במהלך המחצית הראשונה של שנת 2009, הוקמו בסניפים נבחרים של בנק יהב נציגויות למכירת משכנתאות ללקוחות הבנק באמצעות בנק מזרחי טפחות. נכון למועד פרסום הדוח, קיימות עמדות שרות של בנק מזרחי טפחות בשמונה סניפים ברחבי הארץ. הבנק בוחן אפשרות לפתיחת מספר נציגויות נוספות במהלך שנת 2009.

שיווק והפצה

- **מערך הסניפים** - בנק יהב השקיע משאבים רבים בשנת 2008 ובמהלך המחצית הראשונה של שנת 2009 בפיתוח ובהרחבת מערך הסניפים שלו. נכון למועד פרסום הדוחות הכספיים סניפי הבנק פרוסים בכל רחבי הארץ ומונים כיום 34 סניפים, נקודות שירות וחמישה מרכזי ייעוץ. הקמת ובחירת מיקומם של הסניפים החדשים נעשית בין השאר, תוך בחינת מאפייני קהל היעד. במהלך הרבעון השלישי הבנק צפוי לפתוח סניף נוסף. כמו כן, הבנק מפעיל נקודות שירות ברחבי הארץ, בעיקר במקומות העבודה של לקוחותיו, בכפוף להסכמים עם המעסיקים.

הבנק הקים מרכזי ייעוץ ניירות ערך בירושלים, בתל-אביב, בחיפה ובבאר שבע. המרכזים נועדו לתת שירות וייעוץ בתחום ניירות הערך הישראלים והזרים ללקוחות בעלי תיק השקעות גדול.

נמשכת הרחבה מתונה במערך הסניפים והרחבה מהותית בנציגויות שרות של בנק מזרחי-טפחות.

- **ערוצי הבנקאות הישירה** - ערוצים אלו כוללים את אתר האינטרנט של הבנק, את המוקדים הטלפוניים (המאווישים והאוטומטיים), את המכשירים לשירות עצמי ומתן מידע ללקוחות הבנק באמצעות הטלפון הסלולארי. במהלך הרבעון השני של 2009 הבנק החל לתקשר עם לקוחותיו באמצעות מיילים שיווקיים (Newsletter).

מגזר שוק ההון

מבנה המגזר

מגזר שוק ההון מרכז את הפעילות המסורתית של הבנק כנותן שירותי תפעול לקופות גמל ולקרנות השתלמות. רוב העמיתים בקופות הגמל וכל העמיתים בקרנות ההשתלמות הם במעמד של שכירים.

השירותים לקופות הגמל ולקרנות ההשתלמות כוללים בעיקר גבייה, לרבות באמצעות ניכויים ממשכורת, ביצוע הוראות בדבר הפקדות, העברות או משיכות של כספי עמיתים, הנהלת חשבונות של קופות הגמל, של קרנות ההשתלמות ושל עמיתי גופים אלו, עריכת טיוטות של דוחות כספיים, הכנת דוחות לאגף שוק ההון, ביטוח וחיסכון במשרד האוצר.

קרנות השתלמות, קופות גמל וקרנות ידע

הבנק נותן שירותים ל-10 קרנות השתלמות, 14 קופות גמל ו-4 קרנות 'ידע' שהוקמו על פי הסכמי שכר שבהם התחייבו המעסיקים להפריש כספים לקידום הידע המקצועי של העובדים. כמו כן, בשנת 2009 החל הבנק לתפעל 14 מסלולי השקעות בקופות הגמל ובקרנות ההשתלמות, בנוסף למסלולים הכלליים והותיקים. נכון ליום 30 ביוני 2009 היקפן הכספי של קופות הגמל וקרנות ההשתלמות היה 19.1 מיליארד ש"ח לעומת 16.7 מיליארד ש"ח בסוף שנת 2008. עיקר העליה נובע מהתשואות החיוביות בשוק ההון.

מגבלות חקיקה, תקינה ואילווצים מיוחדים החלים על המגזר

- הבנק פועל במסגרת חוקים, תקנות והנחיות רגולטוריות החלות על מערכת הבנקאות בישראל ועל ענף קופות הגמל מצד גורמים שונים, כגון הפיקוח על הבנקים, הממונה על שוק ההון, ביטוח וחיסכון, הממונה על ההגבלים העסקיים, הרשות לניירות ערך, רשות החברות הממשלתיות ועוד.

להלן מידע על חקיקה (ראשית ומשנית) וטיוטה בעלת השפעה בולטת על השירותים התפעוליים שהבנק נותן לקופות גמל ולקרנות השתלמות:

חוק להגברת התחרות ולצמצום הריכוזיות וניגודי העניינים בשוק ההון בישראל (תיקוני חקיקה), התשס"ה-2005 (להלן החוק לצמצום הריכוזיות)

במסגרת הרפורמה בשוק ההון הידועה כ"רפורמת בכר", אישרה הכנסת ביום 25 ביולי 2005 את החוק לצמצום הריכוזיות, אשר תכליתו לצמצם את הריכוזיות בשוק ההון בכלל ובמערכת הבנקאית בפרט.

במסגרת יישום הוראות החוק לצמצום הריכוזיות מכר הבנק בשנה הקודמת את פעילותן של חלק מקרנות ההשתלמות וקופות הגמל, שהיו באחזקתו ובשליטתו.

לאחר המכירה של פעילות קופות הגמל כאמור לעיל, נותר הבנק מחזיק ב-90% ממניותיהן של שלוש קרנות השתלמות ענפיות, כמפורט להלן.

בשנת 2008 הודיע הבנק לאגף שוק ההון, ביטוח וחיסכון במשרד האוצר כי הוא מוותר, באופן חד צדדי, על הזכויות הנלוות למניותיו בקרנות ההשתלמות המפעליות: יהב קרן השתלמות וחסכון לרופאים בע"מ, יהב קרן השתלמות וחסכון לאחים ואחיות בע"מ ויהב פ.ר.ח חברה לניהול קופות גמל בע"מ ככל שיש בזכויות אלה כדי להוות 'שליטה', כמשמעותה בהוראות הדין, כלומר הזכות להשתתף באסיפות בעלי המניות של החברה והזכות לקבלת יתרת נכסיה בעת פירוק. הבנק הודיע כי מדובר בויתור אישי שלא יחייב צדדים שלישיים שירכשו את המניות וכי ויתור זה לא יחול במקרים חריגים המפורטים בגוף ההודעה. במקביל, הבנק פועל ליישום הוראות החוק כמתחייב.

חוק ההתייעלות הכלכלית (תיקוני חקיקה ליישום התכנית הכלכלית לשנים 2009 ו-2010), התשס"ט – 2009 בחודש יולי 2009 התקבל בכנסת חוק ההתייעלות הכלכלית הכולל, בין היתר, תיקון (על דרך ההוספה) לסעיף 2 לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל), תשס"ה – 2005. במסגרת התיקון נקבע, בין היתר, כי חברה מנהלת לא תנהל יותר מקופת גמל אחת מכל סוג מבין הסוגים המנויים באותו סעיף (למעט קופת גמל בניהול אישי, קופת גמל המבטיחה תשואה קבועה או מזערית, קופת גמל מרכזית לקצבה או קופת גמל שהצטרפות אליה מוגבלת, לפי תקנונה, לציבור מסוים בלבד). כמו כן, נקבע כי שר האוצר, באישור ועדת העבודה הרווחה והבריאות של הכנסת, מוסמך לקבוע כי ההגבלה האמורה לא תחול על חברה מנהלת שמתקיימים לגביה תנאים שקבע או שהגבלה תחול בשינויים שקבע. התיקון האמור ייכנס לתוקף ביום 1 בינואר 2011. הבנק בוחן את השפעת ההון.

התאמת מסלול החיסכון למאפייני העמית (טיטת חוזר מיום 8 ביולי 2009)

מטרת טיטת החוזר הינה לקבוע את אופן הצטרפות העמיתים למוצרים פנסיוניים בהתבסס על המאפיינים הייחודיים להם ואת האופן שבו הגופים המוסדיים צריכים לנהוג על מנת להתאים את החיסכון הפנסיוני לצרכי העמיתים לאורך כל תקופת החיסכון.

יעדים ואסטרטגיה עסקית

- להמשיך ולהעניק את שירותי התפעול לקופות הגמל ולקרנות ההשתלמות שהבנק נותן להן שירותים ולהרחיב את פעילותו לקופות ולקרנות נוספות. כל זאת באמצעות שמירה על רמה מקצועית גבוהה ועל המוניטין הטוב של הבנק, והשתתפות בהליך למתן שירותי תפעול עבור גופים מוסדיים שנעשה על ידי אגף הפנסיה, הביטוח ושוק ההון של ההסתדרות החדשה.
- השלמת תהליך מכירת קרנות ההשתלמות הענפיות, על פי הוראות הדין.

צפי להמשך ההתפתחות בשנה הנוכחית

- ההסתדרות פרסמה הזמנה לקבלת הצעות למתן שירותי תפעול לקופות גמל. בהצעה משתתפות 19 קופות, מהן שלוש קופות שהבנק מעניק להן שירותים.
הבנק הגיש הצעה, שיכול ותאפשר גיוסן של קופות גמל נוספות.
בעקבות ההצעה צפוי להתפתח תהליך של משא ומתן עם ההסתדרות, עם הגופים המוסדיים שהשתתפו בהליך, בין אם הם מתופעלים על ידי הבנק היום ובין אם לא, ועם יתר הגופים המנהלים קופות ענפיות ומתופעלים בבנק.
- שיתוף פעולה עם בנק מזרחי-טפחות למתן שירותים לאחד הגופים המוסדיים המתופעלים על ידי בנק יהב.

להלן השינויים ברווחיות מגזר שוק ההון (במיליוני ש"ח):

לששה חודשים שהסתיימו

ביום 30 ביוני

שיעור השינוי באחוזים	2008	2009	רווח נקי הכנסות תפעוליות ואחרות
	97.3 ⁽¹⁾	(0.5)	
(42)	22.6	13.0	

⁽¹⁾ כולל רווח בסך של 95.5 מיליון ש"ח בגין מכירת פעילות קופות הגמל של הבנק.

פעילות חוץ-מאזנית

1. היתרה של פיקדונות למתן אשראי שפירעונם למפקיד מותנה במידת הגבייה של האשראי קוזזה כנגד האשראי מתוכם.

שיעור השינוי באחוזים	31/12/08 במיליוני ש"ח	30/6/09	
(22)	1,330	1,033	פיקדונות הממשלה לפי מידת הגבייה ⁽¹⁾
(14)	449	386	פיקדונות הציבור לפי מידת הגבייה
(21)	1,768	1,403	אשראי שכנגדו קוזזה יתרת הפיקדונות לפי מידת הגבייה

⁽¹⁾ הירידה נובעת מסיום ההתקשרות עם מדינת ישראל, ראה לעיל בסעיפים 'הסכמים מהותיים' במגזר הקמעונאי.

2. קופות גמל וקרנות השתלמות - הקבוצה מספקת שירותי תפעול לקופות גמל. שווי הנכסים של הקופות שהבנק מספק להן שירותי תפעול הסתכם ביום 30 ביוני 2009 בכ-19.1 מיליארד ש"ח, לעומת 16.7 מיליארד ש"ח בסוף חודש דצמבר 2008.

3. פעילות לקוחות בניירות ערך - שווי תיקי ניירות הערך במשמרת הבנק שהלקוחות מחזיקים בהם הגיע בסוף השנה לכ-5.3 מיליארד ש"ח, לעומת כ-4.5 מיליארד ש"ח בסוף שנת 2008.

עניינים אחרים

העלאת שיעור מס השכר והרווח על תאגידים בנקאיים

בחודש מאי 2009, החליטה הממשלה על העלאת שיעור מס ערך מוסף וכן שיעור מס השכר והרווח על תאגידים בנקאיים משיעור של 15.5% לשיעור של 16.5%, החל מיום 1 ביולי 2009 ועד ליום 31 בדצמבר 2010 במסגרת הוראת שעה. השינוי בשיעור מס השכר והרווח טעון אישור של ועדת הכספים וחתימת שר האוצר על צו מתאים. בהתאם לכך, שיעור המס השנתי שיחול על תאגיד בנקאי הוא 36.21% בשנת 2009 ו-35.62% בשנת 2010. עד למועד פרסום הדוחות הכספיים, טרם פורסם צו המאשר את העלאת שיעור המע"מ. ההשפעה הצפויה על הבנק היא לא מהותית.

חוק ההתייעלות הכלכלית (תיקוני חקיקה ליישום התכנית הכלכלית לשנים 2009 ו-2010) התשס"ט - 2009

בחודש יולי 2009 התקבל בכנסת חוק ההתייעלות הכלכלית הכולל, בין היתר תיקון לפקודת מס הכנסה (מספר 171). במסגרת חקיקה זו נקבע, בין היתר, כי שיעור המס החל על חברה יקטן בהדרגה משיעור מס חברות של 24% בשנת 2011 ועד לשיעור מס של 18% החל משנת 2016 ואילך. לשינוי בשיעור המס לא ניתן ביטוי בדוחותיו הכספיים של הבנק, אולם, כתוצאה משינוי זה צפוי הבנק לרשום קיטון ביתרת מס נדחה כנגד רישום הוצאות מסים נדחים בדוחות הכספיים התמציתיים ליום 30 בספטמבר 2009 ולתקופה של שלושה חודשים שיסתיימו באותו תאריך, בסך של כ-0.7 מיליוני ש"ח.

הוראות דיווח לציבור - גילוי בדבר עמלות תפעוליות

בחודש מארס 2009, פורסם חוזר בנק ישראל בנדון המפרט את אופן הסיווג וההצגה בדוחות הכספיים של עמלות תפעוליות וזאת בהתאם לחקיקת חוק הבנקאות (שירות ללקוח) (תיקון מספר 12) התשס"ז 2007 בו נקבעו כללים חדשים באשר לעמלות הבנקאיות. עיקר השינוי הוא באופן סיווג דמי תפעול קופות גמל וקרנות השתלמות לעמלות תפעוליות.

תיקון לתקנות ניירות ערך (התשס"ח) תגמול נושאי משרה בכירה

בחודש יולי 2008 פורסם תיקון מספר 3 אשר כלל תיקונים המתייחסים לגילוי על שכר בכירים בדוח התקופתי. התיקון מחייב חברות ציבוריות לגלות פרטים על מנגנון התגמול ועל עסקאות התגמול. התיקונים חלים על תאגידים בנקאיים המדווחים בהתאם לחוק ני"ע החל מהדוח לשנת 2008 ואילך ולגבי תאגידים בנקאיים שאינם מדווחים בהתאם לחוק ניירות ערך - החל מיום 1 בינואר 2009 ואילך.

גילוי בדבר הליך אישור הדוחות הכספיים בבנק

דירקטוריון הבנק הוא האורגן המופקד על בקרת העל בבנק וכן על אישור הדוחות הכספיים שלו.

הדוחות הכספיים נערכים בחשבות הבנק בראשותו של החשבונאי הראשי מר מיכאל אלטמן על פי מדיניות הגילוי שקבע דירקטוריון הבנק.

עם עריכת הדוחות הכספיים ועל סמך טיוטת הדוחות המועברת אליהם, כל חברי הנהלה מאשרים בחתימתם שלא בא לידיעתם כל פרט העשוי להעיד כי הנתונים והתיאור בדוח הדירקטוריון ובדוחות הכספיים בנוגע לתחומי אחריותם כוללים מצג שגוי או חסר של עובדה מהותית, שנקבעו על ידם בקרות אפקטיביות כדי להבטיח שכל מידע מהותי בתחום אחריותם מובא לידיעתם, וכן שכל ליקוי של ממש או חולשה מהותית בבקרה הפנימית על דיווח כספי אשר סביר שצפויים לפגוע ביכולתו של הבנק לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על מידע כספי בתחומים שבאחריותם הובאו לידיעת הגורמים המתאימים.

נושאים עקרוניים הנוגעים לגילוי הניתן בדוחות הכספיים נדונים בוועדת הגילוי בדוחות הכספיים (להלן ועדת הגילוי) בראשות המנהל הכללי מר שאול גלברד, ובהשתתפות החשבונאי הראשי מר מיכאל אלטמן, היועץ המשפטי מר חיים קמחי וחברי הנהלה נוספים. הנושאים מוצגים בפני ועדת הגילוי וכוללים גם את התייחסותו המקצועית של רואה החשבון המבקר - זיו האפט. נושאים עקרוניים אלו כוללים נושאים בעלי השפעה ניכרת על הדוחות הכספיים, בעלי עניין לציבור, נושאים החייבים להיות מדווחים לציבור, שינויים מהותיים ביישום מדיניות חשבונאית, בקשות או דרישות של רשויות פיקוח ונושאים שיש בנוגע להם חילוקי דעות בין הנהלת הבנק לבין רואי החשבון המבקרים.

כדי להדק ולייעל את הפיקוח ואת הבקרה על הגילוי בדוחות הכספיים הקים דירקטוריון הבנק את ועדת המאזן, שחברים בה שישה דירקטורים, ומתפקידה להעמיק ולדון בנאותות הגילוי בדוחות הכספיים ובבחינת הדוחות הכספיים על מרכיביהם השונים בטרם יובאו לדין ולאישור במליאת הדירקטוריון. בישיבות ועדת המאזן משתתפים גם החשבונאי הראשי ורואה החשבון המבקר.

ועדת המאזן בוחנת את המלצותיה של ועדת הגילוי באשר לאופן יישום הגילוי וקובעת את הגילוי הנדרש בדוחות הכספיים בנוגע לנושאים חייבים בגילוי. על פי הוראות המפקח על הבנקים באשר ליישומן של הנחיות סעיף 302 בחוק SARBANES-OXLEY האמריקני, מובא לפני ועדת המאזן דיווח באשר לכל ליקוי של ממש שאותר בתהליכי הגילוי בדוחות הכספיים. כל הנושאים האמורים מוצגים גם לפני ועדת הביקורת, ודיווח על ליקויים מהותיים מוצג גם לפני דירקטוריון הבנק. לאחר הדיון בוועדת המאזן ולפי המלצותיה, הדוחות הכספיים מאושרים בדירקטוריון הבנק.

מערכת המחשב

לקוחות הבנק יכולים לקבל שירותי עו"ש בסניפי בנק מזרחי-טפחות החל מחודש ינואר 2009. עד מועד זה קיבלו לקוחות הבנק שירותים בסניפי בנק הפועלים בע"מ.

התנתקות ממערכת המחשב של בנק הפועלים

הבנק ממשיך לקבל כיום שירותי מחשב ותפעול מבנק הפועלים בע"מ. על פי הסכם מכירת מניותיו של הבנק אשר הוחזקו בידי בנק הפועלים, לבנק מזרחי-טפחות, שירותים אלה ממשיכים להינתן במתכונת הקיימת לתקופה נוספת של שלוש שנים, ממועד מכירת המניות.

בסוף שנת 2008, החל הבנק בהיערכות להתנתקות ממערכת המחשב של בנק הפועלים, ודירקטוריון הבנק אף הקים ועדה מקרב חבריו, אשר מלווה את התהליך. הועדה קיבלה דיווח על האפשרויות השונות שנבחנו לצורך המשך פעילות לאחר התנתקות כאמור.

בהמשך לדין האמור, ועדה זו, הוועדה לעסקאות של אנשים קשורים ודירקטוריון הבנק אישרו את עיקרי התנאים להתקשרות עם בנק מזרחי טפחות, בנוגע לעלויות המוצעות של שירותי מחשב ובנוגע להרחבת מערכת הפיקדונות של הבנק. כמו כן, נערך סקר פערים בין המערכות הקיימות של הבנק למערכות בנק מזרחי-טפחות, אשר יאפשר בין היתר, הערכת עלות והיקף הפרויקט של מעבר למערכות אלה. נכון למועד עריכת הדוח, הסקר טרם הושלם.

מהממצאים הידועים עד כה עולה, כי קיימים פערים שונים אשר יחייבו היערכות מתאימה.

תכנית אופציות לסמנכ"לים חברי הנהלת בנק מזרחי טפחות

ביום 29 במרץ 2009 החליט דירקטוריון בנק מזרחי טפחות, לאשר תכנית להקצאת כתבי אופציה על פי הצעה פרטית (להלן התכנית) לנושאי משרה בבנק. מכח התחייבות קודמת של בנק מזרחי טפחות למנכ"ל בנק יהב (השווה בחופשה ללא תשלום מבנק מזרחי טפחות) הוקצו גם לו אופציות במסגרת התכנית. האופציות תחולקנה לחמש מנות שוות, אשר הבשלת כל אחת מהן, החל משנה ממועד ההענקה ובתום כל שנה נוספת לאחר מכן, ומותנית בתשואה על ההון של בנק מזרחי טפחות בשיעור של 10% לפחות, בשנה שקדמה למועד בו מנת האופציה צפויה להבשיל.

מספר ישיבות הדירקטוריון

דירקטוריון הבנק קיים שש ישיבות במהלך התקופה המדווחת. ועדות הדירקטוריון השונות קיימו 22 ישיבות בתקופה זו.

בקורות ונהלים

בקורות ונהלים בנוגע לגילוי בדוחות הכספיים

לפי הוראות סעיף 302 לחוק SARBANES-OXLEY הנהלת הבנק, בשיתוף המנכ"ל והחשבונאי הראשי, העריכה נכון ליום 30 ביוני 2009 את האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של הבנק. על בסיס הערכה זו הסיקו מנכ"ל הבנק והחשבונאי הראשי כי לתום תקופה זו הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של הבנק אפקטיביים כדי לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על המידע שהבנק נדרש לגלות בדוח הרבעוני על פי הוראות הדיווח לציבור של המפקח על הבנקים ובמועד שנקבע בהוראות אלו.

שינויים בבקרה הפנימית

במהלך הרבעון המסתיים ביום 30 ביוני 2009 לא אירע כל שינוי בבקרה הפנימית של הבנק על הדיווח הכספי אשר השפיע באופן מהותי או שסביר שצפוי להשפיע באופן מהותי על הבקרה הפנימית של הבנק על הדיווח הכספי.

שאול גלברד - מנהל כללי

דוד בן דוד - יו"ר הדירקטוריון

16 באוגוסט 2009
כו' באב תשס"ט

סקירת ההנהלה

שיעורי הכנסה והוצאה לתקופה שהסתיימה ביום 30 ביוני (1)

תוספת א'

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני

<u>2008</u>				<u>2009</u>				
<u>שיעור הכנסה (הוצאה)</u>		<u>הכנסות</u>	<u>יתרה</u>	<u>שיעור הכנסה (הוצאה)</u>		<u>הכנסות</u>	<u>יתרה</u>	
<u>כולל השפעת</u>	<u>ללא השפעת</u>	<u>(הוצאות)</u>	<u>שנתית</u>	<u>כולל השפעת</u>	<u>ללא השפעת</u>	<u>(הוצאות)</u>	<u>שנתית</u>	
<u>נגזרים</u>	<u>נגזרים</u>	<u>מימון</u>	<u>ממוצעת (2)</u>	<u>נגזרים</u>	<u>נגזרים</u>	<u>מימון</u>	<u>ממוצעת (2)</u>	
<u>(אחוזים)</u>	<u>(אחוזים)</u>	<u>(במיליוני ש"ח)</u>	<u>(במיליוני ש"ח)</u>	<u>(אחוזים)</u>	<u>(אחוזים)</u>	<u>(במיליוני ש"ח)</u>	<u>(במיליוני ש"ח)</u>	
	4.90	75.5	6,269.8		2.55	48.8	7,717.2	מטבע ישראלי לא צמוד:
		-	<u>396.2</u>			<u>(4.7)</u>	<u>416.3</u>	נכסים (4),(3)
4.61		75.5	6,666.0	2.19		44.1	8,133.5	השפעת נגזרי ALM י (5)
	(2.15)	(33.6)	6,315.5		(0.81)	(16.1)	7,951.2	התחייבויות (4)
		-	-			-	-	השפעת נגזרי ALM י (5)
(2.15)		(33.6)	6,315.5	(0.81)		(16.1)	7,951.2	סך כל ההתחייבויות
2.46	2.75			1.38	1.74			פער הריבית
	13.16	91.7	2,920.2		9.71	90.3	3,854.4	מטבע ישראלי צמוד למדד:
		-	-			-	-	נכסים (4), (3)
13.16		91.7	2,920.2	9.71		90.3	3,854.4	השפעת נגזרי ALM י (5)
	(11.53)	(63.6)	2,299.5		(8.08)	(58.2)	2,968.1	התחייבויות (4)
		(9.7)	<u>396.2</u>			<u>(11.1)</u>	<u>416.3</u>	השפעת נגזרי ALM י (5)
(11.33)		(73.3)	2,695.7	(8.45)		(69.3)	3,384.4	סך כל ההתחייבויות
1.83	1.63			1.26	1.63			פער הריבית
	(21.85)	(28.5)	476.8		(14.98)	(23.7)	596.3	מטבע חוץ ומטבע ישראלי צמוד למטבע חוץ:
		23.82	454.7			24.5	596.2	סך כל הנכסים (4),(3)
1.97	1.97			0.47	0.47			סך כל ההתחייבויות (4)
								פער הריבית
	5.86	138.7	9,666.8		3.85	115.4	12,167.9	סך הכל:
		-	<u>396.2</u>			<u>(4.7)</u>	<u>416.3</u>	נכסים כספיים שהניבו הכנסות מימון (3), (4)
5.63		138.7	10,063.0	3.57		110.7	12,584.2	השפעת נגזרי ALM י (5)
	(3.00)	(67.3)	9,069.7		(1.74)	(49.8)	11,515.5	התחייבויות כספיות שגרמו הוצאות מימון (4)
		(9.7)	<u>396.2</u>			<u>(11.1)</u>	<u>416.3</u>	השפעת נגזרי ALM י (5)
(3.29)		(77.0)	9,465.9	(2.06)		(60.9)	11,931.8	סך הכל התחייבויות
2.34	2.86			1.51	2.11			פער הריבית

- (1) הנתונים בלוח זה ניתנים לפני ולאחר השפעת מכשירים נגזרים (לרבות השפעות חוץ מאזניות של מכשירים נגזרים).
- (2) על בסיס יתרות פתיחה חודשיות, פרט למטבע ישראלי לא צמוד בו מחושבות היתרות הממוצעות על בסיס נתונים יומיים, ולאחר ניכוי היתרות המאזניות הממוצעות של הפרשות ספציפיות לחובות מסופקים.
- (3) מהיתרה הממוצעת של הנכסים נוספה/ (נוכחה) היתרה הממוצעת של הרווחים/ (ההפסדים) שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן של אגרות חוב זמינות למכירה, נטו בסך 30.5 מיליון ש"ח במגזר הלא צמוד (30 ביוני 2008 : 11.6 מיליון ש"ח), ו- 31.5 מיליון ש"ח במגזר הצמוד למדד (30 ביוני 2008 : 11.4 מיליון ש"ח).
- (4) למעט מכשירים נגזרים.
- (5) נגזרים ALM המהווים חלק ממערך ניהול הנכסים וההתחייבויות של הבנק, לגביהם ניתן לייחס הכנסה (הוצאה) למגזרי הצמדה.

הערה: נתונים על שיעורי הכנסה והוצאה בכל מגזר, לפי סעיפי המאזן השונים, יימסרו לכל מבקש.

סקירת ההנהלה

שיעורי הכנסה והוצאה לתקופה שהסתיימה ביום 30 ביוני (1)

תוספת א' (המשך)

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני

שיעור הכנסה (הוצאה) (אחוזים)	2008		2009		
	הכנסות (הוצאות) מימון (במיליוני ש"ח)	יתרה שנתית ממוצעת (2) (במיליוני ש"ח)	שיעור הכנסה (הוצאה) (אחוזים)	הכנסות (הוצאות) מימון (במיליוני ש"ח)	
	0.8			11.7	עמלות מעסקי מימון והכנסות מימון אחרות
	139.5			122.4	סך כל הכנסות המימון
	(77.0)			(60.9)	סך כל הוצאות המימון
	62.5			61.5	רווח מפעולות מימון לפני הפרשה לחובות מסופקים
	(1.2)			(2.6)	הפרשה לחובות מסופקים לרבות הפרשה כללית ונוספת
	61.3			58.9	רווח מפעולות מימון לאחר הפרשה לחובות מסופקים
	9,666.8			12,167.9	סך הכל נכסים כספיים שהניבו הכנסות מימון (3)
	-			1.5	נכסים מאזניים הנובעים ממכשירים נגזרים (4)
	40.8			31.1	נכסים כספיים אחרים (3)
	(5.6)			(5.2)	הפרשה כללית והפרשה נוספת לחובות מסופקים
	9,702.0			12,195.3	סך כל הנכסים הכספיים
	9,069.7			11,515.5	סך הכל התחייבויות כספיות שגרמו הוצאות מימון (3)
	6.2			4.2	התחייבויות מאזניות הנובעת ממכשירים נגזרים (4)
	74.0			99.0	התחייבויות כספיות אחרות (3)
	9,149.9			11,618.7	סך כל ההתחייבויות הכספיות
	552.1			576.6	סך הכל עודף נכסים כספיים על התחייבויות כספיות
	132.3			148.5	נכסים לא כספיים
	684.4			725.1	סך כל האמצעים ההוניים

מיליוני \$ ארה"ב

מיליוני \$ ארה"ב

מטבע חוץ נומינלי ב-\$ אמריקני

3.11	1.1	142.9	1.35	0.5	149.2	נכסים
(1.18)	(0.4)	136.6	(0.27)	(0.1)	148.7	התחייבויות
1.93			1.08			פער הרבית

(1) הנתונים בלוח זה ניתנים לפני ולאחר השפעת מכשירים נגזרים (לרבות השפעות חוץ מאזניות של מכשירים נגזרים).

(2) על בסיס יתרות פתיחה חודשיות, פרט למטבע ישראלי לא צמוד בו מחושבות היתרות הממוצעות על בסיס נתונים יומיים,

ולאחר ניכוי היתרות המאזניות הממוצעות של הפרשות ספציפיות לחובות מסופקים.

(3) למעט מכשירים נגזרים.

(4) יתרות מאזניות ממוצעות של מכשירים נגזרים (לא כולל יתרות חוץ מאזניות ממוצעות של מכשירים נגזרים).

הערה: נתונים על שיעורי הכנסה והוצאה בכל מגזר, לפי סעיפי המאזן השונים, יימסרו לכל מבקש.

סקירת ההנהלה

שיעורי הכנסה והוצאה לתקופה שהסתיימה ביום 30 ביוני (1)

תוספת א' (המשך)

<u>2008</u>		<u>שישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני</u>		<u>2009</u>				
<u>שיעור הכנסה (הוצאה)</u>		<u>הכנסות</u>	<u>יתרה</u>	<u>שיעור הכנסה (הוצאה)</u>				
<u>כולל השפעת</u>	<u>ללא השפעת</u>	<u>(הוצאות)</u>	<u>שנתית</u>	<u>כולל השפעת</u>	<u>ללא השפעת</u>			
<u>נגזרים</u>	<u>נגזרים</u>	<u>מימון</u>	<u>ממוצעת (2)</u>	<u>נגזרים</u>	<u>נגזרים</u>			
<u>(אחוזים)</u>	<u>(אחוזים)</u>	<u>(במיליוני ש"ח)</u>	<u>(במיליוני ש"ח)</u>	<u>(אחוזים)</u>	<u>(אחוזים)</u>			
	5.10	156.4	6,207.5		2.86	109.0	7,671.0	מטבע ישראלי לא צמוד:
		-	<u>242.2</u>		<u>(4.8)</u>	<u>464.0</u>	<u>464.0</u>	נכסים (4),(3)
4.91		156.4	6,449.7	2.58	104.2	8,135.0	8,135.0	השפעת נגזרי ALM י (5)
	(2.29)	(70.3)	6,183.6		(1.00)	(39.0)	7,813.4	התחייבויות (4)
		-	-		-	-	-	השפעת נגזרי ALM י (5)
(2.29)		(70.3)	6,183.6	(1.00)	(39.0)	7,813.4	7,813.4	סך כל ההתחייבויות
2.62	2.81			1.58	1.86			פער הריבית
	9.20	124.3	2,762.4		4.75	87.2	3,710.9	מטבע ישראלי צמוד למדד:
		-	-		-	-	-	נכסים (4), (3)
9.20		124.3	2,762.4	4.75	87.2	3,710.9	3,710.9	השפעת נגזרי ALM י (5)
	(7.41)	(83.8)	2,302.5		(3.80)	(54.9)	2,914.4	התחייבויות (4)
		<u>(10.1)</u>	<u>242.2</u>		<u>(11.2)</u>	<u>464.0</u>	<u>464.0</u>	השפעת נגזרי ALM י (5)
(7.52)		(93.9)	2,544.7	(3.95)	(66.1)	3,378.4	3,378.4	סך כל ההתחייבויות
1.68	1.79			0.80	0.95			פער הריבית
	(21.00)	(54.0)	485.8		9.32	26.3	577.0	מטבע חוץ ומטבע ישראלי צמוד למטבע חוץ:
		57.3	465.0		(8.31)	(23.5)	577.0	סך כל הנכסים (4),(3)
2.13	2.13			1.01	1.01			סך כל ההתחייבויות (4)
								פער הריבית
	4.85	226.7	9,455.7		3.76	222.5	11,958.9	סך הכל:
		-	<u>242.2</u>		-	<u>(4.8)</u>	<u>464.0</u>	נכסים כספיים שהניבו הכנסות מימון (3), (4)
4.73		226.7	9,697.9	3.54	217.7	12,422.9	12,422.9	השפעת נגזרי ALM י (5)
	(2.17)	(96.8)	8,951.1		(2.09)	(117.4)	11,304.8	התחייבויות כספיות שגרמו הוצאות מימון (4)
		<u>(10.1)</u>	<u>242.2</u>		<u>(11.2)</u>	<u>464.0</u>	<u>464.0</u>	השפעת נגזרי ALM י (5)
(2.34)		(106.9)	9,193.3	(2.20)	(128.6)	11,768.8	11,768.8	סך הכל התחייבויות
2.39	2.68			1.34	1.67			פער הריבית

(1) הנתונים בלוח זה ניתנים לפני ולאחר השפעת מכשירים נגזרים (לרבות השפעות חוץ מאזניות של מכשירים נגזרים).
 (2) על בסיס יתרת פתיחה חודשית, פרט למטבע ישראלי לא צמוד בו מחושבות היתרות הממוצעות על בסיס נתונים יומיים, ולאחר ניכוי היתרות המאזניות הממוצעות של הפרשות ספציפיות לחובות מסופקים.

(3) מהיתרה הממוצעת של הנכסים נוספה/ (נוכחה) היתרה הממוצעת של הרווחים/ (ההפסדים) שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן של אגרות חוב זמניות למכירה, נטו בסך 36.2 מיליון ש"ח במגזר הלא צמוד (30 ביוני 2008 : 8.0 מיליון ש"ח) , ו- 22.4 מיליון ש"ח במגזר הצמוד למדד (30 ביוני 2008 : 8.9 מיליון ש"ח) .

(4) למעט מכשירים נגזרים.

(5) נגזרים ALM המהווים חלק ממערך ניהול הנכסים וההתחייבויות של הבנק , לגביהם ניתן לייחס הכנסה (הוצאה) למגזרי הצמדה.

הערה: נתונים על שיעורי הכנסה והוצאה בכל מגזר , לפי סעיפי המאזן השונים , ימסרו לכל מבקש.

סקירת ההנהלה

שיעורי הכנסה והוצאה לתקופה שהסתיימה ביום 30 ביוני (1)

תוספת א' (המשך)

לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני					
שיעור הכנסה (הוצאה) (אחוזים)	2008		2009		
	הכנסות (הוצאות)	יתרה שנתית	שיעור הכנסה (הוצאה) (אחוזים)	הכנסות (הוצאות) מימון (במיליוני ש"ח)	
	3.1		27.7		עמלות מעסקי מימון והכנסות מימון אחרות
	229.8		245.4		סך כל הכנסות המימון
	(106.9)		(128.6)		סך כל הוצאות המימון
	122.9		116.8		רווח מפעולות מימון לפני הפרשה לחובות מסופקים
	(2.4)		(5.7)		הפרשה לחובות מסופקים לרבות הפרשה כללית ונוספת
	120.5		111.1		רווח מפעולות מימון לאחר הפרשה לחובות מסופקים
	9,455.7		11,958.9		סך הכל נכסים כספיים שהניבו הכנסות מימון (3)
	0.2		3.3		נכסים מאזניים הנובעים ממכשירים נגזרים (4)
	38.0		31.2		נכסים כספיים אחרים (3)
	(5.6)		(5.6)		הפרשה כללית והפרשה נוספת לחובות מסופקים
	9,488.3		11,987.8		סך כל הנכסים הכספיים
	8,951.1		11,304.8		סך הכל התחייבויות כספיות שגרמו הוצאות מימון (3)
	3.1		3.5		התחייבות מאזנית הנובעת ממכשירים נגזרים (4)
	45.7		98.7		התחייבויות כספיות אחרות (3)
	8,999.9		11,407.0		סך כל ההתחייבויות הכספיות
	488.4		580.8		סך הכל עודף נכסים כספיים על התחייבויות כספיות
	129.5		148.6		נכסים לא כספיים
	617.9		729.4		סך כל האמצעים ההוניים

מיליוני \$ ארה"ב			מיליוני \$ ארה"ב			מטבע חוץ נומינלי ב-\$ אמריקני		
3.31	2.3	140.1	1.70	1.2	141.8			נכסים
(1.34)	(0.9)	134.3	(0.42)	(0.3)	141.8			התחייבויות
1.97			1.28					פער הריבית

- (1) הנתונים בלוח זה ניתנים לפני ולאחר השפעת מכשירים נגזרים (לרבות השפעות חוץ מאזניות של מכשירים נגזרים).
- (2) על בסיס יתרות פתיחה חודשיות, פרט למטבע ישראלי לא צמוד בו מחושבות היתרות הממוצעות על בסיס נתונים יומיים, ולאחר ניכוי היתרות המאזניות הממוצעות של הפרשות ספציפיות לחובות מסופקים.
- (3) למעט מכשירים נגזרים.
- (4) יתרות מאזניות ממוצעות של מכשירים נגזרים (לא כולל יתרות חוץ מאזניות ממוצעות של מכשירים נגזרים).

הערה: נתונים על שיעורי הכנסה והוצאה בכל מגזר, לפי סעיפי המאזן השונים, יימסרו לכל מבקש.

בנק יהב לעובדי המדינה בע"מ והחברות המאוחדות שלו

סקירת ההנהלה

חשיפה לשינויים בשיעורי הריבית

ליום 30 ביוני 2009

תוספת ב'
סכומים מדווחים
(במיליוני שקלים חדשים)

31/12/2008													
משך חיים	שיעור תשואה	משך חיים	שיעור תשואה	סך הכול	ללא תקופת	מעל 10	מעל 5	מעל 3	מעל שנה	מעל 3 חודשים	מעל חודש עד	מעל חודש עד	עם דרישה
ממוצע בשנים	פנימי באחוזים	ממוצע בשנים	פנימי באחוזים		פירעון(3)	עד 20 שנים	עד 10 שנים	עד 5 שנים	עד 3 שנים	עד שנה	עד 3 חודשים	עד חודש	עד חודש
0.27	(7) 1.95	0.31	2.63	8,078.5	58.6	10.5	39.1	137.2	436.7	1,001.4	568.4	5,826.6	
0.36	2.18	0.51	1.79	8,134.4	22.4	8.8	13.4	154.6	1,594.8	1,167.6	395.7	4,777.1	
(0.09)	(0.23)	(0.20)	0.84	(55.9)	36.2	1.7	25.7	(17.4)	(1,158.1)	(166.2)	172.7	1,049.5	
				406.3	-	-	-	-	-	355.6	50.7	-	
				350.4	36.2	1.7	25.7	(17.4)	(1,158.1)	189.4	223.4	1,049.5	
					350.4	314.2	312.5	286.8	304.2	1,462.3	1,272.9	1,049.5	
0.85	3.19	0.79	1.43	3,596.0	2.8	-	8.7	124.1	447.9	2,147.7	517.6	347.2	
0.77	2.29	0.69	1.79	2,987.5	-	-	-	60.3	629.9	1,501.0	518.2	278.1	
0.08	0.90	0.10	(0.36)	608.5	2.8	-	8.7	63.8	(182.0)	646.7	(0.6)	69.1	
				(406.3)	-	-	-	-	-	(355.6)	(50.7)	-	
				202.2	2.8	-	8.7	63.8	(182.0)	291.1	(51.3)	69.1	
					202.2	199.4	199.4	190.7	126.9	308.9	17.8	69.1	
0.16	6.85	0.14	(5) 3.33	618.5	-	-	-	-	17.8	53.7	249.9	297.1	
0.19	2.37	0.13	1.72	596.7	-	-	-	-	18.4	33.4	102.6	442.3	
(0.03)	4.48	0.01	1.61	21.8	-	-	-	-	(0.6)	20.3	147.3	(145.2)	
					21.8	21.8	21.8	21.8	21.8	22.4	2.1	(145.2)	
				149.0	149.0								
0.44		0.44		12,442.0	210.4	10.5	47.8	261.3	902.4	3,202.8	1,335.9	6,470.9	
0.45		0.53		11,718.6	22.4	8.8	13.4	214.9	2,243.1	2,702.0	1,016.5	5,497.5	
(0.01)		(0.09)		723.4	188.0	1.7	34.4	46.4	(1,340.7)	500.8	319.4	973.4	
				-	-	-	-	-	-	-	-	-	
				723.4	188.0	1.7	34.4	46.4	(1,340.7)	500.8	319.4	973.4	
					723.4	535.4	533.7	499.3	452.9	1,793.6	1,292.8	973.4	

מטבע ישראלי לא צמוד

סך כל הנכסים
סך כל ההתחייבויות
הפרש
השפעת עסקאות עתידיות
החשיפה לשינויים בשיעורי הריבית במגזר
החשיפה המצטברת במגזר

מטבע ישראלי צמוד למדד

סך כל הנכסים
סך כל ההתחייבויות
הפרש
השפעת עסקאות עתידיות
החשיפה לשינויים בשיעורי הריבית במגזר
החשיפה המצטברת במגזר

מטבע חוץ - פעילות מקומית (3)

סך כל הנכסים
סך כל ההתחייבויות
החשיפה לשינויים בשיעורי הריבית במגזר
החשיפה המצטברת במגזר

בנינים וציד

חשיפה כוללת

לשינויים בשיעורי הריבית

סך כל הנכסים
סך כל ההתחייבויות
הפרש
השפעת עסקאות עתידיות
החשיפה לשינויים בשיעורי הריבית
החשיפה המצטברת

- בלוח זה הנתונים לפי תקופות מציגים את הערך הנוכחי של זרמים עתידיים כשהם מהווים לפי שיעור התשואה הפנימי של הסעיף המאזני. הזרמים העתידיים, שהוננו כאמור, כוללים ריבית שתצטבר עד למועד הפירעון או עד למועד שינוי הריבית המוקדם שבהם. הנתונים בלוח זה מוצגים לפי הוראות הדיווח לציבור שחלו על הדוח הכספי לשנת 2007 ובהתאם להוראות המעבר לשנת 2008.
- בטור "ללא תקופת פירעון" מוצגות יתרות מאזניות (ללא היוון).
- כולל הצמדה למטבע חוץ.
- פיקדונות הציבור הלא צמודים וצמודים המדד מוצגים על פי אומדן הנהלת הבנק לגבי מועדי הפירעון בהתאם למודל. ההתחייבויות הלא צמודות ללא השפעת המודל: שת"פ 2.85% ומח"מ 0.32 שנים.
- השת"פ מושפע מהתאמות שליליות לשווי הוגן באג"ח חו"ל.
- הנתונים המלאים על החשיפה לשינויים בשיעורי הריבית בכל מגזר לפי סעיפי המאזן השונים יימסרו לכל דורש.
- הוצג מחדש.

סקירת ההנהלה

סיכון האשראי הכולל לציבור לפי ענפי משק
(במיליוני שקלים חדשים)

תוספת ג

יתרות האשראי לציבור (1) על אחריות התאגיד הבנקאי (2)
וסיכון אשראי בסעיפים חוץ מאזניים (3) (פעילות בישראל)

<u>30/6/2009</u>						
יתרת חובות בעייתים (1)	ההוצאה החצי שנתית בגין הפרשה ספציפית לחובות מסופקים	סיכון		סיכון אשראי מאזני		
		אשראי כולל לציבור	סיכון אשראי חוץ מאזני	השקעה באג"ח	אשראי	
-	-	10.5	-	10.5	-	ציוד אלקטרוני
-	-	26.4	-	26.4	-	חשמל ומים
-	-	3.2	-	3.2	-	תחבורה
-	-	5.4	-	5.4	-	תקשורת ושירותי מחשב
-	-	32.7	-	32.7	-	שירותים פיננסיים
-	-	2.0	-	2.0	-	מוצרי נפט
-	-	0.4	-	0.4	-	מזון
<u>100.2</u>	<u>6.9</u>	<u>6,610.0</u>	<u>2,604.1</u>	-	<u>4,005.9</u>	אנשים פרטיים
<u>100.2</u>	<u>6.9</u>	<u>6,690.6</u>	<u>2,604.1</u>	<u>80.6</u>	<u>4,005.9</u>	סך הכול

<u>30/6/2008</u>						
יתרת חובות בעייתים (1)	ההוצאה החצי שנתית בגין הפרשה ספציפית לחובות מסופקים	סיכון		סיכון אשראי מאזני		
		אשראי כולל לציבור	סיכון אשראי חוץ מאזני	השקעה באג"ח	אשראי	
-	-	6.1	-	6.1	-	ציוד אלקטרוני
-	-	8.3	-	8.3	-	חשמל ומים
-	-	2.7	-	2.7	-	תחבורה
-	-	3.2	-	3.2	-	תקשורת ושירותי מחשב
-	-	4.2	-	4.2	-	פעילויות בנדל"ן
-	-	26.2	-	26.2	-	שירותים פיננסיים
-	-	2.4	-	2.4	-	מוצרי נפט
-	-	0.1	-	0.1	-	מזון
<u>54.4</u>	<u>2.2</u>	<u>5,756.6</u>	<u>2,362.2</u>	-	<u>3,394.4</u>	אנשים פרטיים
<u>54.4</u>	<u>2.2</u>	<u>5,809.8</u>	<u>2,362.2</u>	<u>53.2</u>	<u>3,394.4</u>	סך הכול

(1) סיכון האשראי ויתרת החובות הבעייתיים מוצגים לאחר ניכוי ההפרשות הספציפיות לחובות מסופקים.
(2) אשראי למעט מפיקדונות שהחזרתם למפקיד מותנית בגביית האשראי, כולל השקעה באג"ח של הציבור.
(3) סיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה.

סקירת ההנהלה
סיכון האשראי הכולל לציבור לפי ענפי משק
 (במיליוני שקלים חדשים)

תוספת ג – המשך

31/12/2008						
יתרת חובות בעייתים (1)	ההוצאה השנתית בגין הפרשה ספציפית לחובות מסופקים	סיכון		סיכון אשראי מאזני		
		אשראי כולל לציבור	סיכון אשראי חוץ מאזני	השקעה באג"ח	אשראי	
-	-	9.4	-	9.4	-	ציד אלקטרוני
-	-	8.3	-	8.3	-	חשמל ומים
-	-	3.1	-	3.1	-	תחבורה
-	-	3.1	-	3.1	-	תקשורת ושירותי מחשב
0.5	-	0.5	-	0.5	-	פעילויות בנדל"ן
-	-	21.8	-	21.8	-	שירותים פיננסיים
-	-	2.1	-	2.1	-	מוצרי נפט
-	-	0.4	-	0.4	-	מזון
<u>81.6</u>	<u>8.3</u>	<u>6,411.9</u>	<u>2,582.7</u>	-	<u>3,829.2</u>	אנשים פרטיים
<u>82.1</u>	<u>8.3</u>	<u>6,460.6</u>	<u>2,582.7</u>	<u>48.7</u>	<u>3,829.2</u>	סך הכול

- (1) סיכון האשראי ויתרת החובות הבעייתיים מוצגים לאחר ניכוי ההפרשות הספציפיות לחובות מסופקים.
 (2) אשראי למעט מפיקדונות שהחזרתם למפקיד מותנית בגביית האשראי, כולל השקעה באג"ח של הציבור.
 (3) סיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה.

תוספת ד – חשיפה למדינות זרות

להלן, סכום החשיפות המאזניות המצורפות לארצות הברית על בסיס מאוחד:

ליום 31 בדצמבר	ליום 30 ביוני	במיליוני ש"ח	
2008	2008	2009	
33.8	20.9	20.6	בנקים
12.5	8.9	13.7	תאגידים אחרים
<u>46.3</u>	<u>29.8</u>	<u>34.3</u>	סך הכל

הצהרה (CERTIFICATION)

אני שאול גלברד, מצהיר כי:

1. סקרתי את הדוח הרבעוני של בנק יהב לעובדי המדינה בע"מ (להלן הבנק) לרבעון שהסתיים ביום 30 ביוני 2009 (להלן הדוח).
2. בהתבסס על ידיעתי, הדוח איננו כולל כל מצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בו מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמצגים שנכללו בו, לאור הנסיבות בהן נכללו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופה המכוסה בדוח.
3. בהתבסס על ידיעתי, הדוחות הכספיים הרבעוניים ומידע כספי אחר הכלול בדוח משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי, תוצאות הפעולות, השינויים בהון העצמי ותזרימי המזומנים של הבנק לימים ולתקופות המוצגים בדוח.
4. אני ואחרים בבנק המצהירים הצהרה זו אחראים לקביעתם ולקיומם של בקורות ונהלים לגבי הגילוי ולבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי וכן:
  - א. קבענו בקורות ונהלים כאלה, או גרמנו לקביעתם תחת פיקוחנו של בקורות ונהלים כאלה, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס לבנק, לרבות תאגידים מאוחדים שלו, מובא לידיעתינו על ידי אחרים בבנק ובאותם תאגידים, בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוח;
  - ב. קבענו בקרה פנימית על דיווח כספי כזו, או גרמנו לקביעתה תחת פיקוחנו של בקרה פנימית על דיווח כספי כזו, המיועדת לספק מידה סבירה של ביטחון לגבי מהימנות הדיווח הכספי ולכך שהדוחות הכספיים למטרות חיצוניות ערוכים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים ולהוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו;
  - ג. הערכנו את האפקטיביות של הבקורות ונהלים לגבי הגילוי של הבנק והצגנו בדוח את מסקנותינו לגבי האפקטיביות של הבקורות ונהלים לגבי הגילוי, לתום התקופה המכוסה בדוח בהתבסס על הערכתנו; וכן
  - ד. גילינו בדוח כל שינוי בבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי שאירע ברבעון זה שהשפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי; וכן
5. אני ואחרים בבנק המצהירים הצהרה זו גילינו לרואה החשבון המבקר, לדירקטוריון ולועדת הביקורת של הדירקטוריון של הבנק, בהתבסס על הערכתנו העדכנית ביותר לגבי הבקרה הפנימית על דיווח כספי:
  - א. את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלתה של הבקרה הפנימית על דיווח כספי, אשר סביר שצפויים לפגוע ביכולתו של הבנק לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על מידע כספי; וכן
  - ב. כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, בה מעורבת ההנהלה או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי.

אין באמור לעיל כדי לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על פי כל דין.

חתימה:

שואל גלברד
מנכ"ל

16 באוגוסט 2009
כו' באב תשס"ט

הצהרה (CERTIFICATION)

אני מיכאל אלטמן, מצהיר כי:

1. סקרתי את הדוח הרבעוני של בנק יהב לעובדי המדינה בע"מ (להלן הבנק) לרבעון שהסתיים ביום 30 ביוני 2009 (להלן הדוח).
2. בהתבסס על ידיעתי, הדוח איננו כולל כל מצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בו מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמצגים שנכללו בו, לאור הנסיבות בהן נכללו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופה המכוסה בדוח.
3. בהתבסס על ידיעתי, הדוחות הכספיים הרבעוניים ומידע כספי אחר הכלול בדוח משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי, תוצאות הפעולות, השינויים בהון העצמי ותזרימי המזומנים של הבנק לימים ולתקופות המוצגים בדוח.
4. אני ואחרים בבנק המצהירים הצהרה זו אחראים לקביעתם ולקיומם של בקורות ונהלים לגבי הגילוי ולבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי וכן:
  - א. קבענו בקורות ונהלים כאלה, או גרמנו לקביעתם תחת פיקוחנו של בקורות ונהלים כאלה, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס לבנק, לרבות תאגידים מאוחדים שלו, מובא לידיעתנו על ידי אחרים בבנק ובאותם תאגידים, בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוח;
  - ב. קבענו בקרה פנימית על דיווח כספי כזו, או גרמנו לקביעתה תחת פיקוחנו של בקרה פנימית על דיווח כספי כזו, המיועדת לספק מידה סבירה של ביטחון לגבי מהימנות הדיווח הכספי ולכך שהדוחות הכספיים למטרות חיצוניות ערוכים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים ולהוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו;
  - ג. הערכנו את האפקטיביות של הבקורות ונהלים לגבי הגילוי של הבנק והצגנו בדוח מסקנותינו לגבי האפקטיביות של הבקורות ונהלים לגבי הגילוי, לתום התקופה המכוסה בדוח בהתבסס על הערכתנו; וכן
  - ד. גילינו בדוח כל שינוי בבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי שאירע ברבעון זה שהשפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי; וכן
5. אני ואחרים בבנק המצהירים הצהרה זו גילינו לרואה החשבון המבקר, לדירקטוריון ולוועדת הביקורת של הדירקטוריון של הבנק, בהתבסס על הערכתנו העדכנית ביותר לגבי הבקרה הפנימית על דיווח כספי:
  - א. את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלתה של הבקרה הפנימית על דיווח כספי, אשר סביר שצפויים לפגוע ביכולתו של הבנק לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על מידע כספי; וכן
  - ב. כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, בה מעורבת ההנהלה או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי.

אין באמור לעיל כדי לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על פי כל דין.

חתימה:

מיכאל אלטמן
חשבונאי ראשי

16 באוגוסט 2009
כו' באב תשס"ט

דוח סקירה של רואה החשבון המבקר לבעלי המניות של בנק יהב לעובדי המדינה בע"מ

מבוא

סקרנו את המידע הכספי המצורף של בנק יהב לעובדי המדינה בע"מ וחברות בנות שלו (להלן: "הבנק"), הכולל את המאזן התמציתי המאוחד ליום 30 ביוני 2009 ואת הדוחות התמציתיים המאוחדים על רווח והפסד, השינויים בהון העצמי ותזרימי המזומנים לתקופות של שישה ושלושה חודשים שהסתיימו באותו תאריך. הדירקטוריון והנהלה אחראים לעריכה ולהצגה של מידע כספי לתקופות ביניים אלה בהתאם לתקן חשבונאות 14 של המוסד הישראלי לתקינה בחשבונאות "דיווח כספי לתקופות ביניים", ובהתאם להוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו. אחריותנו היא להביע מסקנה על מידע כספי לתקופת ביניים זו בהתבסס על סקירתנו.

היקף הסקירה

ערכנו את סקירתנו בהתאם לתקן סקירה 1 של לשכת רואי חשבון בישראל "סקירה של מידע כספי לתקופות ביניים הנערכת על ידי רואה החשבון המבקר של היישות". סקירה של מידע כספי לתקופות ביניים מורכבת מבירורים, בעיקר עם אנשים האחראים לעניינים הכספיים והחשבונאיים, ומיישום נהלי סקירה אנליטיים ואחרים. סקירה הינה מצומצמת בהיקפה במידה ניכרת מאשר ביקורת הנערכת בהתאם לתקני ביקורת מקובלים בישראל ולפיכך אינה מאפשרת לנו להשיג ביטחון שניודע לכל העניינים המשמעותיים שהיו יכולים להיות מזוהים בביקורת. בהתאם לכך, אין אנו מחוויים חוות דעת של ביקורת.

מסקנה

בהתבסס על סקירתנו, לא בא לתשומת ליבנו דבר הגורם לנו לסבור שהמידע הכספי הנ"ל אינו ערוך, מכל הבחינות המהותיות, בהתאם לתקן חשבונאות 14 של המוסד הישראלי לתקינה בחשבונאות ובהתאם להוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו. מבלי לסייג את מסקנתנו הנ"ל, אנו מפנים את תשומת ליבכם לביאור 3.ג.8. בדבר חשיפה לתובענה ייצוגית.

**דיו האפט
רואי חשבון**

16 באוגוסט 2009
כו' באב תשס"ט

תמצית מאזן ביניים מאוחד ליום 30 ביוני 2009
(במיליוני שקלים חדשים)

31 בדצמבר 2008 (מבוקר)	30 ביוני 2008 (בלתי מבוקר)	30 ביוני 2009 (בלתי מבוקר)	
			נכסים
4,317.1	3,749.1	5,986.5	מזומנים ופיקדונות בבנקים
3,498.9	2,633.6	2,271.8	ניירות ערך
3,823.3	3,388.6	4,001.2	אשראי לציבור
149.4	137.4	149.0	בניינים וציוד
<u>34.1</u>	<u>44.4</u>	<u>33.5</u>	נכסים אחרים
<u>11,822.8</u>	<u>9,953.1</u>	<u>12,442.0</u>	סך כל הנכסים
			התחייבויות והון
11,012.8	9,177.6	11,622.3	פיקדונות הציבור
15.5	18.8	24.9	פיקדונות מבנקים
3.6	3.4	6.4	פיקדונות הממשלה
<u>89.3</u>	<u>97.3</u>	<u>65.0</u>	התחייבויות אחרות
11,121.2	9,297.1	11,718.6	סך כל ההתחייבויות
<u>701.6</u>	<u>656.0</u>	<u>723.4</u>	הון עצמי
<u>11,822.8</u>	<u>9,953.1</u>	<u>12,442.0</u>	סך כל ההתחייבויות והון

הביאורים המצורפים לתמצית הדוחות הכספיים הביניים המאוחדים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

מיכאל אלטמן
חשבונאי ראשי

שאול גלברד
מנהל כללי

דוד בן דוד
יו"ר הדירקטוריון

16 באוגוסט 2009
כו' באב תשס"ט

תמצית דוח רווח והפסד ביניים מאוחד
לתקופה שהסתיימה ביום 30 ביוני 2009
 (במיליוני שקלים חדשים)

לשנה הסתיימה ביום 31 בדצמבר (מבוקר) <u>2008</u>	לששה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני (בלתי מבוקר) <u>2008</u> <u>2009</u>		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני (בלתי מבוקר) <u>2008</u> <u>2009</u>		
264.4	122.9	116.8	62.5	61.5	רווח מפעולות מימון לפני הפרשה לחובות מסופקים
<u>8.6</u>	<u>2.4</u>	<u>5.7</u>	<u>1.2</u>	<u>2.6</u>	הפרשה לחובות מסופקים
255.8	120.5	111.1	61.3	58.9	רווח מפעולות מימון לאחר הפרשה לחובות מסופקים
-----	-----	-----	-----	-----	
(1) 128.2	(1) 70.1	62.4	(1) 31.4	33.2	הכנסות תפעוליות ואחרות
(1) <u>1.1</u>	(1) <u>0.6</u>	<u>7.1</u>	(1) <u>0.3</u>	<u>3.9</u>	עמלות תפעוליות
129.3	70.7	69.5	31.7	37.1	הכנסות אחרות
-----	-----	-----	-----	-----	סך כל ההכנסות התפעוליות והאחרות
164.5	83.1	75.7	42.9	35.7	הוצאות תפעוליות ואחרות
53.8	26.3	30.5	15.5	15.6	משכורות והוצאות נלוות
<u>103.3</u>	<u>56.1</u>	<u>50.3</u>	<u>27.2</u>	<u>27.0</u>	אחזקה ופחת בניינים וציוד
321.6	165.5	156.5	85.6	78.3	הוצאות אחרות
-----	-----	-----	-----	-----	סך כל ההוצאות התפעוליות והאחרות
63.5	25.7	24.1	7.4	17.7	רווח מפעולות רגילות לפני מסים
<u>24.8</u>	<u>10.5</u>	<u>8.7</u>	<u>3.2</u>	<u>6.4</u>	הפרשה למסים על הרווח מפעולות רגילות
38.7	15.2	15.4	4.2	11.3	רווח נקי מפעולות רגילות
97.8	95.5	-	(0.1)	-	רווח (הפסד) מפעולות בלתי רגילות, לאחר מס
136.5	110.7	15.4	4.1	11.3	רווח נקי
					רווח נקי למניה רגילה בת 0.01 ש"ח ע.ג.
					רווח למניה רגילה בת 0.01 ש"ח ע.ג. מפעולות רגילות
1.59	0.62	0.63	0.17	0.46	רווח למניה רגילה בת 0.01 ש"ח ע.ג. מפעולות בלתי רגילות לאחר מס
<u>4.01</u>	<u>3.92</u>	-	-	-	סך הכול
5.60	4.54	0.63	0.17	0.46	

מספר המניות לצורך החישוב הנ"ל הוא 24,389,946 מניות רגילות בנות 0.01 ש"ח ע.ג. לכל אחת.

(1) סווג מחדש.

הביאורים המצורפים לתמצית הדוחות הכספיים הביניים המאוחדים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

תמצית דוח ביניים על השינויים בהון העצמי
לתקופה שהסתיימה ביום 30 ביוני 2009
 (במיליוני שקלים חדשים)

לשלושה חודשים שהסתיימו
 ביום 30 ביוני 2008
 (בלתי מבוקר)

לשלושה חודשים שהסתיימו
 ביום 30 ביוני 2009
 (בלתי מבוקר)

סה"כ	עודפים	התאמות בגין הצגת ני"ע זמינים למכירה לפי שווי הוגן			הון מניות	סה"כ	עודפים	התאמות בגין הצגת ני"ע זמינים למכירה לפי שווי הוגן			הון מניות	
		הוגן	מבעלי	שליטה				הוגן	מבעלי	שליטה		
659.3	629.2	16.4	0.1	13.6	719.7	663.2	42.2	0.7	13.6	יתרה לתחילת התקופה		
4.1	4.1	-	-	-	11.3	11.3	-	-	-	רווח נקי לתקופה הטבות מבעלי שליטה		
0.1	-	-	0.1	-	0.7	-	-	0.7	-	התאמות בגין הצגת ני"ע זמינים למכירה לפי שווי הוגן		
(11.8)	-	(11.8)	-	-	(2.2)	-	(2.2)	-	-	התאמות בגין הצגת ני"ע זמינים למכירה שסווגו מחדש לדוח רווח והפסד		
-	-	-	-	-	(10.7)	-	(10.7)	-	-	השפעת המס המתייחס		
4.3	-	4.3	-	-	4.6	-	4.6	-	-	יתרה לסוף התקופה		
656.0	633.3	8.9	0.2	13.6	723.4	674.5	33.9	1.4	13.6			

לששה חודשים שהסתיימו
 ביום 30 ביוני 2008
 (בלתי מבוקר)

לששה חודשים שהסתיימו
 ביום 30 ביוני 2009
 (בלתי מבוקר)

סה"כ	עודפים	התאמות בגין הצגת ני"ע זמינים למכירה לפי שווי הוגן			הון מניות	סה"כ	עודפים	התאמות בגין הצגת ני"ע זמינים למכירה לפי שווי הוגן			הון מניות	
		הוגן	מבעלי	שליטה				הוגן	מבעלי	שליטה		
539.6	522.6	2.9	0.5	13.6	701.6	659.1	28.2	0.7	13.6	יתרה לתחילת התקופה		
110.7	110.7	-	-	-	15.4	15.4	-	-	-	רווח נקי לתקופה הטבות מבעלי שליטה		
(0.3)	-	-	(0.3)	-	0.7	-	-	0.7	-	התאמות בגין הצגת ני"ע זמינים למכירה לפי שווי הוגן		
9.5	-	9.5	-	-	33.9	-	33.9	-	-	התאמות בגין הצגת ני"ע זמינים למכירה שסווגו מחדש לדוח רווח והפסד		
-	-	-	-	-	(25.5)	-	(25.5)	-	-	השפעת המס המתייחס		
(3.5)	-	(3.5)	-	-	(2.7)	-	(2.7)	-	-	יתרה לסוף התקופה		
656.0	633.3	8.9	0.2	13.6	723.4	674.5	33.9	1.4	13.6			

תמצית דוח ביניים על השינויים בהון העצמי (המשך)
לתקופה שהסתיימה ביום 30 ביוני 2009
 (במיליוני שקלים חדשים)

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2008					
(מבוקר)					
התאמות בגין הצגת ני"ע זמינים למכירה לפי שווי הוגן					
סה"כ	עודפים	הוגן	קרן הון מהטבות שהתקבלו מבעלי מניות	הון מניות	
539.6	522.6	2.9	0.5	13.6	יתרה לתחילת השנה
136.5	136.5	-	-	-	רווח נקי לשנה
0.2	-	-	0.2	-	הטבות מבעלי מניות
39.9	-	39.9	-	-	התאמות בגין הצגת ני"ע זמינים למכירה לפי שווי הוגן
(14.6)	-	(14.6)	-	-	השפעת המס המתייחס
<u>701.6</u>	<u>659.1</u>	<u>28.2</u>	<u>0.7</u>	<u>13.6</u>	יתרה לסוף השנה

הביאורים המצורפים לתמצית הדוחות הכספיים הביניים המאוחדים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

תמצית דוח על תזרימי המזומנים ביניים מאוחד
לתקופה שהסתיימה ביום 30 ביוני 2009
 (במיליוני שקלים חדשים)

לשנה שהסתיימה ביום <u>31/12/08</u> (מבוקר) 136.5 -----	לששה חודשים שהסתיימו ביום <u>30/6/09</u> (בלתי מבוקר) 15.4 -----	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום <u>30/6/09</u> (בלתי מבוקר) 11.3 -----	<u>תזרימי מזומנים מפעילות שוטפת</u>
			רווח נקי לתקופה
			ההתאמות הדרושות כדי להציג את המזומנים מפעילות שוטפת:
15.3	8.9	4.5	פחת על בניינים וציוד
8.6	5.7	2.6	הגדלת הפרשה לחובות מסופקים
(161.2)	(92.1)	(68.0)	רווח ממימוש והתאמות ניירות ערך זמינים למכירה ומפדיון איגרות חוב מוחזקות לפדיון
(3.2)	-	-	רווח ממימוש בניינים וציוד
4.1	2.1	1.0	קיטון במסים נדחים – נטו
8.2	(6.3)	(3.6)	קיטון (גידול) נטו בעודף עתודה על יעודה לפיצויי פרישה ופנסיה
(16.2)	(4.4)	6.0	קיטון (גידול) בנכסים אחרים
(18.1)	(18.1)	(8.1)	קיטון בהתחייבויות אחרות
(95.4)	-	-	רווח ממכירת פעילות קופות גמל
0.2	0.7	0.7	קרן הון מהטבות שהתקבלו מבעלי שליטה
<u>(257.7)</u>	<u>(103.5)</u>	<u>(64.9)</u>	
<u>(121.2)</u>	<u>(88.1)</u>	<u>(53.6)</u>	מזומנים נטו ששימשו לפעילות שוטפת
			תזרימי מזומנים מפעילות בנכסים
10.4	7.9	2.9	תמורה מפדיון איגרות חוב מוחזקות לפדיון רכישת ניירות ערך זמינים למכירה
(2,636.3)	(544.9)	(28.8)	תמורה ממכירה ומפדיון ניירות ערך זמינים למכירה
2,932.9	1,864.3	371.8	ניירות ערך למסחר, נטו
16.7	0.5	0.3	פיקדונות בבנקים, נטו
(832.3)	(1,396.8)	(326.3)	אשראי לציבור, נטו
(1,442.2)	(183.6)	(154.1)	רכישת בניינים וציוד
(34.1)	(8.4)	(4.8)	תמורה ממימוש בניינים וציוד
4.0	-	-	תמורה ממכירת פעילות קופות גמל
95.4	-	-	
<u>(1,885.5)</u>	<u>(261.0)</u>	<u>(139.0)</u>	מזומנים נטו ששימשו לפעילות בנכסים
			תזרימי מזומנים מפעילות בהתחייבויות ובהון
2,324.9	609.5	288.0	פיקדונות מהציבור, נטו
(9.9)	9.4	20.4	פיקדונות מבנקים, נטו
0.8	2.8	(6.5)	פיקדונות מהממשלה, נטו
<u>2,315.8</u>	<u>621.7</u>	<u>301.9</u>	מזומנים נטו שנבעו מפעילות בהתחייבויות ובהון
<u>309.1</u>	<u>272.6</u>	<u>109.3</u>	גידול במזומנים
<u>1,439.2</u>	<u>1,748.3</u>	<u>1,911.6</u>	יתרת מזומנים ושווי מזומנים לתחילת התקופה
<u>1,748.3</u>	<u>2,020.9</u>	<u>2,020.9</u>	יתרת מזומנים ושווי מזומנים לסוף התקופה
			פעולות בנכסים שלא במזומן
5.1	0.1	0.1	בגין רכישת רכוש קבוע

הביאורים המצורפים לדוחות הכספיים הם חלק בלתי נפרד מהם.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים הביניים המאוחדים ליום 30 ביוני 2009

באור 1 - כללי

הדוחות הכספיים ביניים נערכו לפי אותם כללי חשבונאות מקובלים ושיטות החישוב הנקוטות בדוחות הכספיים השנתיים, לרבות אלו שנקבעו בתקן חשבונאות מספר 14 של המוסד הישראלי לתקינה בחשבונאות, ויש לעיין בהם יחד עם הדוחות הכספיים השנתיים ליום 31 בדצמבר 2008 והביאורים המצורפים אליהם.

באור 2 - אירועים מהותיים

הבנק הוא תאגיד בנקאי הפועל בהתאם לרישיון 'בנק', לפי הוראות חוק הבנקאות (רישוי), התשמ"א - 1981. ביום 28 בינואר 2009 נתקבל רישיון המחליף את רישיונו הקודם של הבנק מיום 11 בינואר 2005, אשר התיר לבנק פעילות עם עובדי המדינה והמגזר הציבורי. על פי הרישיון החדש הבנק רשאי לעסוק בפעילויות חדשות ולהרחיב את קהל לקוחותיו, הכל בהשוואה למצב ערב קבלת הרישיון ובכפוף להיתר מראש של המפקח על הבנקים.

בד בבד עם רישיון זה נתקבל בבנק אישור המפקח על הבנקים להעניק שירותים ללקוחות יחידים (כגון שכירים, עצמאים ומשקי בית) ולתאגידים, ובלבד שהתאגידים לא יקבלו אשראי בסכום העולה על המגבלה שנקבעה.

הבנק סיים את היערכותו לפעילות על פי הרישיון החדש, בכפוף ובהתאם למדיניות הדירקטוריון בנושא זה.

באור 3 - השפעת תקני חשבונאות שלפני יישומם

(1) תקן חשבונאות מספר 29 בדבר אימוץ התקינה הבינלאומית

לאור התקדמות האימוץ של תקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS) בישראל, ב-7 ביוני 2009 הודיע המפקח על הבנקים לתאגידים הבנקאיים כי:

לגבי אימוץ תקנים בינלאומיים הנוגעים לנושאים שאינם בליבת העסק הבנקאי:

1. תאריך היעד לדיווח של תאגידים בנקאיים בהתאם לתקנים הבינלאומיים בנושאים אלה הוא החל מיום 1.1.2011.
2. ממועד זה ואילך ידרשו התאגידים הבנקאיים לעדכן את הטיפול החשבונאי בנושאים אלה באופן שוטף, בהתאם להוראות המעבר בתקנים בינלאומיים חדשים שיפורסמו בנושאים אלה, ובהתאם להבהרות שימסרו על ידי הפיקוח על הבנקים.
3. בהתאם לכך, תאריך היעד להתאמת הוראות הדיווח לציבור של המפקח על הבנקים והנחיותיו לתקנים הבינלאומיים בנושאים אלה הוא 31.12.09.

לגבי אימוץ תקנים בינלאומיים הנוגעים לנושאים בליבת העסק הבנקאי:

1. תאריך היעד המקדמי לדיווח של תאגידים בנקאיים בהתאם לתקנים הבינלאומיים בנושאים אלה הוא החל מיום 1.1.2013, כאשר בכוונת המפקח על הבנקים לקבל במהלך שנת 2011 החלטה סופית בנושא.
2. ההחלטה הסופית תקבע בהתחשב בלוח הזמנים שיקבע בארה"ב ובהתקדמות הליך ההתכנסות בין גוף התקינה הבינלאומית וגוף התקינה בארה"ב.

(2) מדידה וגילוי של חובות פגומים, סיכון אשראי והפרשה להפסדי אשראי

בחדש דצמבר 2007, פורסמו הוראות דיווח לציבור בדבר "מדידה וגילוי של חובות פגומים, סיכון אשראי והפרשה להפסדי אשראי". התחולה שנקבעה בהוראה היא 1 בינואר 2010. בחדש יולי 2009 פרסם בנק ישראל טיוטה בדבר דחיית מועד היישום ל-30 ביוני 2010. ההוראות מתבססות על כללי דיווח ומדידה של תקני חשבונאות אמריקאיים ושל רשויות הפיקוח בארצות הברית.

ההוראות קובעות כללים מפורשים בהתייחס לסיווג החובות הבעייתיים, ומסייעות להשוות בין דוחות כספיים של תאגידים בנקאיים וחברות כרטיסי אשראי בישראל לבין דוחות כספיים של תאגידים בנקאיים בחו"ל.

הבנק מבצע כיום את ההפרשות להפסדי אשראי על פי הוראות ניהול בנקאי תקין (הוראות 314, 315, להוראות ניהול בנקאי תקין של המפקח על הבנקים).

השינויים העיקריים שצפויים לחול על הבנק בעקבות ההוראה:

סיווג חובות – הסיווגים הקיימים כיום על פי הוראת ניהול בנקאי 314 מתבטלים ובמקומם יחולו הסיווגים הבאים:

סיווג חיובי – חוב תקין וחוב בהשגחה מיוחדת.

סיווג שלילי – חוב נחות וחוב פגום.

חוב בהשגחה מיוחדת - חוב בעל חולשות פוטנציאליות אשר עלולות לגרום להתדרדרות בסיכויים לפירעון החוב או במעמדו של הבנק כנושה, שראוי שיקבל תשומת לב מיוחדת מההנהלה.

חוב נחות - חוב המוגן באופן לא מספק ע"י השווי הנוכחי המבוסס ויכולת התשלום של החייב או של ביטחון ששועבד (אם קיים). לחוב נחות חולשות מוגדרות היטב, אשר מסכנות את מימוש החוב. קיימת אפשרות ברורה שהבנק יספוג הפסד, אם הליקויים בחוב לא יתוקנו.

חוב פגום – סיווג המצביע על רמת סבירות גבוהה להתממשות הפסדי אשראי. חוב אשר בהתבסס על מידע ואירועים עדכניים, צפוי (Probable) שהבנק לא יוכל לגבות את כל הסכומים (קרן וריבית) לפי התנאים החוזיים.

עבור חוב המסווג כפגום יש לבצע הפרשה להפסדי אשראי על בסיס פרטני ואין להכיר בהכנסות מריבית (אך ניתן לצבור הפרשי שער והצמדה). כמו כן, יש לבטל כל הכנסת ריבית שנצברה וטרם נגבתה ואשר הוכרה כהכנסה בדוח רווח והפסד.

תיק האשראי מחולק לשתי קבוצות עיקריות: חובות גדולים (מעל 1 מ' ש"ח) צריכים להיבחן על בסיס פרטני, וחובות קטנים (מתחת ל-1 מ' ש"ח) שיכולים להבחן על בסיס קבוצתי. הבנק רשאי לקבוע סף נמוך מ-1 מ' ש"ח, לאבחנה בין החובות הנבחרים פרטנית והחובות הנבחרים קבוצתית.

חוב גדול שעונה על מאפייני הפגימה, יסווג בדוח הכספי כחוב פגום, ויופרש פרטנית בהתבסס על תחזית תזרים המזומנים בתהליך הגביה. אין חובה לפגום חובות קטנים, שמוערכים על בסיס קבוצתי.

כנגד חובות קטנים או חובות גדולים שאינם פגומים, יקיים הבנק הפרשה קבוצתית.

ההפרשה הקבוצתית תחושב באופן הבא: תיק האשראי יחולק להקבוצות הומוגניות בעלות מאפיינים עסקיים ומאפייני סיכון דומים, כאשר בגין כל הקבוצה תחושב ההפרשה על פי אומדן הפסדי העבר ועל פי תחזיות לגבי הסביבה העסקית ותיק האשראי בשנה הקרובה. על פי טיוטת הוראות המעבר, שפורסמו על ידי בנק ישראל ביום 28 ביולי 2009, בתקופת המעבר (שנים 2010-2012) תחושב ההפרשה הקבוצתית על פי נוסחאות מובנות שקבע בנק ישראל, המתבססות על דיווחים חשבונאיים של הבנק מהשנים 2008-2009.

ההוראה קובעת מונח חדש "מחיקות חשבונאיות", ומכתיבה כללים לגבי טווח הזמן למחיקה:

חובות הנבחרים על בסיס פרטני - נדרש לבצע מחיקה חשבונאית של יתרת החוב שאינה ניתנת לגבייה לאחר כשנתיים.

חובות הנבחרים על בסיס קבוצתי - נדרש לבצע מחיקה חשבונאית של יתרת החוב שאינה ניתנת לגבייה 150 יום לאחר היווצרות הפיגור.

על התאגיד הבנקאי לשמור תיעוד מפורט בדבר הקשר בין ממצאי הסקירה התקופתית של תיק האשראי לבין סכומי יתרת ההפרשה להפסדי אשראי וההוצאות בגין הפסדי האשראי המדווחים לאותה תקופה. התיעוד יכלול, בין היתר: מדיניות ונהלים לגבי ההפרשות להפסדי אשראי. תיאור מערכת או תהליך דירוג אשראי וכן בדיקת תקפות של השיטה לקביעת ההפרשה ושינויים תקופתיים בתהליך קביעת ההפרשה. כמו כן, דרש בנק ישראל שרואי החשבון המבקרים יערכו ביקורת מיוחדת ליום 30 ביוני 2010 לגבי יתרת החוב הרשומה ויתרת ההפרשה להפסדי אשראי. הערכות התאגיד הבנקאי ליישום ההוראה: יישום ההוראה יחול לראשונה ב- 30 ביוני 2010. הנהלת הבנק נערכת ליישום ההוראה. לשם כך נשכרו שירותיו של יועץ חיצוני.

הבנק גיבש תכנית עבודה ועובד על פיה, ליישום ההוראה הכוללת איפיון הגדרות עסקיות, שינויים נדרשים במערכות המידע ותהליכי עבודה והגדרת מתודולוגיה לחישוב ההפרשה הקבוצתית. הבנק שוקד בימים אלה על ביצוע השינויים הנדרשים במערכות המידע לרבות חישובי ההפרשה הקבוצתית בהתאם להוראות המעבר.

במליוני שקלים חדשים
ביאור 4 - ניירות ערך
ליום 30 ביוני 2009 - בלתי מבוקר

<u>הערך במאזן</u>	<u>עלות מופחתת</u>	<u>רווחים שטרם מומשו</u> <u>מהתאמות לשווי הוגן</u>	<u>הפסדים שטרם מומשו</u> <u>מהתאמות לשווי הוגן</u>	<u>שווי הוגן (1)</u>
8.4	8.4	0.5	-	8.9

א. איגרות חוב המוחזקות לפדיון
איגרות חוב ומלוות ממשלתיים

<u>הערך במאזן</u>	<u>עלות מופחתת</u>	<u>רווח כולל אחר מצטבר (2)</u>		<u>שווי הוגן (1)</u>
		<u>רווחים</u>	<u>הפסדים</u>	
2,090.1	2,039.0	51.2	0.1	2,090.1
4.8	4.4	0.4	-	4.8
<u>167.1</u>	<u>165.4</u>	<u>3.2</u>	<u>1.5</u>	<u>167.1</u>
2,262.0	2,208.8	54.8	1.6	2,262.0

ב. ניירות ערך זמינים למכירה
איגרות חוב ומלוות ממשלתיים
איגרות חוב של החברה האם או של חברות בשליטתה
איגרות חוב של אחרים
סך כל ניירות הערך הזמינים למכירה

<u>הערך במאזן</u>	<u>עלות מופחתת</u>	<u>רווחים שטרם מומשו</u> <u>מהתאמות לשווי הוגן</u>	<u>הפסדים שטרם מומשו</u> <u>מהתאמות לשווי הוגן</u>	<u>שווי הוגן (1)</u>
1.4	1.4	-	-	1.4
<u>2,271.8</u>	<u>2,218.6</u>	<u>55.3</u>	<u>1.6</u>	<u>2,272.3</u>

ג. ניירות ערך למסחר
איגרות חוב ומלוות ממשלתיים

סך כל ניירות הערך

ליום 30 ביוני 2008 - בלתי מבוקר

<u>הערך במאזן</u>	<u>עלות מופחתת</u>	<u>רווחים שטרם מומשו</u> <u>מהתאמות לשווי הוגן</u>	<u>הפסדים שטרם מומשו</u> <u>מהתאמות לשווי הוגן</u>	<u>שווי הוגן (1)</u>
17.2	17.2	0.6	-	17.8
2.5	2.5	-	-	2.5
<u>19.7</u>	<u>19.7</u>	<u>0.6</u>	<u>-</u>	<u>20.3</u>

א. איגרות חוב המוחזקות לפדיון
איגרות חוב ומלוות ממשלתיים
איגרות חוב של אחרים
סך כל איגרות החוב המוחזקות לפדיון

<u>הערך במאזן</u>	<u>עלות מופחתת</u>	<u>רווח כולל אחר מצטבר (2)</u>		<u>שווי הוגן (1)</u>
		<u>רווחים</u>	<u>הפסדים</u>	
2,502.0	2,489.3	12.8	0.1	2,502.0
0.1	0.1	-	-	0.1
<u>95.1</u>	<u>93.4</u>	<u>1.9</u>	<u>0.2</u>	<u>95.1</u>
2,597.2	2,582.8	14.7	0.3	2,597.2

ב. ניירות ערך זמינים למכירה
איגרות חוב ומלוות ממשלתיים
איגרות חוב של החברה האם או של חברות בשליטתה
איגרות חוב של אחרים
סך כל ניירות הערך הזמינים למכירה

<u>הערך במאזן</u>	<u>עלות מופחתת</u>	<u>רווחים שטרם מומשו</u> <u>מהתאמות לשווי הוגן</u>	<u>הפסדים שטרם מומשו</u> <u>מהתאמות לשווי הוגן</u>	<u>שווי הוגן (1)</u>
16.8	16.8	-	0.1 (3)	16.7
<u>2,633.6</u>	<u>2,619.3</u>	<u>15.3</u>	<u>0.4</u>	<u>2,634.2</u>

ג. ניירות ערך למסחר
איגרות חוב ומלוות ממשלתיים

סך כל ניירות הערך

- (1) נתוני שווי הוגן מבוססים בדרך כלל על שערי בורסה, אשר לא בהכרח משקפים את המחיר שיתקבל ממכירת ניירות ערך בהיקפים גדולים.
(2) כלולים בהון העצמי בסעיף "התאמות בגין ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן".
(3) ההתאמות לשווי הוגן נזקפו לדוח רווח והפסד.

במיליוני שקלים חדשים
ביאור 4 - ניירות ערך (המשך)
ליום 31 בדצמבר 2008 - מבוקר

שוי הוגן (1)	רווחים שטרם מומשו		עלות מופחתת	הערך במאזן	
	התאמות לשוי הוגן	הפסדים שטרם מומשו		התאמות לשוי הוגן	שוי הוגן (1)
13.4	-	0.2	13.2	13.2	
<u>2.6</u>	-	-	<u>2.6</u>	<u>2.6</u>	
16.0	-	0.2	15.8	15.8	

שוי הוגן (1)	רווח כולל אחר מצטבר (2)		עלות מופחתת	הערך במאזן	
	הפסדים	רווחים		התאמות לשוי הוגן	שוי הוגן (1)
3,333.6	6.1	53.3	3,286.4	3,333.6	
4.3	-	0.1	4.2	4.3	
<u>143.5</u>	<u>3.0</u>	<u>0.5</u>	<u>146.0</u>	<u>143.5</u>	
3,481.4	9.1	53.9	3,436.6	3,481.4	

שוי הוגן (1)	רווחים שטרם מומשו		עלות מופחתת	הערך במאזן	
	התאמות לשוי הוגן	הפסדים שטרם מומשו		התאמות לשוי הוגן	שוי הוגן (1)
1.7	-	-	1.7	1.7	
<u>3,499.1</u>	<u>9.1</u>	<u>54.1</u>	<u>3,454.1</u>	<u>3,498.9</u>	

א. איגרות חוב המוחזקות לפדיון
 איגרות חוב ומלוות ממשלתיים
 איגרות חוב של אחרים
 סך כל איגרות החוב המוחזקות לפדיון

ב. ניירות ערך זמינים למכירה
 איגרות חוב ומלוות ממשלתיים
 איגרות חוב של החברה האם או של חברות בשליטתה
 איגרות חוב של אחרים
 סך כל ניירות הערך הזמינים למכירה

ג. ניירות ערך למסחר
 איגרות חוב ומלוות ממשלתיים

סך כל ניירות הערך

- (1) נתוני שוי הוגן מבוססים בדרך כלל על שערי בורסה, אשר לא בהכרח משקפים את המחיר שיתקבל ממכירת ניירות ערך בהיקפים גדולים.
 (2) כלולים בהון העצמי בסעיף "התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שוי הוגן".
 (3) ההתאמות לשוי הוגן נזקפו לדוח רווח והפסד.

במיליוני שקלים חדשים

באור 5 - הפרשה לחובות מסופקים - מאוחד

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני

2008			2009			
סך הכול	הפרשה (בלתי מבוקר)		סך הכול	הפרשה (בלתי מבוקר)		
	נוספת (1)	ספציפית (2)		נוספת (1)	ספציפית (2)	
27.4	5.6	21.8	36.8	5.3	31.5	יתרה הפרשה לתחילת התקופה
1.2	0.2	1.0	3.2	-	3.2	הפרשה בתקופת החשבון
-	-	-	(0.6)	(0.6)	-	הקטנת הפרשה בתקופת החשבון
1.2	0.2	1.0	2.6	(0.6)	3.2	סכום שנזקף לדוח רווח והפסד
-	-	-	(0.2)	-	(0.2)	מחיקות
28.6	5.8	22.8	39.2	4.7	34.5	יתרת הפרשה לסוף התקופה

לששה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני

2008			2009			
סך הכול	הפרשה (בלתי מבוקר)		סך הכול	הפרשה (בלתי מבוקר)		
	נוספת (1)	ספציפית (2)		נוספת (1)	ספציפית (2)	
26.2	5.6	20.6	33.7	5.9	27.8	יתרה הפרשה לתחילת התקופה
2.4	0.2	2.2	7.0	0.1	6.9	הפרשה בתקופת החשבון
-	-	-	(1.3)	(1.3)	-	הקטנת הפרשה בתקופת החשבון
2.4	0.2	2.2	5.7	(1.2)	6.9	סכום שנזקף לדוח רווח והפסד
-	-	-	(0.2)	-	(0.2)	מחיקות
28.6	5.8	22.8	39.2	4.7	34.5	יתרת הפרשה לסוף התקופה

(1) כולל הפרשה כללית לחובות מסופקים.

(2) לא כולל הפרשה בגין ריבית על חובות מסופקים, לאחר שהחובות נקבעו כמסופקים.

במיליוני שקלים חדשים

ביאור 6 - הלימות הון

הלימות ההון מחושבת בהתאם להוראות המפקח על הבנקים מספר 311 ו- 341 בדבר "יחס הון מזערי" ו"הקצאת הון בגין החשיפה לסיכוני שוק".

<u>31/12/2008</u>	<u>30/6/2008</u>	<u>30/6/2009</u>
(מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(בלתי מבוקר)

א. הון הבנק לצורך חישוב יחס ההון

673.4	647.1	689.4	הון ראשוני (1)
2.6	2.6	2.6	הון משני עליון (2)
(6.8)	(10.7)	(6.4)	בניכוי השקעות בכתבי התחייבויות נדחים של תאגיד בנקאי
<u>669.2</u>	<u>639.0</u>	<u>685.6</u>	סך כל ההון לצורך חישוב יחס ההון לרכיבי סיכון

<u>31/12/2008</u>	<u>30/6/2008</u>	<u>30/6/2009</u>
658.9	633.2	674.3
13.6	13.6	13.6
0.9	0.3	1.5
<u>673.4</u>	<u>647.1</u>	<u>689.4</u>

(1) הרכב ההון הראשוני:
עודפים
הון מניות רגילות נפרע
הטבות מבעלי שליטה וזכויות מיעוט

(2) ההפרשה הכללית לחובות מסופקים אינה מנוכה מהאשראי לציבור.

במיליוני שקלים חדשים

ביאור 6 - הלימות הון (המשך)

ב. יתרות משוקללות של סיכון

30/6/2009 (בלתי מבוקר)

דרישות הון	יתרות סיכון	שיעורי השקלול לנכסי הסיכון				יתרות	נכסים
		100%	50%	20%	0%		
81.6	907.0	-	-	4,534.9	1,451.6	5,986.5	מזומנים ופיקדונות בבנקים
8.8	97.6	80.6	-	84.9	2,099.9	2,265.4	ניירות ערך(2)
343.0	3,811.6	3,811.6	-	-	192.2	4,003.8	אשראי לציבור(3)
13.4	149.0	149.0	-	-	-	149.0	בניינים וציוד
2.4	26.4	24.8	-	8.7	-	33.5	נכסים אחרים
449.2	4,991.6	4,066.0	-	4,628.5	3,743.7	12,438.2	סך הכול נכסים
-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	מכשירים חוץ מאזניים(4):
79.9	887.7	887.7	-	-	1,703.4	2,591.1	עסקאות שבהן היתרה מייצגת סיכון אשראי
0.7	8.0	-	-	40.2	-	402.0	מכשירים נגזרים (מבנקים)
0.7	7.9	-	10.9	12.1	-	23.0	אחרים
81.3	903.6	887.7	10.9	52.3	1,703.4	3,016.1	סך הכול מכשירים חוץ מאזניים
-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	סך כל נכסי סיכון אשראי
530.5	5,895.2	4,953.7	10.9	4,680.8	5,447.1	15,454.3	סיכון שוק
1.8	20.1	-	-	-	-	-	
532.3	5,915.3	4,953.7	10.9	4,680.8	5,447.1	15,454.3	סך כל נכסי הסיכון

- (1) נכסים - יתרות מאזניות, מכשירים חוץ מאזניים- יתרות ערך נקוב משוקללות במקדמי ההמרה לאשראי.
 (2) בניכוי כתבי התחייבות נדחים של תאגיד בנקאי בסך 6.4 מיליוני ש"ח.
 (3) כולל הפרשה כללית לחובות מסופקים בסך 2.6 מיליוני ש"ח, שהיא חלק מההון המשני ואינה מנוכה מהאשראי לציבור.
 (4) היתרות המשוקללות של מכשירים חוץ מאזניים מחושבות בהתחשב במקדמי ההמרה לאשראי.

במיליוני שקלים חדשים

ביאור 6 - הלימות הון (המשך)

ב. יתרות משוקללות של סיכון

30/6/2008 (בלתי מבוקר)

דרישות הון	יתרות סיכון	שיעורי השקלול לנכסי הסיכון				יתרות	נכסים
		100%	50%	20%	0%		
63.1	701.1	-	-	3,505.3	243.8	3,749.1	מזומנים ופיקדונות בבנקים
5.4	59.9	53.2	-	33.7	2,536.0	2,622.9	ניירות ערך(2)
304.3	3,380.9	3,380.9	-	-	10.3	3,391.2	אשראי לציבור(3)
12.4	137.4	137.4	-	-	-	137.4	בניינים וציוד
4.0	44.4	44.4	-	-	-	44.4	נכסים אחרים
<u>389.2</u>	<u>4,323.7</u>	<u>3,615.9</u>	-	<u>3,539.0</u>	<u>2,790.1</u>	<u>9,945.0</u>	סך הכול נכסים
							מכשירים חוץ מאזניים(4):
							עסקאות שבהן היתרה מייצגת סיכון
61.5	683.5	683.5	-	-	1,667.8	2,351.3	אשראי מכשירים נגזרים
0.8	8.4	-	-	42.2	-	422.0	(מבנקים)
<u>0.7</u>	<u>7.6</u>	-	<u>11.5</u>	<u>9.4</u>	-	<u>20.9</u>	אחרים
63.0	699.5	683.5	11.5	51.6	1,667.8	2,794.2	סך הכול מכשירים חוץ מאזניים
452.2	5,023.2	4,299.4	11.5	3,590.6	4,457.9	12,739.2	סך כל נכסי סיכון אשראי
2.0	22.7	-	-	-	-	-	סיכון שוק
<u>454.2</u>	<u>5,045.9</u>	<u>4,299.4</u>	<u>11.5</u>	<u>3,590.6</u>	<u>4,457.9</u>	<u>12,739.2</u>	סך כל נכסי הסיכון

- (1) נכסים - יתרות מאזניות, מכשירים חוץ מאזניים- יתרות ערך נקוב משוקללות במקדמי ההמרה לאשראי.
 (2) בניכוי כתבי התחייבות נדחים של תאגיד בנקאי בסך 10.7 מיליוני ש"ח.
 (3) כולל הפרשה כללית לחובות מסופקים בסך 2.6 מיליוני ש"ח, שהיא חלק מההון המשני ואינה מנוכה מהאשראי לציבור.
 (4) היתרות המשוקללות של מכשירים חוץ מאזניים מחושבות בהתחשב במקדמי ההמרה לאשראי.

במיליוני שקלים חדשים

ביאור 6 - הלימות הון (המשך)

ב. יתרות משוקללות של סיכון

31/12/2008 (מבוקר)

דרישות הון	יתרות סיכון	שיעורי השקלול לנכסי הסיכון				יתרות	נכסים
		100%	50%	20%	0%		
68.9	765.0	-	-	3,825.0	492.1	4,317.1	מזומנים ופיקדונות בבנקים
6.1	67.7	48.7	-	94.9	3,348.5	3,492.1	ניירות ערך(2)
334.0	3,720.3	3,720.3	-	-	105.6	3,825.9	אשראי לציבור(3)
13.4	149.4	149.4	-	-	-	149.4	בניינים וציוד
3.3	27.5	26.0	-	8.1	-	34.1	נכסים אחרים
<u>425.7</u>	<u>4,729.9</u>	<u>3,944.4</u>	-	<u>3,928.0</u>	<u>3,946.2</u>	<u>11,818.6</u>	סך הכול נכסים
-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	
							מכשירים חוץ מאזניים(4):
							עסקאות שבהן היתרה מייצגת סיכון
79.3	881.6	881.6	-	-	1,690.3	2,571.9	אשראי מכשירים נגזרים
1.0	10.6	-	-	53.2	-	532.0	(מבנקים)
<u>0.7</u>	<u>7.6</u>	-	<u>11.3</u>	<u>9.5</u>	-	<u>20.8</u>	אחרים
							סך הכול מכשירים חוץ מאזניים
<u>81.0</u>	<u>899.8</u>	<u>881.6</u>	<u>11.3</u>	<u>62.7</u>	<u>1,690.3</u>	<u>3,124.7</u>	
-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	
506.7	5,629.7	4,826.0	11.3	3,990.7	5,636.5	14,943.3	סך כל נכסי סיכון אשראי
1.0	10.9	-	-	-	-	-	סיכון שוק
<u>507.7</u>	<u>5,640.6</u>	<u>4,826.0</u>	<u>11.3</u>	<u>3,990.7</u>	<u>5,636.5</u>	<u>14,943.3</u>	סך כל נכסי הסיכון

- (1) נכסים - יתרות מאזניות, מכשירים חוץ מאזניים- יתרות ערך נקוב משוקללות במקדמי ההמרה לאשראי.
- (2) בניכוי כתבי התחייבות נדחים של תאגיד בנקאי בסך 6.8 מיליוני ש"ח.
- (3) כולל הפרשה כללית לחובות מסופקים בסך 2.6 מיליוני ש"ח, שהיא חלק מההון המשני ואינה מנוכה מהאשראי לציבור.
- (4) היתרות המשוקללות של מכשירים חוץ מאזניים מחושבות בהתחשב במקדמי ההמרה לאשראי.

<u>31/12/2008</u> (מבוקר)	<u>30/6/2008</u> (בלתי מבוקר)	<u>30/6/2009</u> (בלתי מבוקר)	ג. יחס ההון לרכיבי סיכון (באחוזים)
<u>11.9</u>	<u>12.8</u>	<u>11.7</u>	יחס ההון הראשוני לרכיבי סיכון
<u>11.9</u>	<u>12.7</u>	<u>11.6</u>	יחס ההון הכולל לרכיבי סיכון
<u>9.0</u>	<u>9.0</u>	<u>9.0</u>	יחס ההון הכולל המזערי הנדרש על ידי המפקח על הבנקים

במיליוני שקלים חדשים

באור 7 - דוח מאוחד על נכסים והתחייבויות לפי בסיסי הצמדה ליום 30 ביוני 2009 (בלתי מבוקר)

<u>סך הכול</u>	<u>פריטים שאינם כספיים</u>	<u>צמוד למטבעות אחרים</u>	<u>צמוד לאירו</u>	<u>צמוד לדולר</u>	<u>צמוד למדד המחירים לצרכן</u>	<u>לא צמוד</u>	
							נכסים
5,986.5	-	30.2	191.5	359.5	2,487.7	2,917.6	מזומנים ופיקדונות בבנקים
2,271.8	-	-	-	37.1	1,023.4	1,211.3	ניירות ערך
4,001.2	-	-	-	-	84.9	3,916.3	אשראי לציבור
149.0	149.0	-	-	-	-	-	בניינים וציוד
33.5	-	-	-	0.2	-	33.3	נכסים אחרים
<u>12,442.0</u>	<u>149.0</u>	<u>30.2</u>	<u>191.5</u>	<u>396.8</u>	<u>3,596.0</u>	<u>8,078.5</u>	סך כל הנכסים
							התחייבויות
11,622.3	-	30.8	188.2	377.0	2,969.0	8,057.3	פיקדונות הציבור
24.9	-	-	-	-	-	24.9	פיקדונות מבנקים
6.4	-	-	-	-	-	6.4	פיקדונות הממשלה
65.0	-	-	0.4	0.3	18.5	45.8	התחייבויות אחרות
<u>11,718.6</u>	<u>-</u>	<u>30.8</u>	<u>188.6</u>	<u>377.3</u>	<u>2,987.5</u>	<u>8,134.4</u>	סך כל ההתחייבויות
723.4	149.0	(0.6)	2.9	19.5	608.5	(55.9)	הפרש
							מכשירים נגזרים שאינם מגדרים:
-	-	-	-	-	(406.3)	406.3	מכשירים נגזרים ALM
<u>723.4</u>	<u>149.0</u>	<u>(0.6)</u>	<u>2.9</u>	<u>19.5</u>	<u>202.2</u>	<u>350.4</u>	סך הכול

במיליוני שקלים חדשים
באור 7 - דוח מאוחד על נכסים והתחייבויות לפי בסיסי הצמדה ליום 30 ביוני 2008 (המשך) (בלתי מבוקר)

<u>סך הכול</u>	<u>פריטים שאינם כספיים</u>	<u>צמוד למטבעות אחרים</u>	<u>צמוד לאירו</u>	<u>צמוד לדולר</u>	<u>צמוד למדד המחירים לצרכן</u>	<u>לא צמוד</u>	
							נכסים
3,749.1	-	23.3	126.6	290.6	2,340.5	968.1	מזומנים ופיקדונות בבנקים
2,633.6	-	-	-	36.0	563.6	2,034.0	ניירות ערך
3,388.6	-	-	-	-	74.3	3,314.3	אשראי לציבור
137.4	137.4	-	-	-	-	-	בניינים וציוד
44.4	-	0.1	-	0.1	-	44.2	נכסים אחרים
<u>9,953.1</u>	<u>137.4</u>	<u>23.4</u>	<u>126.6</u>	<u>326.7</u>	<u>2,978.4</u>	<u>6,360.6</u>	סך כל הנכסים
							התחייבויות
9,177.6	-	24.1	117.2	309.6	2,276.6	6,450.1	פיקדונות הציבור
18.8	-	-	-	-	-	18.8	פיקדונות מבנקים
3.4	-	-	-	-	-	3.4	פיקדונות הממשלה
97.3	-	0.1	0.3	0.4	20.0	76.5	התחייבויות אחרות
<u>9,297.1</u>	<u>-</u>	<u>24.2</u>	<u>117.5</u>	<u>310.0</u>	<u>2,296.6</u>	<u>6,548.8</u>	סך כל ההתחייבויות
656.0	137.4	(0.8)	9.1	16.7	681.8	(188.2)	הפרש
							מכשירים נגזרים שאינם מגדרים:
-	-	-	-	-	(416.9)	416.9	מכשירים נגזרים ALM
<u>656.0</u>	<u>137.4</u>	<u>(0.8)</u>	<u>9.1</u>	<u>16.7</u>	<u>264.9</u>	<u>228.7</u>	סך הכול

במיליוני שקלים חדשים
באור 7 - דוח מאוחד על נכסים והתחייבויות לפי בסיסי הצמדה ליום 31 בדצמבר 2008 (המשך) (מבוקר)

<u>סך הכול</u>	<u>פריטים שאינם כספיים</u>	<u>צמוד למטבעות אחרים</u>	<u>צמוד לאירו</u>	<u>צמוד לדולר</u>	<u>צמוד למדד המחירים לצרכן</u>	<u>לא צמוד</u>	
<u>נכסים</u>							
4,317.1	-	22.2	160.6	307.2	2,295.3	1,531.8	מזומנים ופיקדונות בבנקים
3,498.9	-	-	5.6	53.1	1,067.7	2,372.5	ניירות ערך
3,823.3	-	-	-	-	96.8	3,726.5	אשראי לציבור
149.4	149.4	-	-	-	-	-	בניינים וציוד
<u>34.1</u>	<u>-</u>	<u>0.1</u>	<u>-</u>	<u>0.3</u>	<u>-</u>	<u>33.7</u>	נכסים אחרים
<u>11,822.8</u>	<u>149.4</u>	<u>22.3</u>	<u>166.2</u>	<u>360.6</u>	<u>3,459.8</u>	<u>7,664.5</u>	סך כל הנכסים
<u>התחייבויות</u>							
11,012.8	-	21.9	162.4	352.1	2,755.5	7,720.9	פיקדונות הציבור
15.5	-	-	-	-	-	15.5	פיקדונות מבנקים
3.6	-	-	-	-	-	3.6	פיקדונות הממשלה
<u>89.3</u>	<u>-</u>	<u>0.2</u>	<u>0.1</u>	<u>0.8</u>	<u>18.2</u>	<u>70.0</u>	התחייבויות אחרות
<u>11,121.2</u>	<u>-</u>	<u>22.1</u>	<u>162.5</u>	<u>352.9</u>	<u>2,773.7</u>	<u>7,810.0</u>	סך כל ההתחייבויות
701.6	149.4	0.2	3.7	7.7	686.1	(145.5)	הפרש
<u>מכשירים נגזרים שאינם מגדרים:</u>							
<u>-</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>(535.0)</u>	<u>535.0</u>	מכשירים נגזרים ALM
<u>701.6</u>	<u>149.4</u>	<u>0.2</u>	<u>3.7</u>	<u>7.7</u>	<u>151.1</u>	<u>389.5</u>	סך הכול

במיליוני שקלים חדשים

ביאור 8 - התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות

<u>31/12/2008</u> (מבוקר)	<u>30/6/2008</u> (בלתי מבוקר)	<u>30/6/2009</u> (בלתי מבוקר)	א. מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים
881.6	683.5	887.7	עסקאות שהיתרה בהן מייצגת סיכון אשראי:
20.8	20.9	23.0	ערבויות להבטחת אשראי (1)
1,171.9	1,164.3	1,150.2	ערבויות אחרות
<u>518.4</u>	<u>503.5</u>	<u>553.2</u>	מסגרות אשראי של כרטיסי אשראי שלא נוצלו (2)
<u>2,592.7</u>	<u>2,372.2</u>	<u>2,614.1</u>	מסגרות חח"ד שלא נוצלו
			סך הכול
<u>874.4</u>	<u>675.1</u>	<u>880.2</u>	(1) מזה ערבויות ליתרות חוב הנובעות מעסקאות בכרטיסי אשראי

(2) ניתנות לביטול ללא תנאי ובכל עת.

ב. התקשרות חוץ מאזנית בגין פעילות לפי מידת הגבייה לסוף התקופה

סכומי הפיקדונות לפי מידת הגבייה אשר קוזזו מן האשראי לציבור (כלולים במגזר הלא צמוד)

<u>31/12/2008</u> (מבוקר)	<u>30/6/2008</u> (בלתי מבוקר)	<u>30/6/2009</u> (בלתי מבוקר)	פיקדונות הממשלה
1,326.4	1,723.7	1,026.6	פיקדונות הציבור
<u>441.4</u>	<u>464.3</u>	<u>376.6</u>	סך הכול
<u>1,767.8</u>	<u>2,188.0</u>	<u>1,403.2</u>	

ג. התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות אחרות

1. לבנק הסכמי שכירות של מבנים, לתשלום בשנים הבאות בסכומים כדלהלן:

<u>31/12/2008</u> (מבוקר)	<u>30/6/2008</u> (בלתי מבוקר)	<u>30/6/2009</u> (בלתי מבוקר)	בשנה הראשונה
9.2	8.8	9.6	בשנה השנייה
7.7	5.2	7.2	בשנה השלישית
7.9	4.4	6.5	בשנה הרביעית
6.2	4.6	4.3	בשנה החמישית
3.4	0.5	2.8	יותר מחמש שנים
<u>13.0</u>	<u>0.4</u>	<u>8.2</u>	סך הכול
<u>47.4</u>	<u>23.9</u>	<u>38.6</u>	

2. הבנק צד להליכים משפטיים, שנגקטו על ידי לקוחות הבנק וצדדים שלישיים במסגרת ניהול עסקיו השוטף. לדעת הנהלת הבנק, בהסתמך על חוות הדעת של יועציה המשפטיים, ועל פי המידע שעמד בפניה ביום הכנת הדוחות הכספיים נכללו בדוחות הכספיים, הפרשות נאותות לכיסוי נזקים אפשריים עקב כל התביעות.

3. במהלך חודש מארס 2009 הוגשה בקשה לאישור תובענה כתובענה ייצוגית כנגד הבנק והלמן אלדובי בע"מ בבית המשפט המחוזי בירושלים. סכום התובענה כ- 12 מיליון ש"ח. בתובענה נטען, כי העמית זוכה בריבית נמוכה יותר משיעור הריבית לו הוא היה זכאי על פי תקנון יהבית, ולכן על הנתבעות לשלם לכאורה הפרשי ריבית בגין השנים 2004-2008 לעמיתי קופת הגמל יהבית.

לדעת הנהלת הבנק, בהסתמך על חוות דעת משפטית, לא ניתן בשלב זה להעריך את סיכויי התביעה המשפטית ולכן לא בוצעה הפרשה.

במיליוני שקלים חדשים

ביאור 9 - פעילות במכשירים נגזרים – היקף, סיכונים אשראי ומועדי פירעון

<u>31/12/2008</u> (מבוקר) חוזי ריבית שקל מדד אחר		<u>30/6/2008</u> (בלתי מבוקר) חוזי ריבית שקל מדד אחר		<u>30/6/2009</u> (בלתי מבוקר) חוזי ריבית שקל מדד אחר	
1. סכום נקוב של מכשירים נגזרים					
א. נגזרי ALM (1) חוזי פורוורד					
<u>-</u>	<u>532.0</u>	<u>-</u>	<u>422.0</u>	<u>-</u>	<u>402.0</u>
ב. נגזרים אחרים					
חוזי אופציה אחרים שנכתבו					
19.3	-	9.9	-	19.3	-
<u>19.3</u>	<u>-</u>	<u>9.9</u>	<u>-</u>	<u>19.3</u>	<u>-</u>
<u>38.6</u>	<u>-</u>	<u>19.8</u>	<u>-</u>	<u>38.6</u>	<u>-</u>
חוזי אופציה אחרים שנקנו					
סך הכל					
2. שווי הוגן ברוטו של מכשירים נגזרים					
א. נגזרי ALM (1) שווי הוגן ברוטו חיובי שווי הוגן ברוטו שלילי					
<u>-</u>	<u>6.0</u>	<u>0.4</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>0.4</u>
<u>-</u>	<u>(3.7)</u>	<u>-</u>	<u>(10.1)</u>	<u>-</u>	<u>(11.6)</u>
ב. נגזרים אחרים שווי הוגן ברוטו חיובי שווי הוגן ברוטו שלילי					
<u>(4) -</u>	<u>-</u>	<u>0.4</u>	<u>-</u>	<u>(4) -</u>	<u>-</u>
<u>(4) -</u>	<u>-</u>	<u>0.4</u>	<u>-</u>	<u>(4) -</u>	<u>-</u>
3. סיכון אשראי בגין מכשירים נגזרים לפי צד נגדי לחוזה (בנקים) שווי הוגן ברוטו חיובי של מכשירים פיננסיים (2) סיכון אשראי חוץ מאזני בגין מכשירים נגזרים (3)					
(4) -	6.0	0.4	-	(4) -	0.4
<u>-</u>	<u>53.2</u>	<u>-</u>	<u>42.2</u>	<u>-</u>	<u>40.2</u>
<u>-</u>	<u>59.2</u>	<u>0.4</u>	<u>42.2</u>	<u>-</u>	<u>40.6</u>
4. פרוט מועדי פירעון (סכומי ערך נקוב) עד שלושה חודשים מעל 3 חודשים ועד שנה מעל שנה ועד 5 שנים סך הכל					
-	295.0	-	-	-	50.0
-	172.0	-	370.0	12.6	352.0
38.6	65.0	19.8	52.0	26.0	-
<u>38.6</u>	<u>532.0</u>	<u>19.8</u>	<u>422.0</u>	<u>38.6</u>	<u>402.0</u>

- (1) נגזרים שהם חלק ממערך ניהול הנכסים וההתחייבויות של הבנק ואשר לא יועדו לגידור.
 (2) מתוך זה שווי הוגן ברוטו חיובי של מכשירים נגזרים משובצים פחות מ-0.1 מיליון ש"ח (30/6/08 - 0.4 מיליון ש"ח ו- 31/12/08 פחות מ- 0.1 מיליון ש"ח) ויתרה מאזנית של מכשירים נגזרים העומדים בפני עצמם בסך 0.4 מיליון ש"ח (31/12/08 - 6.0 מיליון ש"ח).
 (3) סיכון אשראי חוץ מאזני בגין מכשירים נגזרים כפי שחושב לצורך מגבלה על חבות של לווה.
 (4) פחות מ- 0.1 מיליון ש"ח.

במיליוני שקלים חדשים

ביאור 10 - רווח מאוחד מפעולות מימון לפני הפרשה לחובות מסופקים

לששה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביולי		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביולי		
<u>2008</u> (בלתי מבוקר)	<u>2009</u>	<u>2008</u> (בלתי מבוקר)	<u>2009</u>	
95.6	70.6	48.8	34.1	א. בגין נכסים
(0.6)	0.9	(0.3)	0.2	מאשראי לציבור
60.3	87.4	52.6	43.1	מפיקדונות בבנק ישראל ומזומנים
<u>71.4</u>	<u>63.6</u>	<u>37.6</u>	<u>38.0</u>	מפיקדונות בבנקים
226.7	222.5	138.7	115.4	מאגרות חוב
-----	-----	-----	-----	
(96.4)	(117.3)	(67.1)	(49.7)	ב. בגין התחייבויות
<u>(0.4)</u>	<u>(0.1)</u>	<u>(0.2)</u>	<u>(0.1)</u>	על פיקדונות הציבור
(96.8)	(117.4)	(67.3)	(49.8)	על התחייבויות אחרות
-----	-----	-----	-----	
(10.1)	(16.0)	(9.7)	(15.8)	ג. בגין מכשירים נגזרים
-----	-----	-----	-----	הוצאות נטו בגין מכשירים
				נגזרי ALM
1.5	1.3	0.7	0.6	ד. אחר
1.0	25.5	0.3	10.7	עמלות מעסקי מימון
<u>0.6</u>	<u>0.9</u>	<u>(0.2)</u>	<u>0.4</u>	רווח ממכירת איגרות חוב
3.1	27.7	0.8	11.7	בתיק הזמין למכירה, נטו
-----	-----	-----	-----	הכנסות מימון אחרות
<u>122.9</u>	<u>116.8</u>	<u>62.5</u>	<u>61.5</u>	סך כל הרווח מפעולות מימון לפני
				הפרשה לחובות מסופקים
<u>(1.8)</u>	<u>(0.2)</u>	<u>(0.8)</u>	<u>(0.1)</u>	מזה, הפרשי שער, נטו

במיליוני שקלים חדשים

ביאור 11 - מגזרי פעילות

להלן תוצאות פעילות הבנק על פי מגזרי פעילות:

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני						
2008 (בלתי מבוקר)			2009 (בלתי מבוקר)			
סה"כ	שוק ההון	קמעונאי	סה"כ	שוק ההון	קמעונאי	
62.5	-	62.5	61.5	-	61.5	רווח מפעולות מימון לפני הפרשה
31.7	7.5	24.2	37.1	6.6	30.5	לחובות מסופקים
<u>94.2</u>	<u>7.5</u>	<u>86.7</u>	<u>98.6</u>	<u>6.6</u>	<u>92.0</u>	הכנסות תפעוליות
1.2	-	1.2	2.6	-	2.6	ואחרות
4.2	-	4.2	11.3	0.1	11.2	סך ההכנסות
(0.1)	(0.1)	-	-	-	-	הפרשה לחובות
<u>4.1</u>	<u>(0.1)</u>	<u>4.2</u>	<u>11.3</u>	<u>0.1</u>	<u>11.2</u>	מסופקים
						רווח נקי לא כולל רווח
						מפעילות בלתי רגילה
						רווח מפעילות בלתי
						רגילה, לאחר מס
						רווח נקי

לששה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני						
2008 (בלתי מבוקר)			2009 (בלתי מבוקר)			
סה"כ	שוק ההון	קמעונאי	סה"כ	שוק ההון	קמעונאי	
122.9	-	122.9	116.8	-	116.8	רווח מפעולות מימון לפני הפרשה
70.7	22.6	48.1	69.5	13.0	56.5	לחובות מסופקים
<u>193.6</u>	<u>22.6</u>	<u>171.0</u>	<u>186.3</u>	<u>13.0</u>	<u>173.3</u>	הכנסות תפעוליות
2.4	-	2.4	5.7	-	5.7	ואחרות
15.2	1.8	13.4	15.4	(0.5)	15.9	סך ההכנסות
95.5	95.5	-	-	-	-	הפרשה לחובות
<u>110.7</u>	<u>97.3</u>	<u>13.4</u>	<u>15.4</u>	<u>(0.5)</u>	<u>15.9</u>	מסופקים
						רווח מפעולות רגילות
						לאחר מס
						רווח מפעילות בלתי
						רגילה, לאחר מס
						רווח נקי

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2008
(מבוקר)

סה"כ	שוק ההון	קמעונאי	
264.4	-	264.4	רווח מפעולות מימון לפני הפרשה
129.3	35.2	94.1	לחובות מסופקים
<u>393.7</u>	<u>35.2</u>	<u>358.5</u>	הכנסות תפעוליות
8.6	-	8.6	ואחרות
38.7	1.8	36.9	סך ההכנסות
97.8	95.4	2.4	הפרשה לחובות
<u>136.5</u>	<u>97.2</u>	<u>39.3</u>	מסופקים
			רווח מפעולות רגילות
			לאחר מס
			רווח מפעילות בלתי
			רגילה, לאחר מס
			רווח נקי

במיליוני שקלים חדשים

ביאור 12 – התקשרויות עם צדדים קשורים

1. מערכת המחשב

לקוחות הבנק יכולים לקבל שירותי עו"ש בסניפי בנק מזרחי-טפחות החל מחודש ינואר 2009. עד מועד זה קיבלו לקוחות הבנק שירותים בסניפי בנק הפועלים בע"מ.

התנתקות ממערכת המחשב של בנק הפועלים

הבנק ממשיך לקבל כיום שירותי מחשוב ותפעול מבנק הפועלים בע"מ. על פי הסכם מכירת מניותיו של הבנק אשר הוחזקו בידי בנק הפועלים, לבנק מזרחי-טפחות, שירותים אלה ממשיכים להינתן במתכונת הקיימת לתקופה נוספת של שלוש שנים, ממועד מכירת המניות.

בסוף שנת 2008, החל הבנק בהיערכות להתנתקות ממערכת המחשב של בנק הפועלים, ודירקטוריון הבנק אף הקים ועדה מקרב חבריו, אשר מלווה את התהליך. הועדה קיבלה דיווח על האפשרויות השונות שנבחנו לצורך המשך פעילות לאחר התנתקות כאמור.

בהמשך לדיון האמור, ועדה זו, הועדה לעסקאות של אנשים קשורים ודירקטוריון הבנק אישרו את עיקרי התנאים להתקשרות עם בנק מזרחי טפחות, בנוגע לעלויות המוצעות של שירותי מחשב ובנוגע להרחבת מערכת הפיקדונות של הבנק.

כמו כן, נערך סקר פערים בין המערכות הקיימות של הבנק למערכות בנק מזרחי-טפחות, אשר יאפשר בין היתר, הערכת עלות והיקף הפרויקט של מעבר למערכות אלה. נכון למועד עריכת הדוח, הסקר טרם הושלם. מהממצאים הידועים עד כה עולה, כי קיימים פערים שונים אשר יחייבו היערכות מתאימה.

2. תכנית אופציות לסמנכ"לים חברי הנהלת בנק מזרחי טפחות

ביום 29 במרץ 2009 החליט דירקטוריון בנק מזרחי טפחות, לאשר תכנית להקצאת כתבי אופציה על פי הצעה פרטית (להלן התכנית) לנושאי משרה בבנק. מכח התחייבות קודמת של בנק מזרחי טפחות למנכ"ל בנק יהב (השווה בחופשה ללא תשלום מבנק מזרחי טפחות) הוקצו גם לו אופציות במסגרת התכנית. האופציות תחולקנה לחמש מנות שוות, אשר הבשלת כל אחת מהן, החל משנה ממועד ההענקה ובתום כל שנה נוספת לאחר מכן, ומותנית בתשואה על ההון של בנק מזרחי טפחות בשיעור של 10% לפחות, בשנה שקדמה למועד בו מנת האופציה צפויה להבשיל.

הבנק כלל בספריו הוצאות שכר וסכום דומה נזקף לקרן הון מהטבות שהתקבלו מבעלי שליטה.